



ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ  
กองบัญชาการกองทัพไทย

# ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างดุลยภาพของประเทศ ท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ. 2566-2575

Strengthening the National Equilibrium Strategy  
amidst the New Era of Geostrategic Competition 2023-2032



โดย นักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16  
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ



## บทสรุปผู้บริหาร

เอกสารยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ.2566-2575 (Strengthening the National Equilibrium Strategy amidst the New Era of Geostrategic Competition: 2023- 2032) จัดทำขึ้นโดยขั้นตอนการระดมสมองของนักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ร่วมกับคณาจารย์ และนักวิชาการ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ซึ่งนักศึกษาในหลักสูตรนักยุทธศาสตร์มีต้นสังกัดจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และตัวแทนจากฝ่ายความมั่นคงทั่วประเทศ รวมถึงการตรวจสอบองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากผู้เชี่ยวชาญ วิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิแขนงต่างๆ เพื่อจัดทำภาพอนาคตบนคำถามทางยุทธศาสตร์ Focal Question ภาพอนาคตในการเสริมสร้างคุณภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ ปี 2575 เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ (New Geo-Strategic Competition) ปี 2575 ผ่านขั้นตอนการประเมินสภาพแวดล้อม การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ มุ่งเน้นเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาลยุทธศาสตร์ระดับชาติด้านความมั่นคง แบ่งตามกรอบพลังอำนาจของชาติ 6 ด้าน (STEEP-M)

จากการจัดทำภาพอนาคตทางยุทธศาสตร์ (Strategic Foresight) ผ่านขั้นตอนการทำ Strategic Foresight ประกอบด้วย ขั้นตอนย่อย 8 Module ได้แก่ (1) Focal Question & Timeline (2) Strategic Intelligence Scanning (SIS) (3) Environmental Scanning (4) Emerging Issues and Trends (5) Driving Forces (6) Scenario Matrix Critical Uncertainty / High Uncertainty / High Impact (7) Developing Scenarios/Scenario Stories (8) Strategic Options/Selecting Strategic Options โดยเมื่อพิจารณาเลือกแกนในการสร้างภาพอนาคต จะพิจารณา Future Events ที่มีจุดตัดที่เป็น No Correlation (NC) มากที่สุดมาเป็นแกนสำหรับการสร้างภาพอนาคตทั้งในแนวดิ่ง และแนวนอน สามารถคาดการณ์อนาคตของประเทศไทยบน 2 แกนหลัก คือ การพัฒนาอาวุธร่วมกับประเทศสหรัฐอเมริกาและความร่วมมือทางสังคมและเศรษฐกิจจากจีน ซึ่ง 2 แกนหลักนี้ทำให้สามารถวิเคราะห์ฉากทัศน์ของประเทศไทยในปี 2575 ได้เป็น 4 รูปแบบ





สร้างโดย Midjourney AI ART Generator

**ฉากทัศน์ที่ 1 : Spring/ฤดูใบไม้ผลิ (+ , +) ประเทศไทยน่าอยู่ มั่งคั่ง มั่นคง ยั่งยืน  
เหมือนฤดูใบไม้ผลิ**

ในปี พ.ศ. 2575 ประเทศไทยเข้าสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว มีระบบสังคมและเศรษฐกิจที่ดี มีความมั่นคงทางการเมือง รักษาคุณภาพกับพันธมิตรในนานาประเทศ ได้แก่ ประเทศมหาอำนาจ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน และประเทศในกลุ่มอาเซียน มีสมดุลในการรับเทคโนโลยีเข้ามาใช้และเลือกนำมาพัฒนาตามความเหมาะสมกับที่ต้อองการ ไม่พึ่งพาเทคโนโลยีเฉพาะประเทศมหาอำนาจใดประเทศหนึ่ง การพัฒนาประเทศเป็นไปได้เป็นอย่างดี ทั้งด้านสาธารณสุขและการรักษาสิ่งแวดล้อม และสภาพแวดล้อม ประเทศมีความสงบ ประชาชนมีความสุข ภายใต้การปกครองของผู้นำที่มีธรรมาภิบาล โดยทุกภาคส่วนได้รับการดูแลและคุ้มครองทั่วถึงอย่างเหมาะสมประเทศไทยได้รับการยอมรับการก้าวเป็นที่หนึ่งในประเทศอันดับต้นของโลกที่น่าอยู่อาศัยมีความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืนอย่างสมดุล



## ฉากทัศน์ที่ 2 : Winter/ฤดูหนาว (+ , -) ประเทศไทยมีความมั่นคงแค่เปลือกนอก หากแต่ร้อนจากภายใน เหมือนฤดูหนาว

ในปี พ.ศ. 2575 ภายใต้บริบทที่ความมั่นคงทางการทหารมีความเฟื่องฟูจากพาก  
ฝั่งมหาอำนาจสหรัฐอเมริกา แต่ในขณะที่ความเจริญทางด้านสังคมและเศรษฐกิจจากจีนหยุดชะงัก  
เปรียบได้กับเวลาคนไทยหรือคนเอเชียในบางประเทศที่ไม่คุ้นชินกับความหนาวแต่เมื่อต้องไปประเทศ  
ในแถบเมืองหนาวหรือเข้าสู่ฤดูหนาวในประเทศของตน ก็จะต้องตระเตรียมเสื้อหรือสวมใส่เสื้อกัน  
หนาวที่ตนไม่ถนัดหรือคุ้นชินที่จะใส่มาสวมใส่ แต่ก็จำต้องหยิบเสื้อกันหนาวขึ้นมาสวมใส่ เพื่อเป็น  
เกราะป้องกันความหนาวเหน็บทางด้านกายภาพจากภายนอก แต่ในขณะที่ผู้สวมใส่จะรู้สึกไม่สบายตัว  
เนื่องจากเสื้อผ้าที่หนาวรู้สึกร้อนจากภายใน (เพราะไม่คุ้นชินกับสภาพอากาศหนาวและวิถีของประเทศ  
เมืองหนาว) เปรียบได้กับภายในประเทศอาจเกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาปากท้อง สะท้อน  
ผลกระทบทางบวกและทางลบที่สำคัญ

## ฉากทัศน์ที่ 3 : Autumn/ฤดูใบไม้ร่วง (- , -) ประเทศไทยหงอยเหงาน่า ไร้ซึ่ง พันธมิตร เหมือนฤดูใบไม้ร่วง

ในปี พ.ศ. 2575 ภายใต้บริบทที่ประเทศไทยไม่มีความร่วมมือทางการทหารกับ  
มหาอำนาจสหรัฐอเมริกา และไทยไม่ได้รับความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคมจากจีน เปรียบเสมือน  
ฤดูใบไม้ร่วงที่ต้นไม้ใหญ่พยายามปรับตัวในสภาพอากาศอันเลวร้ายของฤดูหนาว ที่ไม่มีน้ำและแสง  
เพียงพอสำหรับการสร้างอาหาร ต้องสลัดใบทิ้งเพื่อลดการใช้พลังงาน และนำไปสู่การเปลี่ยนสีของ  
ใบไม้ ฤดูใบไม้ร่วงจึงเป็นตัวแทนของความเศร้า ความกล้าหาญ และการเปลี่ยนแปลง เฉกเช่นบริบท  
ของประเทศไทยในอีก 10 ปีข้างหน้า ที่ประเทศไทยต้องรับมือและปรับตัวให้อยู่รอดและยั่งยืน  
ท่ามกลางสภาวะถูกโดดเดี่ยวทางเศรษฐกิจและสังคมจากจีน และความร่วมมือทางการทหารจาก  
สหรัฐอเมริกา

## ฉากทัศน์ที่ 4 : Summer/ฤดูร้อน (- , +) ประเทศไทยร้อนแรงในโลกตะวันออก แต่ กลับเหี่ยวเฉาในอีกซีกโลกหนึ่ง เหมือนฤดูร้อน

ในปี พ.ศ. 2575 ประเทศไทยอาจมีการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ ด้านยานยนต์แห่ง  
อนาคต อิเล็กทรอนิกส์ เมืองอัจฉริยะ ปัญญาประดิษฐ์ การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพสามารถ  
แข่งขันกับนานาประเทศได้ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการลงทุนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้  
เป็นศูนย์กลางความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สร้างความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน เทคโนโลยี  
การคมนาคม การสื่อสาร พลังงาน การท่องเที่ยว และประมง ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นก่อให้เกิดการสร้าง  
รายได้ มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยขับเคลื่อนวิทยาศาสตร์ และนวัตกรรมเป็นเป้าหมายสนับสนุนศักยภาพ  
ในการลงทุน เพิ่มการลงทุนด้านสาธารณสุข การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม การพัฒนาทรัพยากร  
มนุษย์ จีนมีสถาบันการศึกษาที่มีความเข้มข้นในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์



ก่อให้เกิดความร่วมมือในการผลิตบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและทำวิจัยร่วมกัน ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะเทคโนโลยีระบบราง เทคโนโลยีอวกาศ และการทำให้ประเทศก้าวพันทันกับต่างประเทศที่มีรายได้ปานกลาง แต่ทางด้านความมั่นคงจะไม่มีการพัฒนาศักยภาพของกองทัพ ทั้งด้านการฝึก การศึกษาเพิ่มพูนความรู้และทักษะให้กับกำลังพลในทุกระดับ ไม่มีการพัฒนาอาวุธทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยจากสหรัฐอเมริกา

จากฉากทัศน์ทั้ง 4 ภาพ นำไปสู่การพิจารณาประเด็นยุทธศาสตร์ Strategic Option โดยการวิเคราะห์ โอกาส (Opportunity: O) และภัยคุกคาม (Threat: T) ของฉากทัศน์ทั้ง 4 ภาพ ซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้จากประเด็นที่เป็นโอกาส จะเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ใช้ตอบภาพที่ต้องการจะเป็นในอนาคต ส่วนประเด็นที่เป็นภัยคุกคาม จะเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ใช้ตอบภาพเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภาพที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ประเด็นยุทธศาสตร์ ทั้งหมด 4 ประเด็น ดังนี้

1. การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงสร้างสรรค์ของไทย
2. การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือใหม่กับนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ
3. การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของไทยในเวทีระดับโลกด้วยการใช้ Soft Power
4. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในอนาคต เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประเทศ

และจากการศึกษา SWOT นำจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) มากำหนดกลยุทธ์ (Strategic formulation) ผ่านการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน From To Analysis เพื่อกำหนดแนวทางหรือโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ตามหลักการ PPT (People / Process / Technology) โดยการนำประเทศไทยให้สามารถบรรลุเป้าหมายและประเด็นทางยุทธศาสตร์ข้างต้นในปี พ.ศ.2575 คณะนักศึกษาก็ได้จัดทำข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ.2566-2575 (Strengthening the National Equilibrium Strategy amidst the New Era of Geostrategic Competition: 2023-2032) เกิดการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม จึงมีข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์และแนวทางการนำไปใช้ได้ทันทางปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ ดังต่อไปนี้

1. การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงสร้างสรรค์ของไทย ควรพัฒนาความร่วมมือกับพันธมิตรและแสวงหาเครือข่ายแนวร่วมใหม่นอกภูมิภาค ดำเนินการทางการทูตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมการศึกษาให้กับประชาชน
2. การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือใหม่กับนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ ควรเสริมสร้างบทบาทของไทยในอนุภูมิภาค อาเซียน และอินโดแปซิฟิก เพื่อเพิ่ม



ความสามารถด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม การจัดการทรัพยากร ส่งเสริมการลงทุน เสริมสร้าง  
ความสามารถทางการทหารทุกรูปแบบ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ พัฒนาระบบสุขภาพและ  
โครงสร้างพื้นฐานทางการดูแลสุขภาพให้เข้มแข็ง

3. การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของไทยในเวทีระดับโลกด้วยการใช้ Soft Power  
โดยการยกระดับสร้างความนิยมไทยในการเสริมสร้างพลังอำนาจละมุน (Soft Power) เสริมสร้าง  
ความสัมพันธ์ทางการทูตเพื่อสร้างดุลอำนาจ ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวทางการแพทย์และ  
สุขภาพ ส่งเสริมการสร้างความนิยมไทย และควรพิจารณาปัจจัยเสี่ยงด้านการค้าระหว่างประเทศบน  
ความท้าทายของโลกที่มีความผันผวนสูงและมีความไม่แน่นอนสูง

4. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในอนาคต  
เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประเทศ โดยเน้นการเสริมสร้างการบริหารจัดการเพื่อรักษาดุลยภาพ  
ระหว่างประเทศ สร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการภัยคุกคาม เสริมสร้างความร่วมมือ  
กับชุมชนนานาชาติในด้านการศึกษา ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีพ การพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับ  
เศรษฐกิจและการอาชีพ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการโจมตีทาง  
ไซเบอร์



## ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์

“ประเทศไทยมีเสถียรภาพ สันติภาพ และเติบโตอย่างยั่งยืน ท่ามกลาง  
การแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ ในปี พ.ศ. 2575”

<p><b>เป้าหมายที่ 1</b></p> <p>ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาประเทศในฐานะผู้เล่นสำคัญ ทั้งในเวทีโลกและเวทีภูมิภาค</p>	<p><b>เป้าหมายที่ 2</b></p> <p>ประเทศไทยมีทางเลือกและไม่พึ่งพิงข้ออำนาจใดข้ออำนาจหนึ่ง</p>	<p><b>เป้าหมายที่ 3</b></p> <p>ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีและสร้างความนิยมดึงดูดการท่องเที่ยวและการลงทุน ให้เกิดความมั่นคง ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และสังคมมีความยั่งยืน</p>	<p><b>เป้าหมายที่ 4</b></p> <p>ประเทศไทยสามารถลดต้นทุนและการบริหารจัดการภาครัฐพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ</p>
<p><b>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1</b></p> <p>การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงสร้างสรรค์ของไทย</p>	<p><b>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2</b></p> <p>การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือใหม่กับนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐ และที่มิใช่ภาครัฐ</p>	<p><b>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3</b></p> <p>การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของไทยในเวทีโลกด้วยการใช้ Soft Power</p>	<p><b>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4</b></p> <p>การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในอนาคตเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประเทศ</p>
<p><b>ตัวชี้วัดสำคัญ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>อันดับ/คะแนนของไทยในดัชนีสากลในระดับที่มีนัยสำคัญต่อผลประโยชน์ของชาติมีพัฒนาการที่ดีขึ้น</li> <li>จำนวนความตกลงร่วมเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับความท้าทายของไทยกับประเทศมหาอำนาจและประเทศภูมิภาคอื่นใดแปซิฟิกที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์</li> <li>ความสำเร็จของแถลงการณ์ร่วมอาเซียนที่มีไทยร่วมกำหนดได้แสดงในเวทีระหว่างประเทศ</li> <li>จำนวนข้อเสนอของไทยเพื่อส่งเสริมเสถียรภาพความมั่นคงของภูมิภาคในเวทีอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงที่มีประเทศมหาอำนาจเข้าร่วม/สังเกตการณ์ อาทิ ACMECS และ GMS</li> </ol>	<p><b>ตัวชี้วัดสำคัญ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ระดับการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือใหม่ด้านเศรษฐกิจที่ไทยยังไม่เคยเข้าร่วมหรือเป็นภาคี</li> <li>ระดับการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไทยยังไม่เคยเข้าร่วมหรือเป็นภาคี</li> <li>จำนวนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพที่ประเทศไทยเข้าร่วม</li> </ol>	<p><b>ตัวชี้วัดสำคัญ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>อันดับ Global Soft Power Index ของประเทศไทย</li> <li>จำนวนกิจกรรมการส่งเสริมความนิยมไทยในเวทีนานาชาติด้านการทูตทางมนุษยธรรม อาทิ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม การบรรเทาภัยพิบัติการแพทย์ การต่อต้านก่อการร้าย และการให้วัคซีนป้องกันโรคอุบัติใหม่</li> </ol>	<p><b>ตัวชี้วัดสำคัญ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>อันดับดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) ของไทยในระดับโลก</li> <li>อันดับของประเทศไทยใน Global Innovation Index</li> <li>ร้อยละของกำลังคนของประเทศมีทักษะด้านดิจิทัล</li> </ol>
<p><b>แนวทางการพัฒนาหลัก</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ขยายความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ของไทยภายใต้หลักการเสรีนิยมระหว่างประเทศในกรอบพหุภาคีระดับโลก</li> <li>ยกระดับความร่วมมือและความสัมพันธ์ให้เกิดดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศในภูมิภาคอื่นใดแปซิฟิก</li> <li>เสริมสร้างบทบาทนำเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์ในการสร้างจุดยืนรักษาความเป็นกลางของอาเซียน</li> <li>เสริมสร้างค่านิยมร่วมเพื่อรักษาผลประโยชน์ร่วมกันบริเวณอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงกับประเทศรอบบ้าน รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ</li> </ol>	<p><b>แนวทางการพัฒนาหลัก</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>แสวงหาความร่วมมือใหม่ด้านเศรษฐกิจที่ไทยยังไม่เคยเข้าร่วมหรือเป็นภาคี</li> <li>พัฒนาและสร้างกลุ่มความร่วมมือและภาคีการพัฒนาใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</li> <li>ส่งเสริมปฏิบัติการเพื่อสันติภาพของประเทศไทยกับประเทศที่ร้องขอความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม</li> </ol>	<p><b>แนวทางการพัฒนาหลัก</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนจากการใช้ Soft Power ที่มีอัตลักษณ์ความเป็นไทย</li> <li>เสริมสร้างภาพลักษณ์ของไทยในเวทีนานาชาติด้านการทูตทางมนุษยธรรมและด้านการทูตเพื่อการพัฒนา</li> </ol>	<p><b>แนวทางการพัฒนาหลัก</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการภาครัฐให้รองรับการเป็นดิจิทัลไทยแลนด์</li> <li>ต่อยอดและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคตให้กับภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าขายและบริการ และภาคการเกษตร</li> <li>ยกระดับศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคต</li> </ol>





## กิตติกรรมประกาศ

นักศึกษายุทธศาสตร์รุ่นที่16 ขอขอบพระคุณ พลตรี ทักษิณ สิริสิงห ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ พันเอก บัณฑูร บำเรอราช รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ นาวาอากาศเอก ไชยา ออกแดง รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ นาวาอากาศเอกหญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ ผู้อำนวยการกองศึกษาจัดการยุทธศาสตร์และความมั่นคง นาวาเอก รัฐนิษฐ์ เมธีวัชรพัฒน์ ร.น. ผู้อำนวยการกองสนับสนุน ตลอดจนคณาจารย์อาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ทุกท่าน ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และอำนวยความสะดวกตลอดทั้งหลักสูตร ให้กับผู้เข้าศึกษาทุกท่าน เป็นอย่างดี และขอบคุณวิทยากรทุกท่าน ที่ให้เกียรติสละเวลามอบบรรยายให้ความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์จนนักศึกษาเข้าใจสภาพแวดล้อมและบริบทที่เปลี่ยนไปจนสามารถนำมาจัดทำเอกสารยุทธศาสตร์การเสริมสร้างดุลยภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ. 2566-2575 (Strengthening the National Equilibrium Strategy amidst the New Era of Geostrategic Competition: 2023-2032) ฉบับนี้ ได้จนสำเร็จตามหลักการทางวิชาการที่เหมาะสม และขอขอบคุณผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัดของนักศึกษาทุกหน่วย ที่อนุมัติและส่งเสริมให้นักศึกษาทุกท่านได้มาเข้าร่วมอบรม และทำกิจกรรมร่วมกันในหลักสูตรนี้

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณเจ้าของแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และวารสารบทความที่นำมาอ้างอิงในการศึกษาครั้งนี้ รวมทั้งเพื่อนนักยุทธศาสตร์รุ่นที่ 16 ทุกคน ที่ร่วมแรงร่วมใจจัดทำเอกสารฉบับนี้ จนเสร็จสมบูรณ์ ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16

พฤษภาคม 2566





## คำนำ

เอกสารยุทธศาสตร์การเสริมสร้างดุลยภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ.2566-2575 (Strengthening the National Equilibrium Strategy amidst the New Era of Geostrategic Competition: 2023- 2032) จัดทำขึ้นโดยการระดมสมองของนักศึกษาหลักสูตร นักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จำนวน 55 ท่าน จากหน่วยงานต่างๆ ทั่วประเทศ ประกอบด้วยผู้แทนจาก วุฒิสภา กองบัญชาการกองทัพไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงแรงงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย การประปานครหลวง มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ บริษัท แอ็บโซลูท เฮลท์อินโนเวชั่น จำกัด บริษัท ฟินิกซ์ซอฟต์แวร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด บริษัท เอเชียน อินเทลลิเจนท์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด บริษัท ซี ยู อี แอล จำกัด ได้เห็นความสำคัญของการศึกษาภาพอนาคตยุทธศาสตร์ประเทศไทย และได้ดำเนินการศึกษาผ่านกระบวนการจัดทำภาพอนาคต (Foresight) โดยใช้หลักการสร้างฉากทัศน์ (Scenario Technique) มุ่งไปที่เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนสูง (High Uncertainty) ที่อาจส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรง (High Impact) เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ช่วง 10-20 ปีข้างหน้า

คณะนักศึกษาศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ รุ่นที่16 หวังว่า เอกสารยุทธศาสตร์การเสริมสร้างดุลยภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ ใหม่ พ.ศ.2566-2575 (Strengthening the National Equilibrium Strategy amidst the New Era of Geostrategic Competition: 2023-2032) จะเป็นประโยชน์กับภาคส่วนต่างๆ ในประเทศไทยเพื่อนำไปใช้ประกอบการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาประเทศให้มีความสัมพันธ์กับการขับเคลื่อนประเทศและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในทุกมิติให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกได้มากที่สุด

นักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16

พฤษภาคม 2566



## สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร .....	ก
กิตติกรรมประกาศ .....	ข
คำนำ.....	ข
สารบัญ .....	ณ
สารบัญตาราง .....	ญ
สารบัญแผนภาพ .....	ญ
<b>บทที่ 1 บทนำ .....</b>	
1.1 หลักการและเหตุผล .....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา .....	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา .....	3
1.4 วิธีการศึกษา.....	3
1.5 ข้อยกเว้นของการศึกษา.....	5
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ .....	5
<b>บทที่ 2 แนวคิดและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง.....</b>	
2.1 การเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ.....	6
2.2 การแข่งขันและขยายอิทธิพลของมหาอำนาจ .....	10
2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมหาอำนาจกับไทย .....	15
2.4 นโยบายและแผนระดับชาติของไทยที่เกี่ยวข้อง .....	17
<b>บทที่ 3 กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์และการวิเคราะห์.....</b>	
3.1 Future Proof Strategies .....	30
3.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trends).....	46
3.3 การหาปัจจัยที่มีผลต่อภาพอนาคต (Driving Forces: DF).....	50
3.4 Scenario Matrix Critical Uncertainty / Scenario Matrix / High Uncertainty / High Impact (HU & HI).....	54
3.5 การจัดทำ Strategic Option.....	69



## สารบัญ (ต่อ)

3.6 กระบวนการ From To Analysis .....	80
<b>บทที่ 4 ยุทธศาสตร์การรองรับภาพอนาคตด้านความมั่นคงและการเปรียบเทียบ .....</b>	
4.1 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END) รองรับภาพอนาคต.....	85
4.2 ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา (WAYS) .....	87
4.3 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS) .....	117
4.4 ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์ .....	121
4.5 กลไกบูรณาการขับเคลื่อนร่วมกัน .....	122
<b>บทที่ 5 ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์ .....</b>	
ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำยุทธศาสตร์ไปใช้ .....	123
<b>บรรณานุกรม.....</b>	<b>129</b>
<b>ภาคผนวก.....</b>	
ภาคผนวก ก .....	130
ภาคผนวก ข.....	136



## สารบัญตาราง

ตารางที่ 3-1 แสดงรายละเอียดแนวโน้ม (Trends).....	46
ตารางที่ 3-2 แสดงปัจจัยที่มีผลต่อภาพอนาคต (Driving Forces : DF) .....	50
ตารางที่ 3-3 แสดงเหตุการณ์ในอนาคต (Future Events).....	54
ตารางที่ 3-4 Future Events (HU/HI) ที่มีคะแนนสูงสุด 12 อันดับ .....	56
ตารางที่ 3-5 แสดงสรุปความสัมพันธ์ Future Events (ตาราง U) .....	57
ตารางที่ 3-6 แสดงการวิเคราะห์โอกาส (O: Opportunities) และภัยคุกคาม (T: Threats) จากภาพอนาคต ฉากทัศน์ที่ 1 .....	70
ตารางที่ 3-7 แสดงการวิเคราะห์โอกาส (O: Opportunities) และภัยคุกคาม (T: Threats) จากภาพอนาคต ฉากทัศน์ที่ 2 .....	71
ตารางที่ 3-8 แสดงการวิเคราะห์โอกาส (O: Opportunities) และภัยคุกคาม (T: Threats) จากภาพอนาคต ฉากทัศน์ที่ 3 .....	73
ตารางที่ 3-9 แสดงการวิเคราะห์โอกาส (O: Opportunities) และภัยคุกคาม (T: Threats) จากภาพอนาคต ฉากทัศน์ที่ 4 .....	75
ตารางที่ 3-10 ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบภาพที่ต้องการจะเป็นและไม่ต้องการให้เกิดขึ้น ในอนาคต .....	78
ตารางที่ 3-11 แสดงกระบวนการ From To Analysis ด้วยจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses).....	81
ตารางที่ 4-1 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย .....	88





## สารบัญแผนภาพ

ภาพที่ 2-1 วิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580 .....	18
ภาพที่ 2-2 ความเชื่อมโยงของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง .....	24
ภาพที่ 2-3 นโยบายและแผนความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง แห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570).....	28
ภาพที่ 3-1 แสดงการมองภาพในอนาคต (Scenarios) .....	60



# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 หลักการและเหตุผล

การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่างๆ ทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การเมือง สิ่งแวดล้อม รวมถึงการทหารทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และภายในประเทศไทย ส่วนหนึ่งนั้นได้รับผลกระทบ มาจากการแข่งขันและขยายอิทธิพลของชาติมหาอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นประเทศสหรัฐอเมริกา จีน อินเดีย รัสเซีย กลุ่มประเทศ EU รวมถึงการแบ่งขั้วอำนาจ (Decoupling) เกิดเป็นกระแสการดุลอำนาจ (Power Balance) กับการเปลี่ยนผ่านของอำนาจ (Power Transition) ซึ่งเกิดจากขีดความสามารถทั้งทางด้านการทหาร เศรษฐกิจ และสังคมในระดับโลก อย่างไรก็ตามในอีกทางหนึ่ง การเปลี่ยนผ่านของอำนาจ เกิดจากการแข่งขันแสวงหาอำนาจทางการเมือง และความร่ำรวยทางเศรษฐกิจด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อปกป้องสถานภาพความเป็นมหาอำนาจ เกิดเป็นสงครามระหว่างชาติมหาอำนาจ ในรูปแบบใหม่ๆ เช่น สงครามการค้า สงครามทางไซเบอร์ สงครามทางข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น ซึ่งทุกภาคส่วนของประเทศไทยต้องมีความสามารถ ในการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของโลกได้อย่างทันท่วงที โดยต้องมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับความเสี่ยงต่างๆ เหล่านี้

การศึกษาภาพอนาคต (Strategic Foresight) เป็นเครื่องมือในการวางยุทธศาสตร์ในช่วง 10-20 ปีข้างหน้าขององค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ผ่านกระบวนการจัดทำภาพอนาคต (Foresight) โดยใช้หลักการสร้างฉากทัศน์ (Scenario technique) มุ่งไปที่เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนสูง (High Uncertainty) ตามบริบทที่เกี่ยวข้อง แต่หากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรในระดับรุนแรง (High Impact) กระบวนการนี้จึงนำมาใช้เพื่อกระตุ้นให้องค์กรเห็นสิ่งที่จะเป็นตัวผลักดัน (Driving Forces) ที่อาจเป็นความท้าทาย (Challenges) โอกาส (Opportunities) และภัยคุกคาม (Threats) ต่อบริษัท ผ่านการสำรวจสถานะแวดล้อมในมิติต่างๆ ตาม STEEP-M เพื่อให้เข้าใจสถานะ และขีดความสามารถในปัจจุบัน และสามารถเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

โดยการจัดทำภาพอนาคตทางยุทธศาสตร์ในเอกสารฉบับนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน 8 Module ดังนี้

**Module 1 : Focal Question & Timeline** เพื่อกำหนดโจทย์ในการทำภาพอนาคต ขอบเขต และบริบทของเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องและช่วงเวลาในอนาคตที่ต้องการศึกษา



**Module 2 :** Strategic Intelligence Scanning (SIS) รวบรวมข้อมูลในรูปแบบของเหตุการณ์ (Events) ที่คล้ายคลึงกันมาจัดเป็นกลุ่มเหตุการณ์ (Cluster) เพื่อวิเคราะห์หารูปแบบ (Pattern) ของการเกิด และแนวโน้ม (Trends) ของเหตุการณ์ในอนาคต

**Module 3 :** Environmental Scanning เป็นกระบวนการ ตรวจสอบ สภาวะแวดล้อมที่อาจส่งผล ทั้งด้านบวกและลบ ครอบคลุมในทุกมิติของ STEEP-M เพื่อให้ได้เหตุการณ์ (Events)

**Module 4 :** Emerging Issues and Trends นำรูปแบบของเหตุการณ์ (Events) มาพิจารณาเป็นแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และเกี่ยวข้องกับ Focal Question ที่กำหนด

**Module 5 :** Driving Forces (DF) เป็นขั้นตอนการหาแรงผลักดันให้เกิดแนวโน้ม (Trend) ของเหตุการณ์ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางตรงและทางอ้อม

**Module 6 :** Scenario Matrix เพื่อจินตนาการภาพหรือสถานการณ์ในอนาคต ณ จุดเวลาที่กำหนดไว้ใน Focal question และการสร้างความสัมพันธ์ในตาราง U ที่เกิดจากแกนสองแกนต่างมิติกัน แล้วเกิดจุดตัดที่ไม่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดเป็นภาพอนาคต (Future Events)

**Module 7 :** Developing Scenarios/Scenario Stories กำหนดภาพอนาคต 4 ภาพบนพื้นฐานของเหตุการณ์อนาคต (Future Events) 2 เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนสูง และมีผลกระทบสูง (High Uncertainty and High Impact) และใน Module สุดท้าย

**Module 8 :** Strategic Options/ Selecting Strategic Options ภาพอนาคตทั้ง 4 ภาพไปวิเคราะห์ หาโอกาสและอุปสรรค (O & T) เพื่อสร้างทางเลือกทางยุทธศาสตร์ (Strategic Options) และ สังเคราะห์ประเด็นทางยุทธศาสตร์ทั้งหมด ให้เกิดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ใช้เพื่อตอบภาพที่ต้องการจะเป็นในอนาคต และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ใช้เพื่อตอบภาพที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต

โดยเมื่อดำเนินการตามขั้นตอนทั้ง 8 Module แล้วจะสามารถกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นและภาพที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตได้

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อรวบรวมสถานการณ์การแข่งขันและขยายอิทธิพลของชาติมหาอำนาจ

1.2.2 เพื่อจัดทำภาพอนาคตในการเสริมสร้างดุลยภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ ใหม่ พ.ศ.2566-2575 (Strengthening the National Equilibrium Strategy amidst the New Era of Geostrategic Competition: 2023- 2032)

1.2.3 เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การเสริมสร้างดุลยภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ ใหม่ พ.ศ.2566-2575 (Strengthening the National Equilibrium Strategy amidst the New Era of Geostrategic Competition: 2023- 2032)



1.2.4 เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติ ให้สอดคล้องภาพ  
อนาคตที่เกิดจากการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจ

### 1.3 ขอบเขตการศึกษา

#### 1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมองภาพอนาคต และการคาดการณ์
- 2) ศึกษายุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)  
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566–2570) และรายงานโครงสร้างข้าอำนาจ  
โลกในอนาคต 20 ปี
- 3) ศึกษากระบวนการมองภาพอนาคต (Foresight Methodology) เพื่อจัดทำภาพอนาคต  
ทางยุทธศาสตร์

#### 1.3.2 ขอบเขตด้านงานวิจัย

เอกสารวิชาการ และผู้ให้ข้อมูลในการระดมความคิดเห็นในด้านสังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ  
สิ่งแวดล้อม การเมือง และการทหาร เพื่อหาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของ ประเทศไทยท่ามกลาง  
การแข่งขันทางภูมิรัฐศาสตร์ใหม่

#### 1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษานี้ ดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2566

### 1.4 วิธีการศึกษา

#### 1.4.1 การรวบรวมข้อมูล

- 1) ข้อมูลทุติยภูมิ เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กับ การมองภาพอนาคต และการ  
คาดการณ์เชิงยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศมหาอำนาจ การกำหนดยุทธศาสตร์และทฤษฎีที่  
เกี่ยวข้อง จากเอกสารทางวิชาการของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และการ  
สืบค้นจากเว็บไซต์
- 2) ข้อมูลปฐมภูมิ จากการระดมสมองจากนักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 เพื่อ  
ตรวจสอบสถานะแวดล้อมทั่วไปที่ส่งผลต่อ การเสริมสร้างคุณภาพของประเทศไทยท่ามกลางการแข่งขัน  
ของประเทศมหาอำนาจ
- 3) ข้อมูลการศึกษาและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิที่มาบรรยายให้กับ  
นักศึกษา





#### 1.4.2 การจัดระเบียบข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิข้างต้นแล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบ และตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

#### 1.4.3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

1) กำหนดกรอบแนวคิดทางยุทธศาสตร์ (Concept framework) โดยใช้พลังอำนาจแห่งชาติ (Nation Power) ทั้ง 6 ด้าน ตามกรอบ STEEP-M ประกอบด้วย ด้านสังคม (Social: S) ด้านเทคโนโลยี (Technology: T) ด้านเศรษฐกิจ (Economic: E) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment: E) ด้านการเมือง (Political: P) และด้านการทหาร (Military: M) เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์

2) การตรวจสอบสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์เพื่อหาแนวโน้ม (Trend) ที่เกิดขึ้น (Environment scanning) โดยการใช้กรอบ STEEP-M มาจัดทำภาพอนาคตประเทศไทย พ.ศ.2575 เพื่อให้ทราบประเด็นที่สำคัญ (Key issues) ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านบวกและลบต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต พ.ศ.2575

3) สร้างภาพอนาคตในประเด็นสำคัญที่เลือกโดยใช้วิธี Strategic Foresight ประกอบด้วย ขั้นตอนย่อย 8 Module ได้แก่ (1) Focal Question & Timeline (2) Strategic Intelligence Scanning (SIS) (3) Environmental Scanning (4) Emerging Issue and Trends (5) Driving Forces (6) Scenario Matrix Critical Uncertainty / High Uncertainty / High Impact (7) Developing Scenarios / Scenario Stories (8) Strategic Options / Selecting Strategic Options

4) รวบรวมข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของประเทศไทย และข้อมูลยุทธศาสตร์ของชาติมหาอำนาจจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่างๆ ที่มาบรรยายให้กับนักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์

5) กำหนดเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (Ends) ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ (Vision) ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic issues) และตัวชี้วัด โดยใช้ข้อมูลที่ปรากฏในภาพฉากทัศน์อนาคต (Scenario Stories) จากการวิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เป็นโอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats)

6) กำหนดกลยุทธ์ (Strategic formulation) โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน From To Analysis ที่เป็นจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) โดยใช้โมเดล PPT (People, Process, Technology)



#### 1.4.4 การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอข้อมูลในรูปแบบการแสดงผลงานทางวิชาการต่อผู้บังคับบัญชาของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารจากหน่วยงานต้นสังกัดของนักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ตลอดจนผู้ที่สนใจ

#### 1.5 ข้อจำกัดของการศึกษา

การจัดทำภาพอนาคตทางยุทธศาสตร์ประเทศไทยฉบับนี้ เป็นการสังเคราะห์ผลจากการสนทนากลุ่ม และระดมสมองจากนักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ศูนย์ ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิจากเอกสาร วิชาการ บทความ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เชื่อถือได้ ในช่วงเวลา 3 เดือน (มีนาคม - พฤษภาคม พ.ศ. 2566)

#### 1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6.1 ภาพอนาคตของประเทศไทยท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ ในปี พ.ศ.2575

1.6.2 ยุทธศาสตร์ของประเทศไทยในการเสริมสร้างดุลยภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ.2566-2575 (Strengthening the National Equilibrium Strategy amidst the New Era of Geostrategic Competition: 2023- 2032)



## บทที่ 2

### แนวคิดและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

#### 2.1 การเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

แนวคิดทางการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับระบบระหว่างประเทศ (The International System) ในการรักษาและกระจายอำนาจระหว่างรัฐด้วยเนื้อหาและขอบเขตขององค์ความรู้ที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน อีกทั้งยังมีการเสนอแนวทางและกรอบคิดในช่วงความเปลี่ยนแปลงของภูมิรัฐศาสตร์มากขึ้น โดยเฉพาะแนวคิดทฤษฎีสัจนิยม (Realism) และแนวคิดทฤษฎีเสรีนิยม (Liberalism) ถือเป็นแนวคิดทฤษฎีกระแสหลัก (Mainstream theory) ทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมาอย่างยาวนาน โดยมีจุดเด่นของทฤษฎีมองว่ารัฐ (State) และระบบรัฐ (State System) เป็นสิ่งสำคัญที่กำลังเกิดขึ้นหรือกำลังเป็นอยู่ (What is) มากกว่าสิ่งที่ควรจะเป็น (What ought to be) จึงให้ความสำคัญของรัฐชาติ (Nation State) ถูกมองว่าเป็นผู้แสดงที่มีเหตุผลและมีเอกภาพในการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interest) เป็นเป้าหมายสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความอยู่รอดปลอดภัย (Survival) ดังนั้นรัฐจึงจำเป็นต้องเพิ่มพูนอำนาจ (Power) ทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทหารและเศรษฐกิจ เพื่อเป็นการป้องกันตนเองและต้องหาทางป้องกันมิให้รัฐอื่นมีอำนาจเหนือตนหรือครอบงำระบบระหว่างประเทศด้วยวิธีการถ่วงดุลอำนาจ (Balance of Power) ที่จะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดเป็นสงครามระหว่างกันได้ และมีการใช้แนวคิดภูมิภาคนิยม (Regionalism) และแนวคิดภารกิจนิยมใหม่ (Neo – Functionalism) ในการรวมกลุ่มประเทศให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐซึ่งมีพื้นฐาน อยู่บนภูมิภาคเดียวกันผ่านความสัมพันธ์ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการติดต่อความสัมพันธ์กันทางองค์การโดยเฉพาะความคิดที่จะพึ่งพากันในภูมิภาคที่จะให้ประโยชน์ร่วมกันและมุ่งขยายตัวและลึกซึ้งยิ่งขึ้นในอนาคต รวมทั้งโลกในศตวรรษที่ 21 ก้าวสู่ยุคใหม่ที่เคยพึ่งพิงมหาอำนาจในฝั่งตะวันตกมาตลอด โดยเฉพาะในช่วงตกเป็นอาณานิคมจนกระทั่งเข้าสู่ยุคสงครามเย็น โดยมองไปที่ทิศทางในอนาคตว่าศูนย์กลางความเจริญเติบโตอยู่ที่ใดก็จะมุ่งไปทางนั้น เพื่อโอกาสทางเศรษฐกิจตามแนวคิดบูรพาภิวัตน์หรือตะวันออกนิยม (Easternization) ที่โลกซั้วกลับมามองทางตะวันออกอีกครั้ง

ในขณะที่ทฤษฎีเสรีนิยมใหม่ (Neoliberalism) ได้รับการฟื้นฟูภายหลังจากสงครามเย็นและได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งได้พัฒนาเป็นแนวคิดเสรีนิยมใหม่ที่สอดคล้องกับความคิดพื้นฐานของทฤษฎี โดยเน้นความเชื่อในเรื่องของเศรษฐศาสตร์การเมืองในเรื่องตลาดเสรีนิยม (Free Market) ระบอบการปกครองแบบสากล (International Regimes) และธรรมาภิบาลของโลก (Global Governance) ในฐานะที่เป็นเครื่องมือของการเจรจาและข้อตกลงการบริหารระหว่างประเทศต่างๆ ที่ส่งผลต่อความมั่นคงของรัฐ และผลประโยชน์ของรัฐ โดยเชื่อว่ารัฐประชาธิปไตยไม่ทำสงครามระหว่างกัน



และเน้นการพึ่งพิงอาศัยกันทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจขนาดใหญ่ จะนำไปสู่ความก้าวหน้าและความมั่นคงร่วมกัน รวมทั้งลดความตึงเครียดระหว่างประเทศต่างๆ ลงหรือน้อยที่สุด

การทบทวนวรรณกรรมจึงมุ่งศึกษาแนวคิดทางการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการพัฒนาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของภูมิยุทธศาสตร์ เพื่อนำไปอธิบายถึงการสร้างดุลยภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ. 2566 – 2575 ผ่านการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจและมีความสำคัญต่างๆ ดังนี้

### 2.1.1. แนวคิดว่าด้วยอำนาจและอิทธิพล (Power and Influence)

แนวคิดในการวิเคราะห์ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิยุทธศาสตร์ทางการทหาร ระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน ย้อนกลับไปช่วงปลายศตวรรษที่ 19 โดยนักยุทธศาสตร์ 2 คน คือ Alfred Mahan ที่กล่าวว่า มหาสมุทร คือ เส้นเลือด ผู้ใดควบคุมมหาสมุทรได้ ผู้นั้นครองโลกได้ และ Sir Harford Mackinder คือความสำคัญของดินแดน คือแดนหัวใจ (Heartland) และบริเวณที่ถูกปิดล้อมด้วยแดนริมขอบ (Rimland) ที่ติดชายฝั่งทะเล แนวคิดของ Mahan มีอิทธิพลต่อหลักนิยมทางทหารของสหรัฐอเมริกา ในการแผ่ขยายฐานทัพเรือไปในทุกแห่งของโลกขณะที่ยุทธศาสตร์ BRI (Belt and Road Initiative) ของจีนต้องการมีอิทธิพลควบคุม ในดินแดนหัวใจโลก เขตมหาสมุทรแปซิฟิก อินเดีย และดินแดนริมขอบต่างๆ ซึ่งเป็นการท้าทายยุทธศาสตร์ทางการทหารในการเป็นจักรวรรดิโลกของสหรัฐอเมริกา

นโยบายการปิดล้อม (Containment Policy) สหรัฐอเมริกา ในสมัยรัฐบาล Obama ตั้งแต่ปี 2009 เห็นว่าการผงาดขึ้นมาของจีน จะทำให้จีนกลายเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในโลก ดังนั้น สหรัฐอเมริกา จึงมียุทธศาสตร์การปิดล้อมและสกัดกั้นจีนแบบนุ่มนวล โดยมีการดำเนินยุทธศาสตร์แบบคู่ขนาน ทั้งปฏิสัมพันธ์และปิดล้อม แม้ว่าจะมีสัมพันธ์ที่ดีกับจีนในด้านการค้า เศรษฐกิจ แต่หน่วยงานด้านกลาโหมสหรัฐอเมริกา มีความหวาดระแวงจีน และมองว่าการเพิ่มแสนยานุภาพทางทหารของจีน การซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย การลงทุนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีทางการทหาร จะทำให้จีนกลายเป็นคู่แข่งทางการทหารของสหรัฐอเมริกา โดยข้อสรุปยุทธศาสตร์ทางการทหาร ที่สำคัญคือ สหรัฐอเมริกาจะต้องดำเนินยุทธศาสตร์การสกัดกั้นการขยายอิทธิพลทางการทหารของจีน และดำเนินนโยบายการปิดล้อมทางทหารต่อจีนอย่างเต็มที่

1) ยุทธศาสตร์ Indo-Pacific ในกรณีทะเลจีนใต้ สหรัฐอเมริการ่วมมือกับชาติพันธมิตรในเอเชีย ประกอบด้วย ญี่ปุ่น อินเดีย และออสเตรเลีย เพื่อคานอำนาจและปิดล้อมจีน ในเดือนพฤษภาคม 2018 สหรัฐอเมริกา ไม่เชิญจีนเข้าร่วมการซ้อมรบทางทะเลที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาครหัส RIMPAC (Rim of the Pacific) นอกจากนี้สหรัฐอเมริกา ได้เพิ่มความร่วมมือทางทหารและความมั่นคงกับประเทศต่างๆ ที่ขัดแย้งกับจีนในทะเลจีนใต้ ผ่านกรอบความร่วมมือใหม่ ที่เรียกว่า Indo-Pacific Maritime Security Initiative ในสุนทรพจน์ของ Mike Pence รองประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ที่เดินทางมาประชุมสุดยอดผู้นำ APEC แทน Donald Donald Trump ได้ประกาศกร้าวว่า สหรัฐอเมริกาจะยึดมั่นหลักการเสรีภาพ





ในการเดินเรือ และจะเดินหน้าในการสนับสนุนหลักการเสรีภาพในการเดินเรือ ด้วยการส่งเรือรบและเครื่องบินรบเข้าไปในเขตทะเลจีนใต้ ซึ่งสหรัฐอเมริกาอ้างว่าเป็นเขตน่านน้ำสากลตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งไม่ยอมรับการอ้างกรรมสิทธิ์ของจีนในทะเลจีนใต้

2) ยุทธศาสตร์ความเป็นเจ้าโลก (Hegemony) สหรัฐอเมริกาในสมัยรัฐบาล Donald Trump ตั้งแต่ ปี 2018 มียุทธศาสตร์การปิดล้อมจีนอย่างเต็มที่และลดการปฏิสัมพันธ์กับจีนลง โดยมองว่าจีนเป็นศัตรูหมายเลขหนึ่ง เป็นภัยคุกคามที่ทำให้สหรัฐอเมริกาตกต่ำ Donald Trump จะทำให้สหรัฐอเมริกากลับมายิ่งใหญ่อีกครั้งหนึ่ง (Make America Great Again) ด้วยการจัดการกับจีน Donald Trump ได้ทำสงครามการค้ากับจีน และได้ประกาศนโยบายโจมตีจีนอย่างรุนแรงที่สุด อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน นับตั้งแต่สงครามเย็นสิ้นสุดลง กระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกาเห็นว่าอำนาจทางทหารของจีนที่เพิ่มมากขึ้นจะส่งผลกระทบต่อภูมิภาคและต่อโลก เป้าหมายของผู้นำจีนที่ไม่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการขยายอำนาจทางทหารกองทัพจีนที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว จากในอดีตซึ่งเป็นยุทธศาสตร์เชิงรับเน้นยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ ได้เปลี่ยนมาเป็นกองทัพที่พร้อมจะดำเนินยุทธศาสตร์ในเชิงรุก และได้ประเมินว่า จีนมีศักยภาพทางทหาร อย่างมากที่จะแข่งกับสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เทคโนโลยีทางทหารของจีนในอนาคตจะทำให้ความได้เปรียบทางทหารของสหรัฐอเมริกาหมดไป เป้าหมายระยะสั้นคือ ช่องแคบไต้หวันแต่จากการวิเคราะห์ในเชิงลึก พบว่าจีนมีเป้าหมายในด้านอื่นๆ โดยเฉพาะการเตรียมรับมือกับความขัดแย้งทางด้านพรมแดน และทรัพยากร โดยได้มีการปฏิรูปทางการทหารจีนเป็นอย่างมาก ทั้งด้านการลงทุนในอุตสาหกรรมทางทหาร ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนาอาวุธและยุทธโธปกรณ์ให้ทันสมัยทัดเทียมต่างประเทศ ดังนั้นแสนยานุภาพทางทหารของจีนที่กำลังขยายตัวออกไปนั้น จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ดุลภาพแห่งอำนาจทางทหารของภูมิภาคเปลี่ยนแปลงไป จีนกำลังแข่งกับสหรัฐอเมริกาทั้งทางบก ทางทะเล ทางอากาศ และขณะนี้ได้ขยายไปถึงในอวกาศด้วย

### 2.1.2 แนวคิดการรักษาดุลยภาพ (Balance of Power)

ทฤษฎีดุลแห่งอำนาจ (Balance Of Power) เป็นการอธิบายพฤติกรรมที่รัฐต่างๆ พยายามถ่วงดุลอำนาจเพื่อไม่ให้มีรัฐหนึ่งรัฐใดมีอำนาจเหนือตน ซึ่งจะทำให้สามารถดำรงรักษาความมั่นคง และสันติภาพของระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ วิธีการที่ใช้มีหลายรูปแบบ เช่น การสะสมกำลังอาวุธ การสร้างความเข้มแข็งทางทหาร เป็นต้น โดยเน้นความสำคัญกับอำนาจระหว่างรัฐ โดยศึกษาถึงรูปแบบบางประการของรัฐที่ใช้ในการถ่วงดุลเพื่อความมั่นคงระหว่างรัฐ ดังนั้น หลักสำคัญในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตามทฤษฎีดุลแห่งอำนาจ จึงอยู่ที่ดุลยภาพ (Equilibrium)

ทฤษฎีดุลแห่งอำนาจ มีสมมติฐานว่า สงครามเกิดจากการที่ประเทศหนึ่งประเทศใดเกิดความรู้สึกที่ว่า ตนมีความเข้มแข็งเหนือกว่าชาติศัตรูจนเชื่อมั่นว่าสามารถคุกคาม หรือโจมตีจีนสำเร็จได้



ดังนั้น จึงจำเป็นต้องหาทางป้องกันเพื่อไม่ให้มีชาติหนึ่งชาติใด เกิดความรู้สึกดังกล่าว อย่างไรก็ตาม นักรัฐศาสตร์ส่วนใหญ่เห็นว่า ทฤษฎีนี้มีจุดอ่อนไม่สามารถป้องกันการเกิดสงครามได้ เพราะยากที่ประเทศต่างๆ จะประเมินได้ว่า เมื่อใดที่ประเทศของตนอยู่ในจุดที่ได้ "ดุล" จนสามารถป้องกันภัยคุกคามได้ ทำให้มีการสะสมกำลังอาวุธและสร้างความเข้มแข็งทางทหารจนในที่สุดอยู่ในระดับที่เกินกว่าชาติศัตรู และเช่นเดียวกันชาติศัตรูเมื่อรู้สึกในทำนองเดียวกันก็จะปฏิบัติตามในแนวทางเดียวกัน จนนำมาสู่สภาพของการแข่งขันสะสมกำลังอาวุธ (Arms Race) และความจริงที่เกิดขึ้นก็คือ ในอดีตที่ผ่านมาโลกไม่เคยรักษาสันติภาพได้ภายใต้ทฤษฎีดุลแห่งอำนาจ

**ความมั่นคงร่วมกัน (Collective Security)** ทฤษฎีนี้เป็นการต่อยอดจากทฤษฎีดุลแห่งอำนาจแทนที่แต่ละชาติจะสร้างการถ่วงดุลอำนาจด้วยตนเองตามลำพัง แต่ทฤษฎีความมั่นคงร่วมกันเสนอให้มีการรวมตัวของรัฐต่างๆ เป็นพันธมิตรร่วมกันป้องกันภัยจากการรุกรานของศัตรู ทฤษฎีนี้จึงเป็นความพยายามในการสร้างสันติภาพบนความเชื่อที่ว่า ประเทศที่คิดจะรุกรานจะไม่กล้าดำเนินการจริงเพราะไม่เช่นนั้นก็จะพบกับการตอบโต้จากชาติพันธมิตร ตัวอย่างของทฤษฎีนี้ก็คือ การก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ ในปี ค.ศ.1945 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง

**ทฤษฎีป้องปราม (Deterrence Theory)** ทฤษฎีป้องปรามมีวัตถุประสงค์ต้องการยับยั้งการแผ่ขยายอิทธิพล แผ่แสนยานุภาพและการรุกรานของชาติหนึ่งชาติใด หรือกลุ่มหนึ่ง กลุ่มใด ด้วยการใช้อาวุธ หรือข่มขู่ด้วยอาวุธโดยการรวบรวมชาติต่างๆ ที่สมัครใจร่วมกัน เช่น องค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (North Atlantic Treaty Organization: NATO) เพื่อต่อต้านสหภาพโซเวียต และประเทศในกลุ่มสังคมนิยมในขณะที่สหภาพโซเวียต และประเทศ ในกลุ่มสังคมนิยม ก็มีการจัดตั้งองค์การสนธิสัญญาวอร์ซอว์ (Warsaw Pact) เพื่อรับมือกับองค์การนาโต้ เราจะพบว่าทฤษฎีนี้มีความแตกต่างจากทฤษฎีความมั่นคงร่วมกัน ตรงที่ทฤษฎีป้องปรามมีลักษณะของความร่วมมือทางทหารเพื่อปกป้องพันธมิตรในกลุ่ม ส่วนทฤษฎีความมั่นคงร่วมกันมีมาตรการป้องกันและช่วยเหลือชาติสมาชิกด้วยวิธีการในหลายรูปแบบ

**ดุลยภาพทางยุทธศาสตร์ (Strategic Equilibrium)** เป็นสภาวะที่ไม่มีประเทศใดหรือตัวแสดงใดสามารถครอบงำอาณาเขตทางยุทธศาสตร์เฉพาะได้ เช่น อำนาจทางทหาร หรือเศรษฐกิจ และที่ซึ่งผู้เล่นทุกคนมีความสามารถในการแสวงหาผลประโยชน์ของตนอย่างมีประสิทธิภาพในทางกลับกัน อำนาจจะถูกกระจายอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น โดยมีผู้มีบทบาทที่แตกต่างกันจำนวนมากซึ่งมีอิทธิพลอย่างมาก สิ่งนี้สามารถบรรลุผลได้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเพิ่มการใช้สถาบันพหุภาคีเพื่อเจรจาและประสานงานการดำเนินการ การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่เพื่อให้แน่ใจว่ามีความโปร่งใส และความรับผิดชอบมากขึ้นในกิจการระดับโลก และส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพึ่งพาซึ่งกันและกันระหว่างประเทศต่างๆ ในทางปฏิบัติการบรรลุดุลยภาพเชิงกลยุทธ์น่าจะเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน และต่อเนื่องซึ่งเกี่ยวข้องกับตัวแสดง และปัจจัยต่างๆ อย่างไรก็ตาม เป้าหมายนี้เป็นเป้าหมายสำคัญที่



จะต้องพยายามให้ได้ เนื่องจากสามารถช่วยส่งเสริมความมั่นคง ความปลอดภัย และความเจริญรุ่งเรือง  
ในระบบโลก

## 2.2 การแข่งขันและขยายอิทธิพลของมหาอำนาจ

การแข่งขันระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีน ซึ่งเป็นประเทศมหาอำนาจอันดับ 1 และ 2 ของ  
โลกตามลำดับ เป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ พิจารณาจากสภาพ  
ภูมิรัฐศาสตร์ ขนาดเศรษฐกิจ และระบอบการเมืองการปกครอง โดยมหาอำนาจทั้งสอง เป็นผู้กำหนดภูมิ  
รัฐศาสตร์โลก ทิศทางความสัมพันธ์และการเมืองระหว่างประเทศ ตลอดจนระเบียบโลก (world order)  
อีกทั้งมีการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ที่เข้มข้นมากขึ้น ซึ่งทำให้โครงสร้างขั้วอำนาจโลกในปัจจุบันแบ่งเป็น  
สองขั้วอย่างชัดเจน โดยมีประเทศมหาอำนาจอื่นๆ สนับสนุน เช่น ญี่ปุ่นสนับสนุนสหรัฐอเมริกา  
ส่วนรัสเซียและอินเดียแม้สนับสนุนให้โลกมีหลายขั้ว แต่รัสเซียก็ผลักดัน การแข่งขันของสองขั้วอำนาจ  
เนื่องจากขัดแย้งกับสหรัฐอเมริกาและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับจีน ขณะที่อินเดียแม้ส่งเสริมความร่วมมือกับ  
สหรัฐอเมริกามากขึ้น แต่ก็พยายามไม่กระตุ้นความขัดแย้งกับจีนและรัสเซีย เพื่อปกป้องผลประโยชน์  
แห่งชาติเป็นสำคัญ

สหรัฐอเมริกาและจีนพยายามรักษาพันธมิตรดั้งเดิม ควบคู่กับการแสวงหาและช่วงชิง  
พันธมิตรเพิ่ม ส่งผลให้ประเทศต่างๆ ทั้งขนาดเล็กและขนาดกลาง ดำเนินนโยบายรักษาความสัมพันธ์  
อันดีกับทั้งสองฝ่าย เพื่อดำรงผลประโยชน์แห่งชาติและเพิ่มพูนผลประโยชน์ร่วมกันส่วนประเทศที่มีกำลัง  
อำนาจมากเพียงพอ ก็จะดำเนินนโยบายที่เป็นอิสระ โดยยึดผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ สภาพการณ์  
ดังกล่าวทำให้โครงสร้างขั้วอำนาจโลกประกอบด้วย

1) สหรัฐอเมริกาและประเทศที่สนับสนุนสหรัฐอเมริกาเช่น ชาติตะวันตกและญี่ปุ่น โดยมี  
แนวคิดเขตชูประชาธิปไตย ให้ความสำคัญกับค่านิยมส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและเคารพเสรีภาพ

2) ฝ่ายตรงข้ามกับแนวคิดสหรัฐอเมริกาและประเทศตะวันตก นำโดยจีนและรัสเซียที่เน้น  
การเคารพอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดน หลักการผลประโยชน์ร่วมกัน การไม่แทรกแซงกิจการ  
ภายใน ให้ความสำคัญกับความเป็นอยู่ที่ดีและการพัฒนาเศรษฐกิจมากกว่าระบอบการปกครอง  
นอกจากนี้แต่ละฝ่ายยังรวมตัวเป็นกลุ่มพหุภาคีขนาดเล็กที่สำคัญ อาทิ กลุ่ม QUAD (ประกอบด้วย  
สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อินเดีย และออสเตรเลีย) และกลุ่ม AUKUS (ประกอบด้วยออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร  
และสหรัฐอเมริกา) เพื่อเป้าหมายร่วมกันในการสกัดกั้นจีนไม่ให้ขยายอิทธิพลทัดเทียม  
สหรัฐอเมริกา ซึ่งเพิ่มความเสี่ยงให้ความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีนขยายตัวรุนแรงขึ้น



## 2.2.1 การจัดระเบียบโลก (world order)

ในประวัติศาสตร์โลกยุคใหม่ ได้เกิดความขัดแย้งในหลากหลายรูปแบบในระดับนานาชาติ จนลุกลามไปสู่การเกิดสงครามโลก ไปสู่การจัดระเบียบโลกใหม่ ประสานคุณภาพทางการเมืองของสังคมโลก หากแต่ก็ไม่สามารถทำได้สำเร็จก็จะส่งผลให้เกิดสงครามโลกครั้งที่สองและได้มีการจัดระเบียบโลกใหม่อีกครั้ง กลายเป็นโลกสองขั้วที่มีสหรัฐอเมริกา และสหภาพโซเวียตเป็นแกนนำโดยใช้เวทีสหประชาชาติเป็นเครื่องต่อรองผลประโยชน์ ควบคู่ไปกับสงครามเย็น (Cold War) ซึ่งเป็นสงครามตัวแทน (Proxy Warfare) ระหว่างอุดมการณ์สองขั้วที่ต่างกันโดยสิ้นเชิงต่อมาภายหลังยุคหลังสงครามโลกครั้งที่สองมีการจัดระเบียบโลก ยาวนานประมาณ 40 ปี คือหลังจบสงครามโลกในยุค 1950 จนเกิดการล่มสลายของสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ ในปี ค.ศ.1991 ผู้ชนะครั้งนี้ คือ ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นมหาอำนาจแห่งอุดมการณ์ ในโลกประชาธิปไตยเสรีนิยม-ทุนนิยม สังคมโลกจึงกลายเป็นขั้วเดียวที่มีประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นแกนนำ

ค่านิยมประชาธิปไตยโลกขั้วเดียว (Unipolar World) เป็นชัยชนะของประเทศสหรัฐอเมริกาที่เด่นชัดมาก่อนปี ค.ศ. 1991 ได้เริ่มแสดงพลังออกมาให้โลกได้เห็นถึงพลังของ ทุนนิยมอเมริกันผ่านการควบคุมเศรษฐกิจ โดยระบบเบรตตันวูดส์ เป็นตัวอย่างแรกของระเบียบการเงินที่มีการเจรจาอย่างสมบูรณ์โดยเจตนาเพื่อปกครองความสัมพันธ์การเงินระหว่างรัฐชาติเอกราชทุกประเทศมีพันธกรณีใช้นโยบายการเงินซึ่งธำรงอัตราแลกเปลี่ยน เพื่อการจัดระเบียบการเงินในโลกใหม่ ด้วยการแผ่อิทธิพลจึงเกิดการไหลบ่าไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก ยึดครอง ทั้งทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์และวัฒนธรรม สัญลักษณ์ของทุนนิยมอเมริกันที่ชัดเจน การขยายอิทธิพลของมหาอำนาจเชิงเดี่ยวตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา เป้าประสงค์สำคัญที่สุดของสหรัฐอเมริกา คือ ความพยายามในการธำรงรักษาอำนาจนำ (Hegemony) ในการเมืองโลก โดยไม่ต้องการให้มีมหาอำนาจใด หรือกลุ่มของมหาอำนาจใดก้าวขึ้นมาท้าทายหรือต่อต้านอำนาจนำของสหรัฐอเมริกา

อย่างไรก็ดีเหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2001 ส่งผลต่อพลังอำนาจของประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งทางเศรษฐกิจและการทหารและยังไม่เพียงพอต่อการปกครองและจัดระเบียบโลกให้เป็นไปตามที่ประเทศสหรัฐอเมริกาต้องการได้ ในมุมมองของประเทศสหรัฐอเมริกาเอง สงครามแบบการก่อการร้าย (War on Terror) ส่งผลให้แสนยานุภาพของกองทัพสหรัฐอเมริกาที่เคยเป็นเลิศในการทำสงครามในรูปแบบเดิม ๆ กลับกลายเป็นแสนยานุภาพที่แทบจะไร้ประโยชน์ และต้องเสริมความมั่นคงของมาตุภูมิ (homeland security) เพื่อเป็นฝ่ายโจมตีศัตรูก่อนเพื่อป้องกันการโจมตีผ่านสงครามในอิรัก สงครามในอัฟกานิสถาน จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้ผู้นำโลกอย่างประเทศสหรัฐอเมริกาที่เคยเป็นมหาอำนาจที่ยิ่งใหญ่ต้องพบกับวิกฤตหลายด้านพร้อมๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นวิกฤตทางการเมืองที่รัฐบาลขาดดุลอย่างรุนแรงจนแทบจะเอาตัวไม่รอด รวมถึงวิกฤตเศรษฐกิจที่ร้ายแรงกว่าที่คาดคิด และยังคงเรื้อรังไปอีกหลายปี ทั้งหมดนี้





ทำให้พลังอำนาจของประเทศสหรัฐอเมริกาเสื่อมถอยลงเป็นอย่างมาก และเปิดโอกาสให้ประเทศอื่นๆ ที่สะสมกำลังอย่างเงียบๆ ในรอบ 10-20 ปี ให้หลังเริ่มจะแสดงบทบาทในเวทีมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะประเทศกลุ่ม BRIC (Brazil, Russia, India, China) ซึ่งเป็นกลุ่มมหาอำนาจใหม่นำโดยประเทศจีนและรัสเซีย โดยเฉพาะในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา ประเทศจีนได้ผงาดขึ้นมาอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจเดิม และมหาอำนาจใหม่มีมากขึ้น โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา กับประเทศจีน รวมถึงมหาอำนาจใหม่อย่างบราซิล และอินเดีย ส่งผลให้เกิดการจัดระเบียบโลกใหม่ (New World Order) ที่ก่อตัวขึ้น

แต่เมื่อมีการวิเคราะห์ที่เปลี่ยนผ่านข้ามมหาอำนาจสองขั้วผ่านมโนทัศน์ทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และทางนโยบายต่างประเทศ ผ่านแนวคิดกับดักธูซิดีดิส (The Thucydides Trap) ที่สะท้อนประวัติศาสตร์การผงาดขึ้นมาของอำนาจเอเธนส์นั้น สร้างความหวาดกลัวให้แก่สปาร์ตาซึ่งถูกบีบบังคับให้จำต้องเข้าสู่สงคราม ความสัมพันธ์ระหว่างมหาอำนาจโลกนั้น มักติดกับดักดังกล่าว ก่อให้เกิดความตึงเครียดระหว่างประเทศต่อการเปลี่ยนผ่านอำนาจโลก ซึ่งส่งผลสะท้อนต่อรูปลักษณ์หรือการจัดระเบียบโลกที่ย่อมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมผ่านสงครามที่ไร้สันติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ่านงานของ เกรแฮม ออลิสัน (Graham Allison) ศาสตราจารย์ด้านรัฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ที่มีประสบการณ์ด้านความมั่นคง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น บทความชื่อ “The Thucydides Trap: Are the US and China headed for War?” ในวารสาร The Atlantic ในปี 2015 หรือหนังสือชื่อ Destined for War: Can America and China Escape Thucydides’s Trap เมื่อปี 2017 สะท้อนความตึงเครียดเชิงโครงสร้างเกิดขึ้น เมื่อรัฐมหาอำนาจที่กำลังผงาดขึ้นมาคุกคามที่จะท้าทายมหาอำนาจเดิม โดยมีความสอดคล้องตามหนังสือ “การผงาดขึ้นมาของจีน” (The Rise of China) และ “การตกต่ำของสหรัฐอเมริกา” (The Decline of America) ในช่วงต้นศตวรรษที่ 21 เป็นต้นมา

### 2.2.2 การแบ่งขั้วอำนาจ (Decoupling)

สภาวะขั้วอำนาจระหว่างประเทศเกิดขึ้นจากดุลอำนาจ (Power Balance) กับการเปลี่ยนผ่านของอำนาจ (Power Transition) ที่เกิดจากขีดความสามารถทั้งบทบาท และอิทธิพลแตกต่างกัน ในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงในการดำเนินนโยบายเพิ่มพูนกำลังอำนาจและส่งเสริมสถานะของตนให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้นเป็นประเทศมหาอำนาจ ประเทศที่มีอิทธิพลในระดับภูมิภาค ประเทศระดับกลางที่มีศักยภาพสูง และกลุ่มความร่วมมือ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างขั้วอำนาจโลกในที่สุด

การพิจารณาบทบาทของมหาอำนาจในสภาวะหลายขั้วอำนาจ เป็นทางเลือกในทางยุทธศาสตร์ของมหาอำนาจในการสร้างความมั่นคงระหว่างประเทศ มีรูปแบบเชิงยุทธศาสตร์ในสภาวะขั้วอำนาจ ดังต่อไปนี้



(1) ยุทธศาสตร์การดำเนินนโยบายฝ่ายเดียว (Unilateralism) เป็นยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับมหาอำนาจที่มั่นใจว่าจะสามารถพึ่งตนเองได้ ไม่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากประเทศอื่น ยุทธศาสตร์นี้อาจปรากฏออกมาในแบบนโยบายโดดเดี่ยวตัวเอง (Isolationism) นโยบายการแสดงความเป็นผู้ดำเนินนโยบายเลือกเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง (Selective Engagement) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันสำคัญยิ่ง หรือกระทั่งนโยบายการเป็นผู้ถ่วงดุลระหว่างประเทศ (Balancer) ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดของการดำเนินนโยบายฝ่ายเดียว คือ นโยบายต่อต้านการก่อการร้ายในตะวันออกกลางของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาหลัง เหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544

(2) ยุทธศาสตร์การสร้างความสัมพันธ์พิเศษมหาอำนาจอื่นในลักษณะทวิภาคี (Bilateralism) เพื่อถ่วงดุลอำนาจ เช่น จีนกับรัสเซีย ทำสนธิสัญญาเป็นพันธมิตรเพื่อถ่วงดุลอำนาจกับกลุ่มสหรัฐอเมริกาสหภาพยุโรปและญี่ปุ่น การสร้างความสัมพันธ์แบบทวิภาคีนี้ อาจเป็นการตกลงในลักษณะที่ไม่เป็นทางการ หรือลงนามอย่างเป็นทางการก็ได้ ขึ้นอยู่กับเป้าหมายในการตกลงร่วมมือระหว่างกัน

(3) ยุทธศาสตร์การตกลงร่วมมือกับมหาอำนาจอื่นในลักษณะ พหุภาคี (Multilateralism) เพื่อบริหารจัดการระบบโลก และเพื่อยับยั้งความขัดแย้งระหว่างประเทศซึ่งอาจลุกลามไปสู่สงครามใหญ่ได้ ตัวอย่างยุทธศาสตร์แบบพหุภาคี เช่น คอนเสิร์ตแห่งยุโรป (Concert of Europe) ช่วงปี ค.ศ.1815 - 1822 ซึ่งเป็นความพยายามของมหาอำนาจในการสร้างสันติภาพ การรวมตัวของมหาอำนาจเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากลก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของความร่วมมือ แบบพหุภาคี

การเลือกใช้ยุทธศาสตร์ของมหาอำนาจขึ้นอยู่กับทรัพยากรที่มีอยู่ สภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ ความเสี่ยงจากสภาวะแวดล้อม และเป้าหมายที่มหาอำนาจต้องการ ซึ่งโดยพื้นฐานแล้วเป้าหมายที่มหาอำนาจต้องการในโลกยุคปัจจุบัน ได้แก่ การไม่เผชิญหน้ากันทางทหารโดยตรง การบรรลุถึงเป้าหมายนี้จะต้องผสมผสานยุทธศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกัน จึงอาจกล่าวได้ว่า อนาคตของการเมือง และความมั่นคงระหว่างประเทศ ขึ้นอยู่กับยุทธศาสตร์ที่มหาอำนาจเลือกใช้ เพราะมหาอำนาจเป็นผู้สร้าง และใช้กฎเกณฑ์ระหว่างประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่เลือก

### 2.2.3 นโยบายการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกามีเป้าหมายดำรงสถานภาพปัจจุบันเป็นประเทศมหาอำนาจอันดับ 1 ของโลก จึงไม่สนับสนุนให้โลกมีหลายขั้วอำนาจ แต่รัฐบาลสหรัฐอเมริกายอมรับว่ากำลังเผชิญความท้าทายจากการที่จีน ก้าวขึ้นมามีบทบาทด้านความมั่นคงทุกมิติ ทั้งทางการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี สหรัฐอเมริกาจึงเร่งสกัดกั้นอิทธิพลของจีนในทุกด้าน และแสวงหาความร่วมมือจากประชาคมระหว่างประเทศให้สนับสนุนแนวคิดของสหรัฐอเมริกาที่มองว่าจีนเป็นภัยคุกคาม และความท้าทาย อีกทั้งพยายามโน้มน้าวให้เห็นถึงความจำเป็นที่สหรัฐอเมริกาต้อง เป็นผู้นำของโลกต่อไป



สหรัฐอเมริกามุ่งหวังให้โลกคงสภาพการดำรงอยู่ในสภาวะปัจจุบันที่ไม่มีการสร้าง ขั้วอำนาจใหม่ โดยสหรัฐอเมริกายังคงเป็นมหาอำนาจอันดับ 1 ของโลกต่อไป รวมถึงในระยะ 20 ปีข้างหน้า ทั้งนี้ สหรัฐอเมริกาจะยังคงส่งเสริมระเบียบโลกตามแนวคิดและค่านิยมในแบบฉบับของสหรัฐอเมริกา อาทิ เสรีนิยมประชาธิปไตย ความมีเสรีภาพ เศรษฐกิจทุนนิยม หลักนิติธรรม และให้อำนาจการระหว่างประเทศที่สหรัฐอเมริกา มีบทบาทนำเป็นกลไกกำหนดระเบียบการเมืองโลก และความร่วมมือระหว่างประเทศ

#### 2.2.4 นโยบายการต่างประเทศของจีน

จีนกำหนดสถานะตนเองเป็นมหาอำนาจ โดยในหนังสือ "สี่ จินผิง ยุทธศาสตร์การบริหารประเทศ" ที่สำนักงานสารนิเทศของคณะรัฐมนตรีจีนรวบรวมปาฐกถาของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารและปกครองประเทศ ได้จัดให้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมหาอำนาจรูปแบบใหม่ (new model of great power relations) เป็น 1 ใน 18 หัวข้อหลัก ระบุว่า จีน และสหรัฐอเมริกาจะร่วมกันพยายามสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมหาอำนาจรูปแบบใหม่ ที่ให้ความเคารพกันและกัน ร่วมมือกันเพื่อประสิทธิผลสำเร็จร่วมกันซึ่งจะแตกต่างจากในอดีตที่เต็มไปด้วยความขัดแย้ง และการต่อต้านกันระหว่างประเทศมหาอำนาจ ขณะที่ปาฐกถาระหว่างเยือนรัสเซีย ระบุว่าจีนและรัสเซียจะร่วมกันผลักดันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมหาอำนาจรูปแบบใหม่ หลังการสิ้นสุดของระบบอาณานิคมและสงครามเย็น มุ่งเน้นความร่วมมือเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน ภายใต้หลักการความเท่าเทียมกันที่ประเทศหรือกลุ่มประเทศใดไม่อาจขึ้นนำกิจการของโลกแต่เพียงฝ่ายเดียวได้อีกต่อไป

แม้จีนกำหนดสถานะตนเองเป็นมหาอำนาจ แต่เน้นย้ำอย่างต่อเนื่องว่าจะไม่แสวงหาความเป็นใหญ่ (hegemony) เพราะจีนเห็นว่าสหรัฐอเมริกาใช้ความแข็งแกร่งทางการทหารแสวงหาความเป็นใหญ่ครอบงำโลก แต่เพียงฝ่ายเดียว นโยบายดังกล่าวของจีนสอดคล้องกับประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาที่จีนให้ความสำคัญสูงสุดกับการรักษาความสงบภายในประเทศ มุ่งเน้นการป้องกันตัวเอง โดยจะใช้กำลังทหารเมื่อจำเป็น และไม่รุกรานประเทศอื่นก่อน ซึ่งที่ผ่านมาจีนใช้กำลังทหารเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงบริเวณชายแดน เช่น กรณีสงครามเกาหลี สงครามกับอินเดีย และความขัดแย้งกับเวียดนาม

ภายหลังจากประธานาธิบดี สี จิ้นผิง รับตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีน และตำแหน่งประธานาธิบดีจีน ได้นำเสนอยุทธศาสตร์ความฝันของจีน ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ คือ การฟื้นฟูความยิ่งใหญ่ของจีน (great rejuvenation of China) โดยยึดมั่นแนวทางสังคมนิยมที่มีอัตลักษณ์แบบจีน (socialism with Chinese characteristics) อย่างไรก็ตาม ความฝันของจีนเป็นแนวคิดที่มีอยู่ก่อนแล้ว รวมทั้งเป็นแนวคิดของอดีตประธานาธิบดีซุน ยัตเซ็น ของสาธารณรัฐจีนในอดีตซึ่งเกิดจากการที่จีนต้องการฟื้นฟูสถานะหลังจากต้องตกอยู่ใต้อิทธิพลของประเทศตะวันตก และญี่ปุ่น ระหว่างปี 2383-2492



จีนสนับสนุนระบบโลกแบบหลายขั้วอำนาจ เห็นได้จากปาฐกถาของประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ระหว่างเยือนรัสเซีย ระบุถึงการผลักดันให้เกิดระบบโลกแบบหลายขั้วอำนาจ และจีนสนับสนุนให้อำนาจของโลกอยู่ภายใต้การกำหนดร่วมกันของประชาชนทุกชาติ กิจกรรมระดับโลก ควรให้รัฐบาลและประชาชนทุกประเทศปรึกษาหารือและร่วมกันจัดการตามหลักการประชาธิปไตย ซึ่งทุกประเทศยืนหยัดในความเท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยกว่าเป็นประเทศใหญ่หรือประเทศเล็ก แต่ละประเทศมีสิทธิในการเลือกเส้นทางการพัฒนาของตนเอง และจีนต่อต้านการแทรกแซงกิจการภายในนโยบายต่างประเทศของจีนยังส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้ปกป้องระบบพหุภาคีนิยมให้เป็นระบบหลักของโลก หลังจากอดีตประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ของสหรัฐอเมริกาพยายามลดบทบาทของสหรัฐอเมริกาในกลไกพหุภาคี นอกจากนี้ บทสัมภาษณ์ของ นายหวัง อี้ มนตรีแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของจีน เกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศของจีน กำหนดให้การปกป้องระบบการทูตแบบพหุภาคีเป็นนโยบายด้านการต่างประเทศที่สำคัญของจีน โดยส่งเสริมให้องค์การสหประชาชาติ (United Nations-UN) เป็นแกนกลางของระบบระหว่างประเทศ และจีน มีบทบาทสำคัญในการกำหนดระบบดังกล่าว เช่น กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และการพัฒนาทางดิจิทัล รวมทั้งจะเสนอแนวทางของจีนเพื่อปฏิรูประบบโลกให้ดียิ่งขึ้น

## 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมหาอำนาจกับไทย

### 2.3.1 สหรัฐอเมริกา- ไทย

สหรัฐอเมริกาขยายบทบาทในไทยโดยเน้นด้าน soft power เพื่อสร้างความนิยมในหมู่คนไทย เน้นความร่วมมือด้านวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา เทคโนโลยี ส่งเสริมค่านิยมประชาธิปไตย และ สิทธิมนุษยชน และความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ อาศัยข้อได้เปรียบ จากความสัมพันธ์ที่มีมายาวนาน รวมทั้งความร่วมมือด้านความมั่นคง

สหรัฐอเมริกาย้ายสถานกงสุลใหญ่จากจีนมาที่จังหวัดเชียงใหม่หลังพรรคคอมมิวนิสต์จีนขึ้นปกครองจีน เพื่อเป็นฐานสำหรับด้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ขณะที่ปัจจุบันอยู่ระหว่างก่อสร้างสถานกงสุลใหญ่แห่งใหม่ ซึ่งสะท้อนแนวโน้มที่สหรัฐอเมริกาต้องการคงบทบาทในพื้นที่ภาคเหนือของไทยไว้ ขณะเดียวกันจีนแสดงท่าทีหวาดระแวง การสร้างสถานกงสุลใหญ่แห่งใหม่ของสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดด้านการทหารกับไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น การสร้างสนามบินน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น สร้างโดยสหรัฐอเมริกาในช่วงสงครามเวียดนาม สถานีวิทยุ Voice of America (VOA) จังหวัดอุดรธานี และการฝึก Cobra Gold ที่จังหวัดนครราชสีมา นอกจากนี้ สหรัฐอเมริกามุ่งเน้น การเสริมสร้างค่านิยมประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนผ่านองค์กรภาคประชาชนและภาควิชาการ โดยดำเนินการผ่านสำนักงานเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา(United States Agency for International Development-USAID) มีโครงการสำคัญ



เช่น โครงการ Freedom Zone โครงการสะพานเสริมสร้างประชาธิปไตย (SAPAN) ซึ่งสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ประชาสังคมและการจัดการองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ (ศปส.) มหาวิทยาลัยขอนแก่น และโครงการแลกเปลี่ยนเพื่อการศึกษานานาชาติ (Council of International Educational Exchange-CIEE) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การรับมือกับการกดดันจากประเด็นแรงงานประมงผิดกฎหมาย และปรับปรุงการประเมินสถานะของไทยในรายงาน TIP Report ของสหรัฐอเมริกาให้ขึ้นไปอยู่ในระดับ Tier 1 (ซึ่งเป็นระดับที่ดีที่สุด) มีความเห็นจากภาคธุรกิจว่า การแก้ปัญหาดังกล่าวไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การแก้ไขปัญหาประมงและการค้ามนุษย์อย่างแท้จริง แต่ขึ้นอยู่กับ การเลือกข้าง EU และสหรัฐอเมริกา เนื่องจากประเทศตะวันตกใช้ประเด็นดังกล่าวเป็นเครื่องมือกดดันไทยไม่ให้เอนเอียงไปหาจีน ซึ่งจะทำให้ไทยเผชิญกับการกดดันให้เลือกข้างต่อไป แต่สหรัฐอเมริกาจะไม่กดดันไทยมากเกินไป เพราะอาจเป็นการบีบให้ไทยเข้าข้างจีนมากขึ้น นอกจากนี้ สหรัฐอเมริกายังต้องการรักษาความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับไทยด้านการทหารและมิติอื่นๆ อีกด้วย

### 2.3.2 จีน - ไทย

ยุทธศาสตร์จีน จากยุทธศาสตร์ BRI ที่ทำให้จีนเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง และนโยบายเติบโตอย่างสันติ (Peaceful Rise) โดยไปสร้างและพัฒนาเกาะเทียม 7 แห่ง ในหมู่เกาะสแปรตลีย์ เพื่อใช้ปกป้องผลประโยชน์ทางทะเล รัฐบาลจีนโดยประธานาธิบดี สี จิ้นผิง ได้ประกาศยุทธศาสตร์ชัดเจนว่า จีนจะพัฒนาขีดความสามารถทางด้านเทคโนโลยี และถือเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดของชาติ ที่จะทำให้จีนก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำโลก 4.0 ผู้นำทางด้านเทคโนโลยีโลก และผู้นำในด้านนวัตกรรมของโลก จีนจึงได้พัฒนาเทคโนโลยีของจีนอย่างก้าวกระโดด โดยได้มีการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยี (technology hub) ในลักษณะคล้ายกับ Silicon Valley ของสหรัฐอเมริกากระจายอยู่ทั่วประเทศถึง 17 ศูนย์ ในด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรม จีนมีบทบาทนำ โดยเฉพาะภาคการเกษตรและการท่องเที่ยว เช่น การลงทุนในกิจการล้างผลไม้ โรงแรม ร้านอาหาร และร้านขายของที่ระลึก ซึ่งส่วนใหญ่จีนดำเนินธุรกิจแบบผูกขาด จีนยังลงทุนในโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว ลาว ซึ่งจีนทำสัญญาเช่า 99 ปี ทำกิจการ เช่น คาสิโน สถานบันเทิง โรงแรม และสนามบิน นอกจากนี้ จีนยังพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อเชื่อมต่อไทย ลาว เวียดนาม เมียนมา และทะเลจีนใต้ และโครงการระเบิดเกาะแก่งในแม่น้ำโขงซึ่งจีนต้องการใช้แม่น้ำโขงเป็นเส้นทางเชื่อมโยงจีนตอนใต้กับเวียดนาม แต่โครงการต้องยกเลิกไปเนื่องจากเผชิญกระแสต่อต้าน อย่างไรก็ตาม คาดว่า จีนยังต้องการดำเนินโครงการดังกล่าว และรอโอกาสที่เหมาะสมเพื่อผลักดัน โดยจีนจะยังคงบทบาทและอิทธิพลในแม่น้ำโขงไว้ต่อไปผ่านกลไกต่าง ๆ อาทิ การลาดตระเวนร่วมกันในแม่น้ำโขงระหว่างไทย จีน เมียนมา และลาว รวมถึงกลไกความร่วมมือ เช่น ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดในแม่น้ำโขง (ศปข.) และศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัย (Safe Mekong Coordination Centre)



## 2.4 นโยบายและแผนระดับชาติของไทยที่เกี่ยวข้อง

### 2.4.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)

ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงในภูมิภาค มีอาณาเขตติดกับหลายประเทศ ปัญหาด้านเขตแดนยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ การขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ อาจเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติจะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์ และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกกระบวน อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง เป็นต้น

โลกาภิวัตน์ และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก่อให้เกิดนวัตกรรมพลิกผัน รวมทั้งคาดว่าในปี 2574 ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงอายุระดับสุดยอด ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรจะเป็นความท้าทายสำคัญของประเทศในระยะต่อไป นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น ขณะที่ระบบนิเวศต่าง ๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง

อย่างไรก็ดี แนวโน้มดังกล่าวข้างต้นทำให้เกิดความท้าทายต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ประกอบกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีพลวัต มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติที่เกี่ยวข้อง มีการวางแผนการพัฒนาที่ครอบคลุม จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทยว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลง ของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี





ภาพที่ 2-1 วิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580

ดังนั้น เพื่อให้สามารถกำหนดยุทธศาสตร์รองรับภาพอนาคตในการเสริมสร้างคุณภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจ ให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง 6 ด้าน ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้าน การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลก



บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่นๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดรับกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปรุงจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรมนักคิด ผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่ และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวมการกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบต่อสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประเทศไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและ



ทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุดโดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการ และสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง

5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะผ่านทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาลปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากลมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

#### 2.4.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

##### ประเด็นด้านความมั่นคง

ท่ามกลางสถานการณ์และแนวโน้มพลวัตความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค สถานการณ์ด้านความมั่นคงภายในประเทศมีความเชื่อมโยงหลายมิติ และมีความซับซ้อนมากขึ้น อาทิ ความมั่นคงของสถาบันหลัก ความขัดแย้งทางการเมือง การทุจริตและคอร์รัปชัน และความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบกับปัญหาพื้นฐานและปัญหาภัยแทรกซ้อน อาทิ ปัญหายาเสพติด อาชญากรรมข้ามชาติ ความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และพื้นที่อ้างสิทธิทับซ้อนทางทะเลกับประเทศเพื่อนบ้าน จากคะแนนสันติภาพโลก ปี 2564



ประเทศไทยมีค่าคะแนนอยู่ที่ 2.205 อยู่ในอันดับ 113 จาก 163 ประเทศ แม้ว่า มีอันดับดีขึ้นจากปี 2563 แต่ก็จัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีสันติภาพปานกลาง นอกจากนี้ปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศที่สามารถสะท้อนได้จากความอยู่ดีมีสุขของประชากร พบว่าในปี 2564 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 54 จาก 149 ประเทศ มีค่าคะแนนอยู่ที่ 5.985 คะแนน ซึ่งมีค่าคะแนนลดลงจากปี 2563

ปัจจัยข้างต้นสะท้อนให้เห็นความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาความมั่นคงแบบองค์รวมภายในประเทศ จึงจำเป็นต้องยกระดับขีดความสามารถของประเทศที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทุกมิติให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม และรวดเร็วทัดเทียมระดับสากล ดังนั้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็นความมั่นคงจึงมีเป้าหมายภายใต้กรอบแนวคิดด้านความมั่นคงแบบองค์รวม ให้ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับเพิ่มขึ้น รวมทั้งประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ คือ เร่งพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคงให้มีความพร้อมรองรับภัยคุกคามด้านความมั่นคงในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างครอบคลุม และรวดเร็วทัดเทียมในระดับสากล

ประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การรองรับภาพอนาคตในการเสริมสร้างคุณภาพของประเทศของประเทศไทยท่ามกลางการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจ ประกอบด้วย

- 1) การรักษาความสงบภายในประเทศ มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็งมีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ
- 2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง มุ่งแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน ติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทั้งทางบก และทางทะเล
- 3) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ มุ่งพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาและฉันทิภพอำนาจแห่งชาติ กองทัพ และหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ รวมทั้งพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ
- 4) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ มุ่งเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ การเสริมสร้าง และธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ และ



ความมั่นคงของภูมิภาค รวมทั้งความร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาคโลก รวมถึงองค์การภาครัฐ และที่มิใช่ภาครัฐ

5) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม มุ่งพัฒนาโลก ให้พร้อมสำหรับการติดตาม เผ่าละวัง แจ่งเตื่อน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ รวมทั้งพัฒนาโลกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

### ประเด็นด้านต่างประเทศ

การต่างประเทศมีส่วนขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เพื่อให้ไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้วและมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้ไทยมีความพร้อมและมีบทบาทเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์เพื่อเป็นผู้เล่นสำคัญในเวทีโลก และมีความร่วมมือกับนานาชาติในลักษณะที่จะเกื้อหนุนต่อความก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านของไทยและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาคมโลกโดยรวม โดยปัจจุบันประเทศไทยมีบทบาทที่โดดเด่นมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอนุภูมิภาค และภูมิภาคเอเชีย และมีการขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อาทิ เศรษฐกิจ การค้า การคมนาคม และทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี ขณะที่กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นและการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวทางเศรษฐกิจเป็นหลายศูนย์เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการปรับตัวด้านการต่างประเทศของประเทศไทย ดังนั้นแผนแม่บทประเด็นการต่างประเทศ จึงได้กำหนดกรอบนโยบายต่างประเทศของไทย เพื่อให้ทุกส่วนราชการสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้าน ในมิติการต่างประเทศอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ “การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก” ประกอบด้วยเป้าหมายและประเด็นสำคัญ 5 ประเด็น ได้แก่ (1) มีความมั่นคง (2) มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน (3) มีมาตรฐานสากล (4) มีสถานะและเกียรติภูมิ และ (5) มีพลัง

ซึ่งสื่อเจตนารมณ์ว่าการต่างประเทศที่มีพลวัตจะช่วยให้ประเทศชาติและประชาชนไทย “มี” 5 สิ่งดังกล่าว โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศ หรือ “การต่างประเทศ 5 มี” ประกอบด้วยแผนย่อย 5 แผน ดังนี้

1) แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ (มีความมั่นคง) มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงของไทย และเสถียรภาพของภูมิภาคท่ามกลางภัยคุกคามทุกรูปแบบโดยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในทุกมิติและเตรียมความพร้อมของไทยในการรับมือต่อความท้าทายด้านความมั่นคงจากภายนอก นอกจากนี้การต่างประเทศไทยยังจะต้องดำเนินการเชิงรุกในด้านการเสริมสร้างเสถียรภาพในภูมิภาคไปพร้อมกันด้วย เพื่อลดความเสี่ยงหรือป้องกันปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยในอนาคตได้





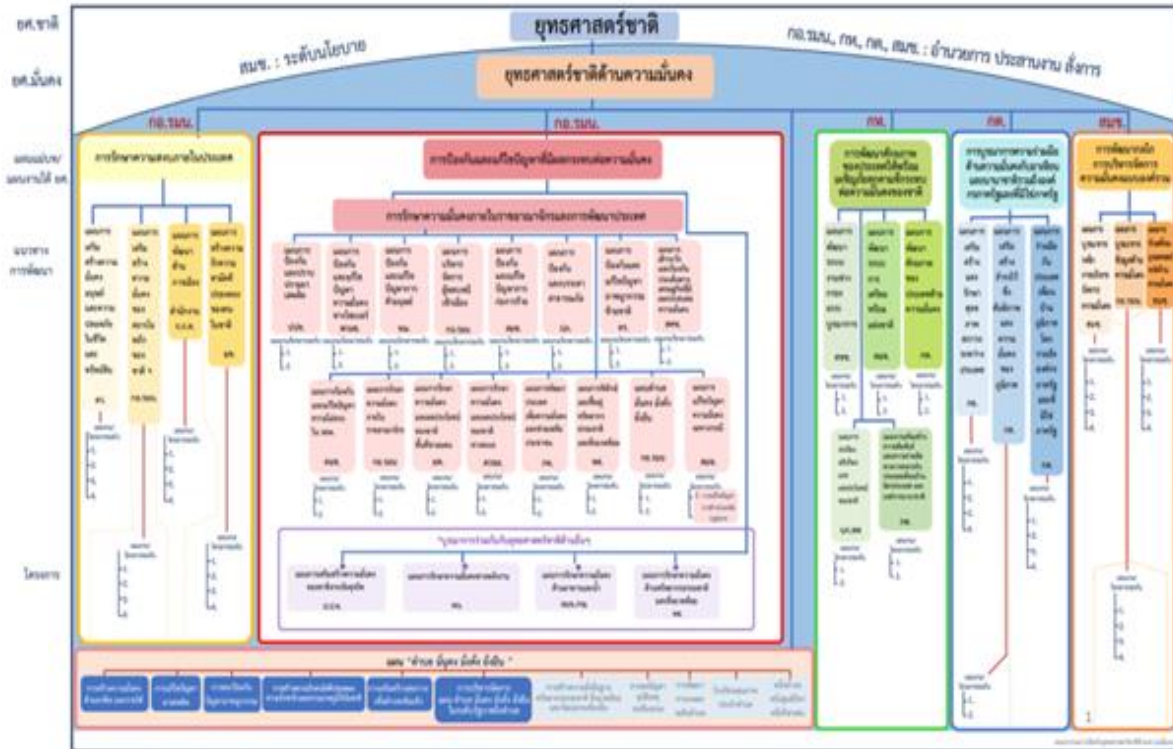
2) แผนย่อยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน) มุ่งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านความร่วมมือกับมิตรประเทศทั่วโลก ทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างเศรษฐกิจที่เน้นนวัตกรรมการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือต่างๆ และการส่งเสริมให้ภาคเอกชนไทยขยายตลาดในต่างประเทศ ขณะเดียวกันการพัฒนาเศรษฐกิจจะต้องเป็นไปอย่างยั่งยืน ไทยจึงจะต้องใช้ประโยชน์จากความเป็นหุ้นส่วนกับภาคส่วนต่างๆ ของต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

3) แผนย่อยการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และพันธกรณีระหว่างประเทศ (มีมาตรฐานสากล) มุ่งส่งเสริมศักยภาพหน่วยงานไทยและคนไทย และยกระดับมาตรฐานการพัฒนาภายในประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และพันธกรณีระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมความร่วมมือในมิติต่างๆ กับนานาประเทศ นอกจากนี้ไทยยังสามารถ ดำเนินการต่างประเทศในเชิงรุกและสร้างสรรค์ โดยการมีบทบาทในการร่วมพัฒนากฎระเบียบระหว่างประเทศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีต่างๆ นี้ ไปพร้อมกันได้ด้วย

4) แผนย่อยการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก (มีสถานะและเกียรติภูมิ) มุ่งสร้างเกียรติภูมิและอำนาจต่อรอง โดยเน้นการต่างประเทศที่ใช้อำนาจแบบนุ่มนวลอย่างเป็นระบบ การดำเนินนโยบายที่ส่งเสริมสถานะของไทยในเวทีโลก การส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี การยกระดับการส่งเสริมเอกลักษณ์ของไทยให้กลายเป็นความนิยมไทยเพื่อสร้างมูลค่าของสินค้าและบริการ รวมทั้งการสร้างขีดความสามารถให้ทุกภาคส่วนของไทยร่วมเสริมสร้างสถานะของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาและเพิ่มพูนผลประโยชน์ให้แก่ประเทศและประชาชนไทยในการมีปฏิสัมพันธ์กับประชาคมโลก

5) แผนย่อยการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ (มีพลัง) มุ่งพัฒนาการดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้มีพลวัตและมีเอกภาพระหว่างทุกภาคส่วนของประเทศ ซึ่งแผนย่อยนี้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่างประเทศ ทั้งนี้การต่างประเทศให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมถึงประชาชนไทยทั่วไป ทั้งในประเทศและในต่างประเทศ เพื่อให้การต่างประเทศเป็นเรื่องที่ใกล้ชิดตัวสำหรับประชาชนไทย





ภาพที่ 2-2 ความเชื่อมโยงของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง

### 2.4.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

1) **สาระสำคัญ** แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) มีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 เป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ 3 เพื่อให้การดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. 2666 - 2570 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีแนวโน้มของการพัฒนาของเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น การเป็นสังคมสูงวัยของประเทศไทยและหลายประเทศทั่วโลก ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศ ดังนั้น การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้สามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคงท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้าน และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

การกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่างๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการ



พัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด4 ประการ ดังนี้

(1) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกันบนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไขระดับประเทศและระดับโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้และศักยภาพของทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคมและทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมดุลในมิติต่างๆ ทั้งความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง ความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนและพื้นที่ และความสมดุลทางธรรมชาติเพื่อให้คนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

(2) การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ระดับ ประกอบด้วย 1) การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด” ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชนประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว 2) การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง” ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชนพื้นที่ และประเทศ รวมถึงปรับทิศทาง รูปแบบและแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ และ 3) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ “ยั่งยืน” ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องรวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

(3) เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติของการมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดีการมีปัจจัยสนับสนุนให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การมีโอกาสที่จะใช้ศักยภาพของตนในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี และการมุ่งส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

(4) การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว โดยให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสมัยใหม่และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐาน



ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตการ ให้บริการและการบริโภคเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้สามารถก้าวข้าม ความท้าทายที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นจะต้องเร่งแก้ไขจุดอ่อนและ ข้อจำกัดของประเทศที่มีอยู่เดิม รวมทั้ง เพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความเสี่ยงสำคัญที่มาจากการ เปลี่ยนแปลงของบริบททั้งจากภายนอกและภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการ สร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศ ทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 มีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** หมายถึง การสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุม ตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้ คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและ การให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น โดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม โดยเป้าหมายหลักของการพัฒนาจำนวน 5 ประการ ประกอบด้วย

(1) **การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม** มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญ ผ่านการผลิตต้นส่งเสริม การสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของ สังคมยุคใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและ ผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิต และบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

(2) **การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่** มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะ ที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐาน ที่ดีของสังคม และเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิต และบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพ และผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้ง ให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถ ส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

(3) **การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและเป็นธรรม** มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และสังคมทั้งในเชิงรายได้ พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือ กลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจ และสังคม กระจายโอกาส ทางเศรษฐกิจและจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่ม โอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม



(4) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อมลพิษควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี 2593 และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี 2608

(5) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลามีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

#### 2.4.4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

1) **สาระสำคัญ** นโยบายและแผนระดับชาติฯ (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นแผนหลักของชาติ ในฐานะแผนระดับที่ 2 รองรับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เพื่อเป็นกรอบทิศทางดำเนินการป้องกัน แจกแจงเตือน แก่ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ โดยให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบการจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ 3 (แผนปฏิบัติการด้านต่างๆ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่) ที่เกี่ยวข้องกับด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นโยบายฯ ฉบับนี้ได้มุ่งเน้นทิศทางความมั่นคงในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงที่มีผลกระทบและความเสี่ยงสูง ภายใต้แนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวมที่ครอบคลุมมิติต่างๆ รวมถึงความมั่นคงของรัฐและความมั่นคงของมนุษย์บนพื้นฐานผลประโยชน์แห่งชาติ ดังนั้น จึงให้ความสำคัญกับรากฐานความมั่นคงของประเทศที่เริ่มจากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพความมั่นคงของประเทศโดยกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน ทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นเอกภาพ



## 2) เค้าโครงและสาระสำคัญ แบ่งออกเป็น 2 หมวด ครอบคลุม 17 นโยบายและแผนความมั่นคง



ภาพที่ 2-3 นโยบายและแผนความมั่นคง ภายใต้ต้นนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

หมวดที่ 1 หมวดประเด็นความมั่นคง ให้ความสำคัญกับเรื่องที่เกี่ยวข้องผลกระทบสูง โดยกำหนดนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 - 13 ดังนี้

1. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ
2. การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ
3. การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน
4. การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
5. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดชายแดนภาคใต้
6. การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ
7. การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์
8. การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด
9. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
10. การป้องกันและแก้ไขปัญหาคาสิโน
11. การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์
12. การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ



13. การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

**หมวดที่ 2 หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง** เป็นเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินการสำคัญของหมวดประเด็นความมั่นคง โดยกำหนดนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 14 – 17 ดังนี้

14. การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

15. การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ

16. การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

17. การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

3) **ความเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ. 2566 – 2575** มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 12 การสร้างคุณภาพระหว่างประเทศ มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถรักษาคุณภาพระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติมีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน โดยรักษาผลประโยชน์แห่งชาติเป็นที่ตั้ง มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงรักษาคุณภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์ โดยทบทวนและกำหนดแนวทางทำที่และความร่วมมือของไทยต่อประเทศมหาอำนาจหรือกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ไทยสามารถประมาณการความเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนแนวทางการรักษาคุณภาพระหว่างประเทศของไทยได้ทันทั่วทั้งที่ และเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติและผลประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค โดยผลักดันความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาค อาทิ ประเด็นการต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นภัยคุกคามทางไซเบอร์





## บทที่ 3

### กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์และการวิเคราะห์

#### 3.1 Future Proof Strategies

กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ จะมีองค์ประกอบของแผนยุทธศาสตร์ หรือขั้นตอนการดำเนินงาน ได้แก่ การประเมินสภาพแวดล้อม การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ โดยกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์มุ่งเน้นเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ระดับชาติด้านความมั่นคง แบ่งตามกรอบพลัง อำนาจของชาติ 6 ด้าน (STEEP-M)

**3.1.1 ประเด็นถกแถลง (Focal Question)** การเขียนภาพอนาคตปกติจะเขียนภาพอนาคตออกมา 4 ภาพ แล้ว จะเลือกภาพที่ดีที่สุดมาทำแผนกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและจัดทำแผน เพื่อรองรับภาพอนาคตที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นก่อนจะเริ่มกระบวนการอื่นๆ จะต้องมีการกำหนด Focal Question ขึ้นมาก่อน เพื่อตีกรอบและกำหนดขอบเขตในการศึกษาแต่ละขั้นตอนให้แคบลงและง่ายในการดำเนินการของแต่ละชั้น โดยคณะนักศึกษาลัทธิยุทธศาสตร์รุ่นที่ 16 ได้มีมติร่วมกัน โดยได้กำหนด “ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ. 2566 – 2575 (Strengthening the National Equilibrium Strategy amidst the New Era of Geostrategic Competition: 2023- 2032)

**3.1.2 Strategic Intelligence Scanning and Cluster** เป็นการหาสิ่งที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกองค์กรหรืออาจเป็นมุมที่ใหญ่ในระดับประเทศก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องไม่ตีเสมอ หรืออาจเป็นเหตุการณ์ที่พึงประสงค์หรืออาจเป็นปัจจัยเชิงลบก็ได้โดยจะแสวงหาเหตุการณ์ (Events) ที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อองค์กรหรือประเทศและจะใช้เครื่องมือในการเลือกเหตุการณ์ตามมิติของ STEEP-M ซึ่งเหตุการณ์ที่เลือกจะต้องมีลักษณะ คือ 1) มีความเป็นไปได้ น่าเชื่อถือ และสามารถปฏิบัติจริงได้ 2) ความผิดแผกแตกต่าง 3) มีความท้าทาย 4) ความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกัน (Related) โดยคณะนักศึกษาลัทธิยุทธศาสตร์รุ่นที่ 16 ได้มีมติร่วมกันและสรุปเหตุการณ์ (Events) ที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางในอนาคต โดยแบ่งกลุ่มตาม STEEP-M ดังนี้

##### 3.1.2.1 มิติด้านสังคม

###### (1) สังคมสูงวัย

ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น มีภาวะพึ่งพิง ติดบ้านและติดเตียง ไม่สามารถดูแลตนเองได้อยู่อาศัยตามลำพังไร้คนดูแลและถูกทอดทิ้ง เนื่องจากโครงสร้างสังคมเปลี่ยนไปเป็นสังคมเชิงเดี่ยวกลุ่มเปราะบางต้องการสิทธิในการรับบริการและความช่วยเหลือจากภาครัฐมากขึ้น



**สัญญาณ (Signal) :** ประเทศไทยอาจก้าวเป็น Super-Aged Society หรือสังคมผู้สูงอายุขั้นสุดยอด ในปี 2572 เร็วขึ้นกว่าที่เคยประเมินไว้ว่าจะเกิดขึ้นในปี 2574 หลังประชากรไทย เริ่มมีจำนวนลดลง 3 ปีติดต่อกัน (2563-2565) จากอัตราการเกิดและภาวะเจริญพันธุ์มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง ขณะที่ประชากรรุ่น Baby Boomer ราว 1 ล้านคน กำลังจะเข้าสู่อายุ 60 ปี ในปี 2566 ในขณะที่ประชากรเกิดความกังวลกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความไม่แน่นอนสูง ความไม่มั่นคง ด้านรายได้และเหตุการณ์แวดล้อม วิกฤตโรคระบาดใหม่ ภัยธรรมชาติ และความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์โลก ทำให้คนรุ่นใหม่เกิดค่านิยมไม่ต้องการมีบุตร ส่งผลต่อทิศทางเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงการวางแผนงบประมาณทั้งด้านสาธารณสุขและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เป็ยผู้สูงอายุ สวัสดิการแรงงาน ตลอดจนความเพียงพอของกองทุนประกันสังคมในอนาคต

**ที่มา :** <https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-social-media/Pages/Th-Super-Aged-Society-CIS3398-FB-21-04-2023.aspx>

## (2) ความเหลื่อมล้ำและความยากจน

จำนวนคนจนและครัวเรือนยากจนเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีความเหลื่อมล้ำด้านการสร้างอาชีพและรายได้ กลุ่มเปราะบางและผู้สูงอายุไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการของรัฐหรือบริการสาธารณสุข เกิดความเหลื่อมล้ำด้านสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง และกระบวนการยุติธรรมที่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสไม่ได้รับการคุ้มครองและความช่วยเหลือทางกฎหมาย

**สัญญาณ (Signal) :** ข้อมูลปี 2565 มีรายงานจำนวนคนจนของประเทศไทย ซึ่งเป็น “คนจนเป้าหมาย” หรือ “คนจนที่ต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน” ที่ลงทะเบียน “สวัสดิการแห่งรัฐ” ของกระทรวงการคลัง จำนวนทั้งสิ้น 1,025,782 คน และคาดว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

**ที่มา :** ฐานข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP) <https://www.tpmmap.in.th/>

## (3) การทุจริตคอร์รัปชัน

ระบบอุปถัมภ์และการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง กระแสสังคมจากต่างประเทศ และค่านิยมยกย่องคนรวย ระบบการศึกษาและการกล่อมเกลாதองสังคมที่ขาดคุณภาพ โครงการลงทุนภาครัฐขนาดใหญ่และการผูกขาดทรัพยากรของคนชั้นนำในสังคม ปัญหาทางเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่สูงขึ้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการทุจริตและคอร์รัปชันในสังคมไทย

**สัญญาณ (Signal) :** ข้อร้องเรียนทุจริตและคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐมีแนวโน้มมากขึ้น เกิดกระแสสังคมในการต่อต้านและแจ้งเบาะแสการทุจริต ธุรกิจสีเทาและผิดกฎหมาย

**ที่มา :** <https://www.transparency.org/en/cpi/2022>



#### (4) ความศรัทธาในสถาบันหลักลดลง

เกิดความเห็นต่างในสถาบันหลัก และโจมตีผ่านสื่อต่างๆ การบิดเบือน คำสอนของพุทธศาสนา และการแทรกซึมของพวทธิศาสนิก

**สัญญาณ (Signal) :** คนขาดศรัทธาและความเชื่อมั่นในสถาบันหลักคนนับศาสนาน้อยลง

**ที่มา :** <https://theactive.net/read/non-religious/>

#### (5) ปัญหาแรงงานข้ามชาติและความต้องการแรงงานมากขึ้น

ความต้องการชดเชยแรงงานหายากในประเทศไทย ทำให้เกิดการลักลอบเข้ามาอย่างผิดกฎหมายของแรงงานข้ามชาติ เกิดประชากรแฝงของแรงงานข้ามชาติเบียดเบียนทรัพยากรสวัสดิการและอาชีพคนไทย และมีการเรียกร้องสิทธิมนุษยชนและสิทธิแรงงานในประเทศไทย

**สัญญาณ (Signal) :** พบข้อมูลแรงงานข้ามชาติถูกกฎหมายหลุดจากระบบและอพยพเข้ามาอย่างผิดกฎหมายเพิ่มขึ้น

**ที่มา :** <https://waymagazine.org/migrants-worker-2022/>

#### (6) ความรุนแรงในสังคม/ในครอบครัว

สังคมไทยกำลังประสบกับปัญหาความรุนแรงในหลายมิติและหลากหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่องและทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ทั้งด้านร่างกาย เพศ จิตใจ และทางสังคม และความรุนแรงที่ปรากฏเด่นชัด ต่อสาธารณะ เช่น การฆ่าตัวตาย การก่ออาชญากรรมการปล้นฆ่า การสังหารหมู่ การทะเลาะตีกันของเยาวชน และความรุนแรงในสถานศึกษา

**สัญญาณ (Signal) :** จากการจัดอันดับประเทศที่มีความสงบสุขของโลกในปี 2565 ดัชนีสันติภาพโลก (Global Peace Index) พบว่า ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 103 จากจำนวน 163 ประเทศ และเป็นประเทศที่มีความรุนแรงในลำดับที่ 47 จากจำนวน 163 ประเทศ และจากดัชนีการก่อการร้ายทั่วโลก (Global Terrorism Index) ปี 2565 พบว่า ไทยอยู่ในลำดับที่ ของโลก 22 นอกจากนี้ ยังพบความรุนแรงซ่อนเร้น อยู่ในสังคมอีกจำนวนมาก โดยเฉพาะความรุนแรงต่อเด็ก สตรี คนชรา และจากผลสำรวจอัตราการเกิดความรุนแรงในครอบครัว พบว่า ความรุนแรงในครอบครัวของสังคมไทยเกิดขึ้นไม่น้อยกว่าวันละ 1 เหตุการณ์ และความรุนแรงต่อผู้สูงอายุที่มีจำนวนมากขึ้น หากแต่เป็นตัวเลขมืด (Dark Figure) ที่ซ่อนเร้นอยู่ในสังคม เนื่องจากผู้สูงอายุทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยถูกระทำความรุนแรงจากบุคคลใกล้ชิด โดยเฉพาะบุคคลในครอบครัว

**ที่มา :** <https://www.isranews.org/article/isranews-scoop/114017-isranews-news-32.html>



### (7) การแสวงหาผลประโยชน์ในทางที่ผิด

การล่อลวงให้หลงเชื่อและข่าวปลอม (Fake News) ภัยออนไลน์ เช่น การถูกเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ และการฉ้อโกงออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ (ถูกแฮก)

**สัญญาณ (Signal) :** สถิติการแจ้งความอาชญากรรมทางออนไลน์สูงขึ้นและมีมูลค่าความเสียหายจำนวนมาก

**ที่มา :** <https://www.thaipost.net/criminality-news/321395/>

#### 3.1.2.2 มิติด้านเทคโนโลยี

##### (1) นวัตกรรมเทคโนโลยีอาวุธจะเน้นไปที่เชิงป้องกัน และการรับมืออาวุธพิสัยไกล

**สัญญาณ (Signal) :** ประเทศมหาอำนาจทุ่มงบประมาณจำนวนมากในการวิจัยพัฒนาและจัดหาอาวุธที่มีแสนยานุภาพสูง เช่น เกาหลีเหนือยิงขีปนาวุธข้ามทวีปด้วยพิสัยยิงได้ไกลถึงแผ่นดินใหญ่สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่นลงนามข้อตกลงมูลค่า 380,000 ล้านเยน หรือ ราว 95,200 ล้านบาท ในการผลิตขีปนาวุธพิสัยไกล และอิหร่านพัฒนาขีปนาวุธพิสัยไกลสำเร็จ โจมตีได้ถึงอิสราเอล เป็นต้น

**ที่มา :** <https://www.bbc.com/thai/articles/c72n51l0638o>

<https://www.thairath.co.th/news/foreign/2678381>

<https://www.pptvhd36.com/news>

**สัญญาณ (Signal) :** จากการจัดอันดับดัชนีนวัตกรรมโลก (Global Innovation Index - GII) พบว่า สหรัฐอเมริกาอยู่อันดับ 3 ในขณะที่ สาธารณรัฐประชาชนจีน อยู่อันดับที่

11 ของโลก โดยสหรัฐอเมริกามีเทคโนโลยีเครื่องบินทิ้งระเบิดนิวเคลียร์ที่ทันสมัยที่สุดในโลก สามารถหลบหลีกการตรวจจับของเรดาร์ และทิ้งระเบิดนิวเคลียร์ทุกที่บนโลกในพิสัยการบินประมาณ 11,100 กิโลเมตร มีโครงการพัฒนาขีปนาวุธไฮเปอร์โซนิกความเร็วเหนือเสียง HAWC หรือ Hypersonic Air-breathing Weapon Concept สามารถหลบหลีกระบบป้องกันภาคพื้นดินและพุ่งใส่เป้าหมายอย่างแม่นยำ ในขณะที่จีนมีการพัฒนาเครื่องบินทิ้งระเบิดที่ติดตั้งเทคโนโลยีล่องหนและบรรทุกระเบิดนิวเคลียร์ เช่นเดียวกับสหรัฐอเมริกาและมีโครงการพัฒนาขีปนาวุธไฮเปอร์โซนิก ในลักษณะใกล้เคียงกับสหรัฐอเมริกาพัฒนาโดย Chinese Academy of Sciences

**ที่มา :** <https://www.nia.or.th/DARPA-Defense-Tech>

<https://www.tnnthailand.com/news/tech/106696/>



## (2) ความปลอดภัยในระบบดิจิทัลแบบเดิมจะถูกทำลายโดย Quantum Technology

**สัญญาณ (Signal) :** คอนตัมเป็นเทคโนโลยีขั้นสูงที่คาดว่าจะ เป็นเทคโนโลยี พลิกผัน (Disruptive Technology) ต่อจากยุคของเทคโนโลยีดิจิทัล ที่อาจทำให้เกิดโอกาส ข้อจำกัด ความได้เปรียบเสียเปรียบทางเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ เป็นเหตุให้นานา ประเทศทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เร่งศึกษา วิจัย พัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรมจากเทคโนโลยีควอนตัมให้ เป็นรูปธรรม เกิดเป็นโอกาสของประเทศ และ/หรือธุรกิจในยุคใหม่ที่ยังไม่มีใครคาดเดาได้ มีการลงทุน ด้านเทคโนโลยีควอนตัมจำนวนมาก เช่น บริษัท Google ได้พัฒนาหน่วยประมวลผล Sycamore ที่มี กำลังการประมวลผลขนาด 54-Qubit ในปี 2562 บริษัท IBM ได้เปิดตัวโปรเซสเซอร์ ไอบีเอ็ม คอนตัม ฮัมมิงเบิร์ด 65-Qubit ในปี 2563 และประเทศจีน ได้พัฒนา superconducting quantum computer ที่สามารถทำความเร็วได้ถึง 100 sextillion และ มีกำลังการประมวลผลขนาด 66-Qubit ในปี 2564 เป็นต้น โดยในส่วนของประเทศไทย มีการนำเทคโนโลยีควอนตัมมาใช้ในการประมวลผลเพื่อการบริหาร จัดการหนี้เสีย การจัดสรรเที่ยวบิน หรือการประยุกต์ใช้กับการจัดการภาคโลจิสติกส์ เป็นต้น เป็นที่ คาดการณ์ว่า ตลาดควอนตัมคอมพิวเตอร์ทั่วโลกจะมีมูลค่า 487.4 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา และคาดว่าจะ พุ่งสูงถึง 3,728.4 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา ภายในปี 2030 โดยในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า จะมีการนำ เทคโนโลยีควอนตัมมาใช้ในเชิงพาณิชย์ และจะเป็นเทคโนโลยีพื้นฐานที่จะผลักดันเทคโนโลยีด้านอื่นๆ ไม่ ว่าจะเป็นปัญญาประดิษฐ์ บล็อกเชน หรือระบบเซ็นเซอร์ต่าง ๆ ให้ก้าวกระโดดขึ้นไปอีกขั้น

**ที่มา :** <https://www.depa.or.th/th/article-view/quantum-the-new-technology>, <https://www.creativethailand.org/view>

**สัญญาณ (Signal) :** จีนให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีควอนตัมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนมากกว่า ร้อยละ 50 ของการลงทุนภาครัฐทั่วโลกในด้านควอนตัม ที่มีเงินทุนประมาณ 1.5 หมื่นล้านดอลลาร์ ในการวิจัยควอนตัมและความก้าวหน้าด้านแอปพลิเคชันต่างๆ ตั้งแต่การรักษาความปลอดภัย การป้องกัน ไปจนถึง AI ปัจจุบันจีนยังเพิ่มการลงทุนเป็นประมาณ 2 เท่า ของการลงทุนทั่วสหภาพยุโรป และการใช้จ่ายสาธารณะของจีนเกี่ยวกับควอนตัมสูงกว่าสหรัฐอเมริกาถึง 4 เท่า ผลักดันให้จีนเป็นผู้นำระดับโลกในการบุกเบิก และพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารควอนตัมที่ ครอบคลุมและสร้างศูนย์วิจัยควอนตัมที่ใหญ่ที่สุดในโลกอยู่ที่เมืองเหอเฟย มณฑลอานฮุย เห็นได้ว่า การ แข่งขันด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีควอนตัมระหว่าง 2 ขั้วมหาอำนาจ จึงมีมูลค่าการลงทุนสูง แต่มี ความแตกต่าง คือ การลงทุนของสหรัฐอเมริกาเป็นการลงทุนโดยภาคเอกชน ที่มีสตาร์ทอัพควอนตัม มากกว่า 10 เท่า ในขณะที่จีนเป็นการลงทุนโดยภาครัฐ กล่าวได้ว่า การวิจัยเทคโนโลยีควอนตัมอยู่ในจุดที่ แข่งขันสูงแม้ว่าปัจจุบัน จะยังคงเป็นการวิจัยพื้นฐานที่มีการใช้งานอยู่ในวงจำกัด แต่ศักยภาพเชิงกลยุทธ์



ในอนาคตนั้นชัดเจนและยิ่งใหญ่ ที่จะส่งผลให้การลงทุนหรือความร่วมมือของ 2 ประเทศ ดึงเครียดยิ่งขึ้น  
ในอนาคต

**ที่มา :** Chinese Quantum Companies and National Strategy 2023  
(APRIL 13, 2023) Website:<https://thequantuminsider.com/2023/04/13/chinese-quantum-companies-and-national-strategy-2023/China-Is-Pulling-Ahead-in-Global-Quantum-Race,-New-Studies-Suggest> (July 15, 2021)  
Website:<https://www.scientificamerican.com/article/china-is-pulling-ahead-in-global-quantum-race-new-studies-suggest/>

### (3) ประเทศมหาอำนาจจะแข่งขันเพื่อสร้างอาณานิคมนอกโลก (Space Colony)

**สัญญาณ (Signal) :** ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยนิวเซาท์เวลส์และศูนย์วิจัยวิศวกรรมอวกาศของออสเตรเลียกล่าวว่า มนุษย์จะมีอาณานิคมต่างดาวในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งบนดาวอังคาร ภายในปี 2050 ในขณะที่ มีรายงานมูลค่าของตลาดการท่องเที่ยวอวกาศทั่วโลก อยู่ที่ประมาณ 695.1 ล้านดอลลาร์ หรือประมาณ 2.36 หมื่นล้านบาท ในปี 2022 ที่ผ่านมา และคาดว่าภายในปี 2030 มูลค่าจะแตะ 8.67 พันล้านดอลลาร์ หรือประมาณ 2.94 แสนล้านบาท ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (ระหว่างปี 2022-2030) ร้อยละ 37.1

**ที่มา :** <https://www.bbc.com/thai/articles/c039ygl326vo>  
<https://workpointtoday.com/thailand-space-tourism/>

**สัญญาณ (Signal) :** สหรัฐอเมริกากำลังพยายามส่งมนุษย์กลับไปเหยียบดวงจันทร์อีกครั้ง ในรอบ 50 ปี เพื่อแสดงแสนยานุภาพเหนือชาติอื่น โดย บิล เนลสัน ผู้อำนวยการองค์การนาซา (NASA) เปิดเผยว่า สหรัฐอเมริกามี “จีน” เป็นคู่แข่งสำคัญ และมีความเป็นไปได้ว่า จีนอาจอ้างสิทธิ์ในการ “เป็นเจ้าของ” พื้นที่ที่อุดมด้วยทรัพยากรบนดวงจันทร์ โดยการแข่งขันระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน จะทวีความรุนแรงขึ้น จากสัญญาณสำคัญที่จีนสร้างสถานีอวกาศโคจรรอบโลกได้สำเร็จและดำเนินภารกิจโคจรรอบดวงจันทร์และเก็บตัวอย่างจากดวงจันทร์สำเร็จหลายครั้งต่อเนื่องในปี 2022 นอกจากนี้ จีนยังมีโครงการศึกษาดวงจันทร์ระยะที่ 3 คือการจัดตั้งสถานีวิจัยใกล้กับขั้วใต้ของดวงจันทร์ โดยมีกำหนดตั้งขึ้นในปี 2025 ในขณะเดียวกัน นาซาประสบความสำเร็จในภารกิจอาร์เทมิส วัน (Artemis I) ในการทดสอบยานโอไรออนและจรวดแบบใหม่ไปดวงจันทร์ ซึ่งเป็นภารกิจระยะแรกของการเตรียมความพร้อมส่งมนุษย์ไปเหยียบดวงจันทร์ และ เป็นการปูทางไปสู่ภารกิจส่งคนไปเหยียบดาวอังคารในอนาคตต่อไป

**ที่มา :** ศึกชิงดวงจันทร์ คือคู่แข่งที่น่ากลัวของ ”จีน“ สหรัฐอเมริกา

<https://www.pptvhd36.com/news>





#### (4) พลังงานจากฟอสซิลจะไร้ความหมายและถูกแทนที่ด้วยพลังงานสะอาด

พลังงานไฮโดรเจนเป็นทางเลือกที่น่าสนใจสำหรับเชื้อเพลิงฟอสซิล แบบดั้งเดิมที่ได้รับความนิยมอย่างมากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ไฮโดรเจนเป็นองค์ประกอบที่มีมากที่สุดในจักรวาล และสามารถผลิตได้จากแหล่งต่างๆ รวมถึงน้ำ ก๊าซธรรมชาติ และมวลชีวภาพ การใช้ไฮโดรเจนเป็นแหล่งพลังงานมีศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการพึ่งพาน้ำมันจากต่างประเทศ ประโยชน์หลักประการหนึ่งของพลังงานไฮโดรเจนคือคุณสมบัติการเผาไหม้ที่สะอาด เมื่อไฮโดรเจนถูกเผาไหม้จะผลิตเฉพาะไอน้ำและความร้อน ทำให้เป็นเชื้อเพลิงที่ปล่อยมลพิษเป็นศูนย์ สิ่งนี้ตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิงกับเชื้อเพลิงฟอสซิลแบบดั้งเดิม ซึ่งปล่อยมลพิษที่เป็นอันตรายสู่ชั้นบรรยากาศ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและมลพิษทางอากาศ เป็นผลให้พลังงานไฮโดรเจนมีศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและปรับปรุงคุณภาพอากาศได้อย่างมาก ประโยชน์อีกประการของพลังงานไฮโดรเจนคือความสามารถรอบด้าน ไฮโดรเจนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น การขนส่ง การผลิตไฟฟ้า และการทำความร้อนในการขนส่ง เซลล์เชื้อเพลิงไฮโดรเจนสามารถให้พลังงานแก่รถยนต์ไฟฟ้า ซึ่งเป็นทางเลือกที่สะอาดและมีประสิทธิภาพแทนรถยนต์ที่ใช้น้ำมัน ในการผลิตไฟฟ้า ไฮโดรเจนสามารถใช้เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าผ่านเซลล์เชื้อเพลิงหรือกังหันเผาไหม้ และในการให้ความร้อน ไฮโดรเจนสามารถใช้เป็นแหล่งเชื้อเพลิงสำหรับหม้อไอน้ำและเตาเผา แม้จะมีประโยชน์มากมาย แต่ก็มีมีความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับพลังงานไฮโดรเจนเช่นกัน หนึ่งในความท้าทายหลักคือต้นทุนการผลิต ในปัจจุบัน วิธีการทั่วไปในการผลิตไฮโดรเจนคือผ่านกระบวนการปฏิรูปก๊าซมีเทนด้วยไอน้ำ ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีค่าใช้จ่ายสูงและใช้พลังงานมาก นอกจากนี้ ยังขาดโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการผลิต การจัดเก็บ และการกระจายไฮโดรเจน ซึ่งจำกัดการยอมรับอย่างกว้างขวาง เพื่อเอาชนะความท้าทายเหล่านี้ จำเป็นต้องมีการลงทุนจำนวนมากในการวิจัยและพัฒนาเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของการผลิตไฮโดรเจน นอกจากนี้ พร้อมทั้งปรับโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นให้รองรับการใช้พลังงานไฮโดรเจนอย่างแพร่หลาย โดยสรุปแล้ว พลังงานไฮโดรเจนเป็นทางเลือกที่มีแนวโน้มดีกว่าเชื้อเพลิงฟอสซิลแบบดั้งเดิม แม้ว่าจะมีความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับพลังงานไฮโดรเจน แต่ด้วยการลงทุนที่เหมาะสมในการวิจัยและพัฒนา และโครงสร้างพื้นฐาน พลังงานไฮโดรเจนก็มีศักยภาพที่จะมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนผ่านไปสู่อนาคตของพลังงานที่สะอาด และยั่งยืนมากขึ้น

สหรัฐอเมริกาได้เข้าร่วม The Paris agreement ปลายปี 2022 พร้อมออกกฎหมาย IRA (Inflation Reduction Act) ทำให้เกิดการพัฒนา Hydrogen fuel technology อย่างรวดเร็วในปี 2023 จากข้อมูล พบว่า สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปใช้ Hydrogen ผลิตไฟฟ้าควบคู่กันไปกับภาคขนส่ง ในขณะที่จีนและเอเชีย พัฒนาพลังงานจาก Hydrogen ในภาคขนส่ง เป็นหลัก

**สัญญาณ (Signal) :** McKenzie Energy Insight และ Hydrogen Council เปิดเผยว่าโครงการความก้าวหน้าของเทคโนโลยีไฮโดรเจนและการสนับสนุนของรัฐบาลนานาชาติ



อาจทำให้การใช้ไฮโดรเจนแทนที่พลังงานฟอสซิลแบบเดิม เพิ่มขึ้นเจ็ดเท่า หรือ 520 ล้านตันภายในปี 2070

ที่มา : <https://techsauce.co/news/big-hydrogen-energy-for-mobility>

#### (5) ระบบการเงินโลกจะถูกสั่นคลอนด้วยเทคโนโลยี Blockchain

**สัญญาณ (Signal) :** สถานการณ์ตลาดคริปโตในช่วงที่ผ่านมา ได้กระตุ้นให้ธนาคารกลางทั่วโลก เร่งกระบวนการพัฒนาและใช้งาน CBDC ของตนเอง โดยนานาประเทศทั่วโลกต่างสนใจแนวคิด CBDC มากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากเห็นประโยชน์ในการนำมาประยุกต์ใช้ โดยปัจจุบัน มีการนำเทคโนโลยี Blockchain มาใช้ในภาคการเงินและธนาคาร รัฐบาล การค้าระหว่างประเทศ และการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยคาดว่าตลาด Blockchain จะเติบโตเพิ่มขึ้น 23.3 พันล้านดอลลาร์ในปี 2566 (จาก 12.2 พันล้านดอลลาร์ในปี 2565)

ที่มา : <https://www.efinancethai.com>

**สัญญาณ (Signal):** กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้อนุมัติการจัดตั้ง “ศูนย์นวัตกรรมเทคโนโลยีบล็อกเชนแห่งชาติ” เพื่อศึกษาสร้าง และพัฒนาบล็อกเชนของตัวเองให้เป็นพื้นฐานของอุตสาหกรรมการเงินในปี 2573 โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา จีนได้ให้การสนับสนุนการพัฒนาบล็อกเชนมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็เพิ่มการปราบปรามคริปโตเคอร์เรนซี ซึ่งรัฐบาลมองว่าเป็นภัยคุกคามต่อเสถียรภาพทางการเงินของจีน นอกจากนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ (MIIT) และ Cyberspace Administration of China (CAC) ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแล อุตสาหกรรมเทคโนโลยีหลักสองแห่งของประเทศกล่าวว่า จีนจะพยายามใช้บล็อกเชนในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ภายในปี 2573 ส่งผล ให้บริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่และบริษัทสตาร์ทอัพจำนวนมากในจีน ลงทุนในบล็อกเชนอย่างท่วมท้น โดยเมื่อเดือนกรกฎาคม 2565 พบว่า จีนมีบริษัทบล็อกเชน 1,821 แห่งที่จดทะเบียนกับ CAC ซึ่งครอบคลุมโครงการด้านกฎหมาย การเงิน เกษตรกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา ถือเป็นที่ยื่นขอสิทธิบัตรด้านบล็อกเชนมากที่สุดในโลก คิดเป็นร้อยละ 84 ของสิทธิบัตรบล็อกเชนทั้งหมดของโลก เครือข่ายบริการบนบล็อกเชน (BSN) ของรัฐบาลจีน กำลังเดินหน้าอย่างรวดเร็ว มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ธุรกิจ “นอกประเทศจีน” แผ่นดินใหญ่หันมาใช้บล็อกเชนที่แยกขาดจาก “คริปโตเคอร์เรนซี” ซึ่งเป็นที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบัน

ที่มา : <https://www.prachachat.net/ict/news-1201636>

#### (6) เทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicle : UAV)

พลิกโฉมอุตสาหกรรมขนส่งและการคมนาคม

**สัญญาณ (Signal) :** สมาคมอุตสาหกรรมอากาศยานไร้คนขับเมืองเซินเจิ้น (Shenzhen UAV Industry Association) เผยข้อมูลว่า ในปี 2565 จีนมีวิสาหกิจเกี่ยวข้องกับอากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicles : UAVs) กว่า 12,000 แห่ง สร้างมูลค่าต่อปีกว่า 1.17 แสนล้าน



หยวน (ราว 1.732 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) ในจำนวนดังกล่าว เป็นกิจการที่ตั้งอยู่ที่เมืองเซินเจิ้น ราว 1,300 แห่ง สร้างมูลค่าต่อปีเกือบ 7.5 หมื่นล้านหยวน (ราว 1.1 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) อัตราการเติบโตต่อปีสูงกว่า ร้อยละ 30 ล้ำหน้าเมืองอื่นในจีน ปัจจุบัน เมืองเซินเจิ้นยังกำลังเร่งโครงการพัฒนา ‘เศรษฐกิจอากาศยานบินต่ำ’ (Low-altitude Economy) หรือเศรษฐกิจซึ่งอาศัยอากาศยานทั้งที่มีคนขับและไร้คนขับในภาคการบินระดับต่ำ โดยจะเร่งการสร้างศูนย์เศรษฐกิจอากาศยานบินต่ำชั้นนำระดับโลกและสนับสนุนการสร้างโรงงานผลิต UAV เซิงโลจิสติกส์แห่งแรกของจีน พร้อมตั้งเป้าหมายมีเที่ยวบิน UAV ขนส่งสินค้า กว่า 500,000 เที่ยวบิน

ที่มา : <https://thaibizchina.com/article/meituan-drone-23032023/>

**สัญญาณ (Signal) :** บริษัท เทโรไดนามิกส์ (Pterodynamics) สตาร์ทอัพของสหรัฐอเมริกาสร้างโดรน eVTOL ที่สามารถให้แก๊สไบพัตต์ทั้ง 4 ใบกลายเป็นปีก เพื่อใช้บินได้โดยบริษัท คาดว่าจะสามารถยกระดับต้นแบบให้กลายเป็นแท็กซี่บินได้ (Air Taxi) สำหรับผู้โดยสารสูงสุดถึง 10 คน ในอนาคตอีกด้วย และในปัจจุบันทางบริษัทกำลังทดสอบการใช้งาน กับกองทัพเรือสหรัฐอเมริกาในการเป็นยานพาหนะขนส่งระหว่างเรือรบกับท่าเรือ (Ship to Shore Platform) ด้วยเช่นกัน

ที่มา : <https://www.tnnthailand.com/news/tech/145737/>

#### (7) ปัญญาประดิษฐ์จะแทรกซึมเข้าไปในทุกวงการและมนุษย์จะพึ่งพาสติปัญญาของตนเองน้อยลง

**สัญญาณ :** บริษัท Microsoft เตรียมทุ่มเงิน 1 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา กับ Open AI บริษัทแม่เจ้าของแอปพลิเคชันแชทบอตอัจฉริยะ Chat GPT ส่งผลให้มูลค่าบริษัทเพิ่มสูงขึ้นแตะ 2.9 หมื่นล้านเหรียญ คาดหลังการตกลงเจรจาแล้วเสร็จ Microsoft จะถือครองหุ้นมากที่สุด ร้อยละ 49 โดยการเจรจาเกี่ยวกับข้อตกลงในครั้งนี้ เป็นผลมาจากการที่ Microsoft บริษัทยักษ์ใหญ่ด้านเทคโนโลยีต้องการผนึกกำลังให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้นเพื่อช่วงชิงพื้นที่ในตลาดเทคโนโลยีกลับคืนหลังถูกรุกไล่จากคู่แข่งอย่าง Google มายาวนาน ซึ่งคาดว่ากระแสการลงทุนรอบล่าสุดนี้รวมกับการระดมทุนที่ผ่านมาจะส่งผลให้บริษัท Open AI มีมูลค่าสูงถึง 2.9 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา โดยก่อนหน้านี้ Open AI ได้เปิดตัวแอปพลิเคชันแชทบอต Chat GPT สู่อสาธารณะโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายนับตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ที่ผ่านมา โดยโปรแกรมดังกล่าว ได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว เนื่องจากผู้ใช้งานจำนวนมากต่างประทับใจกับการจำลองคำพูดของมนุษย์จากระบบ AI อัจฉริยะ ซึ่งบริษัท Microsoft ได้ลงทุน 1 พันล้านเหรียญสหรัฐอเมริกาใน Open AI มาตั้งแต่ปี 2562

ที่มา : <https://www.forbesthailand.com/news/it/microsoft-openai-chatgpt>

**สัญญาณ (Signal) :** บริษัท Alphabet บริษัทแม่ของเสิร์ชเอนจินชื่อดังอย่าง Google ได้ประกาศเปิดตัว Bard เทคโนโลยี AI Chatbot ที่ขับเคลื่อนด้วยโมเดล LaMDA ขณะที่บริษัท



ยักษ์ใหญ่ด้านเทคโนโลยีอย่าง Salesforce ได้ประกาศแผนพัฒนา AI Chatbot ที่มีความคล้ายคลึงกับ Chat GPT เช่นกัน

**สัญญาณ (Signal) :** สาธารณรัฐประชาชนจีนเตรียมออกกฎหมายควบคุมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ท่ามกลางกระแสนิยมแชตจีพีที (Chat GPT) ภายในประเทศ โดยรัฐบาลจีนจะผลักดันให้มีการประยุกต์ใช้บริการ AI อย่างปลอดภัยและควบคุมได้ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์เชิงอุตสาหกรรมและเตรียมเสนอมาตรการที่เกี่ยวข้อง เพื่อควบคุมด้านจริยธรรม ”สำนักข่าวบลูมเบิร์ก รายงานว่า ถ้อยแถลงของรัฐบาลจีนดังกล่าว มีขึ้นหลังจากที่มีกระแสข่าวว่า หน่วยงานกำกับดูแลกฎระเบียบเงินได้บังคับให้แอปพลิเคชันและเว็บไซต์ในจีนยุติบริการต่างๆ ที่เปิดทางให้ประชาชนสามารถเข้าใช้บริการ Chat GPT ได้ เนื่องจากวิตกกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านเนื้อหาและข้อมูลต่างๆ

ที่มา : <https://www.infoquest.co.th/2023/278866>

**สัญญาณ (Signal) :** Sense Time บริษัท AI จากประเทศจีน ที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ลงทุนรายใหญ่อย่าง Alibaba Group Holdings และ Softbank Group Corp ได้พัฒนา Sense Chat AI ที่สามารถทำความเข้าใจบทสนทนาและประมวลผลข้อความจำนวนมากได้ มีความคล้ายคลึงกับ Chat GPT แซทบอทที่ถูกสร้างขึ้นโดย Open AI นอกจากนี้ Sense Time ยังเปิดเผยว่า บริษัทยักษ์ใหญ่ของจีนอย่าง Baidu และ Alibaba Group Holdings ได้ทำเปิดตัวโมเดลภาษาขนาดใหญ่ (LLMs) เพื่อตอบสนองต่อการมาของ Chat GPT อีกด้วย

ที่มา : <https://siamblockchain.com/2023/04/11/chinas-ai-unicorn-sensetime-debuts-impressive-chatgpt-rival-raising-stakes-in-ai-race/>

### 3.1.2.3 มิติด้านเศรษฐกิจ

#### (1) Polarity แบ่งขั้วแบ่งข้าง

**สัญญาณ (Signal) :** โลกที่มีการแข่งขัน

จากโครงสร้างอำนาจโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากปัจจุบันนั้น จะพบสัญญาณจากระบบระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดระเบียบโลก (World Order) และทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมโลกในทางเศรษฐกิจ โดยการแบ่งขั้วแบ่งข้างระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีนในปัจจุบัน ทำให้หลายประเทศต้องเผชิญกับการเปลี่ยนผ่านจากการแข่งขันของ 2 มหาอำนาจที่เกิดขึ้น และนำมาสู่การเร่งสะสมกำลังอำนาจ และส่งเสริมสถานะของประเทศตนเอง ทั้งรัสเซีย ประเทศในสหภาพยุโรป (European Union-EU) สหราชอาณาจักร อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และออสเตรเลีย ทำให้ประเทศมหาอำนาจต่าง ส่งเสริมความร่วมมือในวงจำกัดมากขึ้น เกิดการสร้างห่วงโซ่อุปทานแบบเฉพาะกลุ่ม การถ่ายทอดเทคโนโลยีในกลุ่มพันธมิตร และบทบาทที่ลดลงขององค์การระหว่างประเทศ เป็นต้น ทั้งนี้ โลกที่แบ่งเป็น 2 ขั้ว อำนาจ กล่าวคือ ขั้วกลุ่มประเทศเสรีนิยมประชาธิปไตย ที่นำโดยประเทศสหรัฐอเมริกาโดยมีสหภาพยุโรป ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น และ เกาหลีใต้



เป็นพันธมิตร และหุ้นส่วนความร่วมมือเหนียวแน่น โดยสหรัฐอเมริกาจะมุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งผ่านกรอบความร่วมมือพหุภาคีขนาดเล็กในทุกภูมิภาค โดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นหัวอำนาจหลักทางเศรษฐกิจและบริษัทเอกชนข้ามชาติรวมถึงบริษัทเทคโนโลยี จะเข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้น ส่วนขั้วกลุ่มประเทศอำนาจนิยมที่นำโดยประเทศจีนและความร่วมมือจากประเทศคู่ขัดแย้งกับสหรัฐอเมริกาเช่น รัสเซีย อิหร่าน และ เกาหลีเหนือ เพื่อต่อต้าน สหรัฐอเมริกาเป็นหลักซึ่งจะมีการรวมกลุ่มอย่างไม่เหนียวแน่น อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เป็นสัญญาณของการแทรกแซง คือ จะมีระบบระหว่างประเทศเพื่อให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจ (Balance of Power) และกลุ่มตลาดเกิดใหม่ เช่น บราซิล เม็กซิโก อินโดนีเซีย และตุรกี เพื่อการคานอิทธิพลและมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อนทั้งในลักษณะการแข่งขัน และร่วมมือบนพื้นฐานของผลประโยชน์ ทำให้ไม่มีประเทศหรือองค์กรมีอำนาจผูกขาดการชี้นำทิศทางโลกแบบเบ็ดเสร็จ

ที่มา : <https://www.thansettakij.com/world/556663>

## (2) Economic Cooperation

### สัญญาณ (Signal) : การคานอำนาจ

ประเด็นสำคัญที่บรรดาประเทศมหาอำนาจใช้เป็นแนวทาง คือ การสร้างความเชื่อมโยง (Connectivity) ได้แก่ ความเชื่อมโยงทางกายภาพ (ถนน รถไฟ ท่าเรือ และเครื่องบิน) และความเชื่อมโยงผ่านการร่วมมือทางเศรษฐกิจ ผ่านกรอบความร่วมมือต่างๆ ตลอดจนการสร้างอิทธิพลผ่านการกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศมหาอำนาจจีนและสหรัฐอเมริกาต่อประเทศอื่นๆ นอกจากนี้สัญญาณจากประเทศขนาดกลางในแต่ละภูมิภาคที่มีแนวโน้มในการจัดตั้งกลุ่มย่อย เช่น BRICS ขึ้นมามีบทบาทซึ่งจะนำไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ (Multipolar) หรือการเป็นผู้ประสานงานในการสร้างความรู้ โดยการประสานงานที่ไม่แบ่งแยกกับประเทศมหาอำนาจ หรือ การประกาศจุดยืนและแสดงท่าทีที่ชัดเจนต่อประเด็นและการคานอำนาจกันระหว่างประเทศ

ที่มา: <http://www.cuti.chula.ac.th/triresearch/saimai/2/saimai.html>

## (3) Agriculture & Food Crisis

### สัญญาณ (Signal) : วิกฤตอาหารและภาวะอดอยาก

ประเทศไทยและทั่วโลกจะเผชิญกับภาวะเงินเฟ้อที่รุนแรง รวมไปถึงราคาอาหารและค่าพลังงานที่พุ่งสูง ส่งผลให้เกิดความไม่มั่นคงทางอาหารและพลังงาน (Food & Energy Insecurity) เป็นระยะๆ ต่อไป ซึ่งสัญญาณดังกล่าวมีรายงานขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) สนับสนุนและบ่งชี้ว่าราคาอาหารได้พุ่งขึ้นเกือบ ร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับ ปี ค.ศ. 2021 ทั้งนี้ ประเทศผู้ส่งออกอาหาร เชื้อเพลิงและปุ๋ยรายใหญ่ของโลกมีการทำสงครามส่งผล ให้ เกิดการปิดกั้นเส้นทางการนำเข้า ส่งออกของหลายประเทศทั่วโลก ทำให้ตะวันออกกลาง และแอฟริกาได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงอีกทั้งยังส่งผลให้ราคาปุ๋ยทั่วโลกพุ่งสูงขึ้น นำไปสู่ราคาผลผลิตทางการเกษตรที่พุ่งสูงขึ้นตามมา ภาวะขาดแคลนอาหารและภาวะอดอยากนี้จะนำไปสู่การประท้วงและก่อกวนจลาจลจาก



ประชาชนที่ไม่มีกำลังพอจะซื้ออาหารในบางประเทศ แต่เนื่องจากปัญหาเงินเฟ้อและราคาสินค้าที่พุ่งสูงขึ้นมาก ทำให้ความช่วยเหลือจึงมีได้จำกัด ทำให้ปัญหานี้จะทวีความรุนแรงมากขึ้น

สำหรับคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit) หรือ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้จากการดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกผ่านกลไกตลาดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศนั้น การที่สามารถนำคาร์บอนเครดิตไปแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ไม่ว่าจะเป็นการนำปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้จากการดำเนินงานไปรายงานหรือเปิดเผยข้อมูลการนำไปใช้ชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากองค์กร บุคคล งานบริการหรือจากผลิตภัณฑ์ต่างๆ จะทำให้คาร์บอนเครดิต (Carbon credit) กลายเป็นเครื่องมือในการกีดกันทางการค้ามากขึ้นในอนาคต

ที่มา : <https://www.thansettakij.com/sustainable/zero-carbon/558224>

<https://techsauce.co/news/will-food-crisis-affect-thai>

### 3.1.2.4 มิติด้านสิ่งแวดล้อม

#### (1) เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ

เกิดภัยพิบัติรุนแรงและเกิดขึ้น ดินถล่มในบราซิล แผ่นดินไหวตุรกี น้ำท่วมเกาหลีใต้ ไฟป่ารุนแรง หิมะตกหนักและเกิดน้ำท่วมในแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกาหิมะตก ในทะเลทรายซาฮาราและพื้นที่อื่นๆ ที่ไม่เคยตกในรอบหลายปี ปรากฏการณ์ฟอกขาวของแนวปะการัง ที่ออสเตรเลียทะเลของไทย สถานการณ์ภัยแล้ง อาทิ อิตาลี ไทย จีนอุณหภูมิติดลบต่ำกว่า 0 องศา ออสเตรเลียอุณหภูมิสูงเกิน 50 องศา ในเดือนมกราคม

**สัญญาณ (Signal) :** เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติรุนแรงขึ้นในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลกและมีแนวโน้มที่ถี่ขึ้น

ที่มา : <https://www.onep.go.th/book/info-soe65/>

#### (2) มลพิษสิ่งแวดล้อม

ขยะอิเล็กทรอนิกส์ ขยะติดเชื้อ ล้นเมือง อาทิ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น เป็นต้น ที่นำขยะถมทะเลสร้างสนามบิน ปริมาณ PM สูงเกินมาตรฐานในเมืองใหญ่ทั่วโลก ปรากฏการณ์ฝนกรดที่ตกตองกาและไทย น้ำมันรั่วไหลกลางทะเล

**สัญญาณ (Signal) :** ปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่สำคัญระดับโลก โดยเฉพาะเมืองใหญ่ ๆ เช่นเหตุการณ์ขยะล้นเมือง ปัญหามลพิษทางอากาศข้ามพรมแดน

ที่มา : <https://www.onep.go.th/book/info-soe65/>





### (3) นวัตกรรมพลังงานสะอาดและนวัตกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม

เปลี่ยนรถเมล์เป็นรถ EV และเรือโดยสารเป็น EV ในไทย DHL บริษัทขนส่งระดับโลก เริ่มใช้รถบรรทุกไฟฟ้าในการขนส่งสินค้า สิงคโปร์นำน้ำทะเลและน้ำเสียผลิตเป็นน้ำประปา สายการบินสวิสใช้พลังงานแสงอาทิตย์ การใช้น้ำมันเครื่องบินยั่งยืนจากน้ำมันปรุงอาหารที่ใช้แล้ว ในหลายสายการบินโดยเฉพาะยุโรป การใช้บริการจัดงานศพสีเขียว โดยโรงศพทำจากฝ้ายธรรมชาติและกระดาษแข็ง และใช้น้ำแข็งแห้งแทนฟอร์มาลิน, เกาหลีใต้ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแจ้งเตือนปริมาณฝุ่น และทำฝนเทียมลด PM ความต้องการพลังงานยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพลังงานฟอสซิลลดลง ต้องการพลังงานสะอาดทดแทน ความผันผวนของจากราคาพลังงานจากการไม่สมดุลของ D&S พลังงานหมุนเวียนเช่น แสงอาทิตย์ ลม น้ำ พลังงานความร้อนใต้พิภพ และการใช้พลังงานสะอาด EV มีปริมาณมากขึ้น สวีเดนมีแผนใช้พลังงานหมุนเวียนทั้งหมดในปี 2023 เวียดนามเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานสะอาด เกาหลีใต้ เพิ่มพื้นที่ตั้งผลิตโซลาร์เซลล์โดยสนับสนุนเงิน

**สัญญาณ (Signal) :** จากเวที COP26 สู่วีที COP27 หลายๆ ประเทศทั่วโลก แสดงเจตจำนงในการลดก๊าซเรือนกระจกซึ่งเป็นตัวการสำคัญของการเกิดปัญหาโลกร้อน โดยสัญญาณที่สำคัญคือการปรับเปลี่ยนนวัตกรรมไปใช้พลังงานสะอาดและนวัตกรรม เพื่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น เช่น การเปลี่ยนการใช้พลังงานจากฟอสซิลเป็นพลังงานที่ได้จากธรรมชาติ

ที่มา : <https://climate.onep.go.th/th/category/download/>

### (4) ระบบนิเวศถูกทำลาย

สัตว์รุกรานต่างถิ่น เอเลี่ยนสปีชีส์ เช่น ปลาหยก ปลาซีกเกอร์ หอยเชอร์รี่ สูญเสียพื้นที่ชายฝั่งทะเล ความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่า เช่น ช้างและลิงในไทย การใช้สารเคมีในภาคเกษตรของประเทศจีนเพิ่มสูงขึ้น การใช้ประโยชน์ที่ดินที่เปลี่ยนไป เช่น คองโกเสียป่าเพื่อทำการเกษตร

**สัญญาณ (Signal) :** จากเหตุการณ์ปัญหาสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง และการเพิ่มขึ้นของประชากรมนุษย์ ก่อให้เกิดความสูญเสียของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพมากยิ่งขึ้น สัตว์และพืชบางชนิดสูญพันธุ์ และเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์และถูกคุกคาม

ที่มา : <https://chm-thai.onep.go.th//>

### (5) การตระหนักรู้ถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม

ไอวอรีโคสต์ ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวโดยเพิ่มการปลูกป่าต้นโกงกางในป่าชายเลน เป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน จีนมีนโยบายแก้ไขปัญหามลพิษ PM2.5 ในระยะสั้น คือ ห้ามบั้งอย่างบาร์บีคิว อินเดียใช้มาตรการปิดโรงไฟฟ้าถ่านหินชั่วคราวเพิ่มอัตราค่าจอตลอดในพื้นที่สาธารณะ ผลการวิจัยมาร์เก็ตบัสซ ร่วมกับวิทยาลัยโลกคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า คนไทยกังวลปัญหาสิ่งแวดล้อมถึง ร้อยละ 37 อันดับสองรองจากปัญหาค่าครองชีพ UN รายงานปริมาณเสื้อผ้าแบบ



Fast fashion เป็นปัญหาขยะสิ่งทอ ทำให้เกิดธุรกิจแบบแบ่งให้เช่า เช่น เสื้อกันหนาว ชุดแต่งงานมาแรง ในทั่วโลกและประเทศไทย

**สัญญาณ (Signal) :** มนุษย์ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถสัมผัสได้ถึงผลกระทบที่ใกล้ตัว เช่น เกิดปัญหาโรคทางเดินหายใจ มากยิ่งขึ้น จากปัญหาฝุ่นละออง ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่ทำให้สูญเสียแผ่นดินพื้นที่ทำมาหากิน

ที่มา : <https://www.onep.go.th/book/info-soe65/>

### (6) กฎหมายและข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อม

การประชุม COP27 มีความพยายามเพิ่มเงินกองทุนสำหรับการจัดการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การประชุม COP27 มุ่งเน้นแผนการปรับตัว เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเทศไทยทยอยลดภาชี้นำเข้ารถยนต์ไฟฟ้า ร้อยละ 40 มีกฎหมายห้ามนำเข้าของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ พลาสติก

**สัญญาณ (Signal) :** หลายประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญกับกฎหมายและข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น เช่น EU มีมาตรการการปรับค่าคาร์บอนของสินค้าข้ามพรมแดน (CBAM)

ที่มา : <https://climate.onep.go.th/th/category/download/>

### 3.1.2.5 มิติด้านการเมือง

#### (1) การขยายอำนาจของชาติมหาอำนาจ (US vs CH vs RU)

สงครามรัสเซีย-ยูเครน กรอบความร่วมมือ BRI กรอบความร่วมมือ Indo Pacific-ทะเลจีนใต้ กรอบความร่วมมือ AUKUS การเพิ่มงบประมาณทางการทหารในหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และ จีน แสดงบทบาทเป็นตัวกลางในความสัมพันธ์ซาอุดีอาระเบียและอิหร่าน และการเยือนจีนของผู้นำกัมพูชา

**สัญญาณ (Signal) :** การแสดงบทบาทของไทยต้องแสดงด้วยความรอบคอบ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ที่มา : <https://intsharing.co/>

#### (2) การสร้างดุลอำนาจ (Balance of Power)

จีนและรัสเซีย ญี่ปุ่นและเกาหลี ประธานาธิบดี สี จิ้น ผิง ได้รับการเลือกเป็นผู้นำสมัยที่ 3 ประธานาธิบดี สี จิ้น ผิงเยือนรัสเซีย การเลือกตั้งที่กำลังจะเกิดขึ้นในรัสเซีย และได้หวั่น ในปี พ.ศ. 2567 การเลือกตั้งในทิศทางนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลใหม่ ญี่ปุ่นแสดงบทบาทการสร้างระเบียบในภูมิภาคอินโดแปซิฟิกตามที่ศาลอาญาระหว่างประเทศ (ICC) ออกหมายจับประธานาธิบดีปูติน ในข้อหาอาชญากรรมสงครามยูเครน-รัสเซีย สหรัฐอเมริกามีบทบาทนำในการสร้างกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของประเศมหาอำนาจ 4 ประเทศ (QUAD ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อินเดีย และ



ออสเตรเลีย) ซาอุดีอาระเบียพยายามเสริมสร้างบทบาทความเป็นผู้นำโลกมุสลิมและกลุ่มอาหรับ การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง NATO และ ASEAN ตลอดจนระเบียบโลกใหม่ที่น่าไปสู่การแบ่งโลกเป็นหลายขั้วอำนาจ (World Order – Decoupling)

**สัญญาณ (Signal) :** ไทยต้องรักษาสมดุลทางอำนาจ (balance of power) โดยวางตัวให้เหมาะสมในสถานการณ์ท่ามกลางความขัดแย้งจากทุกมุมโลก

**ที่มา :** <https://intsharing.co/>

### 3.1.2.6 มิติด้านการทหาร

#### (1) สงครามอวกาศ

การใช้ Drone การทำสงคราม และอาวุธพิสัยไกล รัสเซียขู่อุตสาหกรรมสตาร์ลิงค์ Elon musk เป็นเอกชนที่มีอิทธิพลด้านเทคโนโลยีของ USA การแข่งขันทางอวกาศของจีน USA

**สัญญาณ (Signal) :** การแข่งขันด้านอวกาศของประเทศมหาอำนาจ บ่งบอกถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่จะกลายมาเป็นอำนาจให้ชาติอื่นเกรงใจ โดยเฉพาะชาติ ที่เป็นคู่แข่งกัน ซึ่งองค์การอวกาศจีนหรือ CASC ระดมส่งโมดูลต่างๆ ขึ้นไปประกอบ และต่อเชื่อมกับสถานีอวกาศเทียนกงจนเสร็จสมบูรณ์ในปี 2022 และในปี 2023 ทางจีนจะมีการส่งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ขึ้นไปติดตั้งเพิ่มเติม พร้อมวางแผนไว้ว่าจะปล่อยยานอวกาศลำสำคัญนั้น คือ กล้องโทรทรรศน์อวกาศฉวินเทียน เป็นกล้องโทรทรรศน์อวกาศหลักในการสำรวจอวกาศของจีน รู้จักในชื่อสากลว่า CSST (Chinese Survey Space Telescope)

**ที่มา :** <https://www.salika.co/2023/03/16/cnsa-2045-china-space-superpower/>

#### (2) การขยายอิทธิพลของมหาอำนาจ

การทะเลาะกันของฝั่งประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์ของโลก เช่น รัสเซีย ยูเครน BRI สถานการณ์คาบสมุทรเกาหลี เหตุการณ์ไต้หวัน USA จัดทำร่างแผนอาร์กติกใหม่เพื่อถ่วงดุล รัสเซีย จีน การช่วงชิงทรัพยากรที่อาร์กติก ก้าวชนธรรมชาติ เป็นต้น โดยรัสเซียมีอิทธิพลในพื้นที่น้ำแข็ง อาร์กติกละลาย และการตัดน้ำแข็งเพื่อพบเส้นทางการเดินเรือ เป็นประโยชน์ทางการทหาร

**สัญญาณ (Signal) :** การประกาศทิศทางการยุทธศาสตร์ใหม่ของสหรัฐอเมริกา ในเอเชียภายใต้แนวคิดทางยุทธศาสตร์ว่าด้วย “อินโด-แปซิฟิกที่เสรีและเปิดเผย” (The Free and Open Indo-Pacific) ในยุคของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ นั้น เป็นการส่งสัญญาณที่ชัดเจนถึงการจัดวางยุทธศาสตร์ใหม่ของสหรัฐอเมริกาต่อเอเชียในยุคศตวรรษที่ 21 และเท่ากับเป็นสัญญาณว่า ยุทธศาสตร์เดิมที่วางอยู่บนแนวคิดของพื้นที่ทางภูมิรัฐศาสตร์ที่เป็น “เอเชีย-แปซิฟิก” ได้ถูกปรับเปลี่ยนไปแล้ว ทั้งยังเป็นสัญญาณอีกด้วยว่า การขับเคลื่อนก่อนหน้านี้ จนถึงการประกาศ “หมุดหมายแห่ง



เอเชีย” (Pivot to Asia) ของประธานาธิบดีโอบามา ได้ถึงจุดสูงสุดด้วยการปรับยุทธศาสตร์ใหม่ ในเชิงภาษาที่เกิดขึ้นก็บ่งชี้ให้เห็นถึงพื้นที่ทางภูมิรัฐศาสตร์ใหม่ ในยุทธศาสตร์อเมริกัน ที่ครอบคลุมอาณาบริเวณมากกว่าแนวคิดเดิม เพราะบ่งบอกถึงการเชื่อมต่ออาณาบริเวณของมหาสมุทรแปซิฟิกเข้ากับมหาสมุทรอินเดีย และมีนัยในการดึงเอาอินเดียเข้ามาเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ร่วมกับฝ่ายตะวันตกพร้อมกับการให้ความสำคัญกับพื้นที่ของมหาสมุทรอินเดียมากขึ้น แทนที่สหรัฐอเมริกาจะวางน้ำหนักทางยุทธศาสตร์ไว้กับมหาสมุทรแปซิฟิกในแบบเดิมเท่านั้น ดังนั้น การปรับยุทธศาสตร์ที่ขยายพื้นที่เชื่อมต่อกับมหาสมุทรทั้งสองจึงมีส่วนต่อการกำหนดความเป็นไปของการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียอย่างมาก อันเป็นการบ่งบอกถึงมุมมองใหม่ของสหรัฐอเมริกาในยุคแห่งการแข่งขันทางภูมิรัฐศาสตร์ แต่สำหรับจีนแล้ว ยุทธศาสตร์นี้ คือ การขัดขวางของตะวันตกต่อการขยายอิทธิพลของจีนในเอเชียโดยตรง

ที่มา : [https://www.matichonweekly.com/column/article\\_667690](https://www.matichonweekly.com/column/article_667690)

### (3) ความขัดแย้งทางการเมืองภายใน

การเลือกตั้งในกัมพูชา การยุบสภาไทยและการเลือกตั้ง การเปลี่ยนชั่วคราวอำนาจทางการเมืองสู่การเปลี่ยนแปลงชั่วคราวทางทหาร การก่อจลาจลและการใช้ความรุนแรงในพม่า

**สัญญาณ (Signal) :** กัมพูชาและพม่ากำลังจะมีการเลือกตั้งขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2023 ด้วยวัตถุประสงค์ที่เหมือนกันอยู่อย่างหนึ่งคือ บรรดาผู้ที่กุมอำนาจอยู่ในปัจจุบันต้องการที่จะใช้มติมหาชนเป็นเครื่องมือในการสร้างความชอบธรรมเพื่อสืบทอดระบอบอำนาจนิยมของตนเองต่อไป ซึ่งเหตุที่ทำให้จำเป็นต้องจัดการเลือกตั้งเพราะ (1) อยากรับการยอมรับจากสากล ซึ่งจะให้ความน่าเชื่อถือกับรัฐบาลที่มาจากเลือกตั้งมากกว่ารัฐบาลที่มาจากรัฐประหาร พุดง่าย ๆ ว่ารัฐบาลที่มาจากประชาชนส่งางามกว่า ประชาคมโลกอยากจะคบค้าสมาคมกับรัฐบาลที่ได้กำเนิดจากประชาชนมากกว่ารัฐบาลเผด็จการที่ไม่ได้มีความยึดโยงกับประชาชน (2) การเลือกตั้งสร้างเสถียรภาพทางการเมืองได้มากกว่า เพราะช่วยระบายแรงกดดันที่มาจากฝ่ายค้านได้ ผู้นำอำนาจนิยมที่ชาญฉลาดจะปล่อยให้ฝ่ายค้านไว้ในจำนวนที่จัดการและรับมือได้ ไม่เช่นนั้นแล้วแรงกดดันจากฝ่ายค้านจะสะสมตัวกลายเป็นความตึงเครียดและอาจนำไปสู่ความวุ่นวาย และความรุนแรงในที่สุด ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อระบอบโดยรวม (3) การเลือกตั้งเป็นดัชนีชี้วัดความนิยม และความภักดี การเลือกตั้งที่สั่งได้จะทำให้ผู้นำเผด็จการอ้างได้ว่าพวกเขาได้รับความนิยมจากประชาชนและพวกเขาสามารถคัดเลือกรบราผู้สมัครที่ภักดีเท่านั้นให้ลงชิงชัยในสนามไม่มีคู่แข่งหรือมีน้อย และไม่เข้มแข็ง ถ้าทำให้การเลือกตั้งเป็นแบบนี้ได้ย่อมหมายความว่า เผด็จการอำนาจนิยมสามารถควบคุมการเมืองได้อย่างสมบูรณ์แบบ และอยู่ในอำนาจได้อย่างมั่นคงยาวนาน

ที่มา : <https://www.the.101world/myanmar-and-cambodia-elections/>



#### (4) การสะสมอาวุธ และพัฒนา Digital Domain ทางทหาร

สงครามคาบสมุทรเกาหลี ญี่ปุ่น เพิ่มงบกลาโหม เกาหลีเหนือทดสอบขีปนาวุธ การนำหุ่นยนต์มาปฏิบัติภารกิจทางทหาร (โดรนลอบสังหาร หุ่นยนต์กู้ระเบิด) กองทัพสิงคโปร์จัดตั้งหน่วยงาน Digital & Intelligence Service (DIS) เป็นเหล่าทัพที่ 4 จากเดิมที่มี บก เรือ อากาศ เชื่อมโยง 3 เหล่าทัพ และปฏิบัติการข่าว การเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างแม่นยำ มีการวิเคราะห์ภัยการก่อการร้ายและต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่

**สัญญาณ (Signal) :** แผนการยกเครื่องความมั่นคงของรัฐบาลญี่ปุ่น มีประเด็นหลักคือ การเพิ่มงบประมาณกลาโหมให้เทียบเท่าร้อยละ 2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศญี่ปุ่น (GDP) ภายในปี 2570 จากที่ผ่านมาจะคงไว้ที่ระดับร้อยละ 1 ของจีดีพี ซึ่งการเปลี่ยนเป็น ร้อยละ 2 ดังกล่าวจะทำให้ญี่ปุ่นมีมาตรฐานงบกลาโหมแบบเดียวกับชาติสมาชิกองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) งบประมาณจะถูกใช้ในการจัดซื้อจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ที่มีขีดความสามารถในการโจมตีตอบโต้ และสกัดกั้นการโจมตีจากแหล่งต้นทาง ในส่วนนี้ยังรวมถึงการจัดซื้อจรวดร่อนโทมาฮอว์กจากสหรัฐอเมริกาสูงสุด 500 ลูก เพื่อใช้จุดจุดอ่อนและญี่ปุ่นจะได้มีเวลาพัฒนาจรวดและขีปนาวุธของตนเอง

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/foreign/2578153>

### 3.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trends)

เป็นการจัดกลุ่มของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่น่าสนใจ (จากกระบวนการก่อนหน้า) และมีลักษณะใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน ซึ่งมีการจัดกลุ่มตาม STEEP-M ไว้แล้ว มาพิจารณาประเด็นที่มีแนวโน้ม (Trends) ของการเกิดเหตุการณ์ในอนาคต ในทิศทางที่เพิ่มขึ้นลดลง หรือมีรูปแบบของการเกิด/เปลี่ยนแปลงเฉพาะด้าน โดยคณะนักศึกษาลำดับชั้นศึกษาศาสตร์รุ่นที่ 16 ได้วิเคราะห์และสรุปร่วมกันจากภาพเหตุการณ์ที่ได้ สามารถกำหนดเป็นแนวโน้ม (Trends) และจัดกลุ่มตาม STEEP-M ได้ดังนี้

ตารางที่ 3-1 แสดงรายละเอียด แนวโน้ม (Trends)

ลำดับที่	รายละเอียด แนวโน้ม (Trends) แบ่งตามมิติต่าง ๆ
<b>มิติด้านสังคม (Social -Cultural Factors)</b>	
1	ความน่าเชื่อถือและชื่อเสียงของสถานศึกษาต่างประเทศดึงดูดเยาวชนคนไทยไปเรียนต่อ
2	การเข้าครอบครองสังหาริมทรัพย์ของประชากรจีนในไทย
3	การเข้ามารับบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การเสริมความงาม ศาสตร์ชะลอวัย
4	ภาษาจีนถูกผลักดันให้เป็นภาษาที่นานาชาติจะนำเข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอน การอบรม



ลำดับที่	รายละเอียด แนวโน้ม (Trends) แบ่งตามมิติต่าง ๆ
5	โมเดลการแก้จนของประชากรในประเทศจีน ถูกผลักดันให้เป็นต้นแบบของประเทศอื่นๆ
6	จีนให้ทุนการศึกษาเข้าไปเรียนในประเทศ เพื่อการเป็นผู้นำทางการศึกษาของโลก
7	สหรัฐอเมริกาใช้เกณฑ์ มาตรฐานมิติต่างๆ เช่น Tip report ในการประเมินประเทศต่างๆ เพื่อให้ทำตามเงื่อนไขที่กำหนด
8	สหรัฐอเมริกาสนับสนุนทุนผ่าน NGO เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมทางสังคมในประเทศต่างๆ
9	ประชาชนจีนมีรายได้สูงขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตประชาชนที่ดีขึ้น
10	ขีดความสามารถของการผลิตสินค้าและบริการของจีนเพิ่มขึ้น
11	ความเสื่อมศรัทธาในสถาบันหลักมากขึ้น
12	การฟื้นฟูและส่งเสริมศาสนาเพิ่มขึ้น
13	สังคมได้รับอิทธิพลทางวิถีชีวิตและเศรษฐกิจจากจีน
14	การขาดสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจมากขึ้น
15	การเคลื่อนย้ายของแรงงานมากขึ้น (Labor Mobility)
16	ปริมาณแรงงานข้ามชาติมากขึ้น
17	การดึงดูด Talent / สมองไหลมากขึ้น
18	อาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น สังคมไซเบอร์
<b>มิติด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)</b>	
1	จีนและสหรัฐอเมริกามุ่งเน้นการวิจัยพัฒนาและจัดหาอาวุธที่มีแสนยานุภาพสูง
2	ประเทศไทยนำเทคโนโลยีควอนตัมมาใช้ในภาคธุรกิจมากขึ้น เช่น การขนส่ง การเงิน การธนาคาร
3	ระบบดิจิทัลทั้งโลกจะถูกรื้อทิ้งและแทนที่ด้วยระบบที่ปลอดภัยกว่าและดีกว่าในทุกมิติ ด้วยการนำควอนตัมคอมพิวเตอร์มาใช้แทนระบบคอมพิวเตอร์แบบเก่า
4	จีนและสหรัฐอเมริกาคงช่วงชิงการเป็นผู้นำระดับโลกในการบุกเบิกและพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารควอนตัมที่ครอบคลุมในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม
5	เกิดธุรกิจการท่องเที่ยวอวกาศทั่วโลก
6	สหรัฐอเมริกาส่งคนกลับไปเหยียบดวงจันทร์ได้สำเร็จ
7	จีนและสหรัฐอเมริกาคงแย่งชิงพื้นที่ทรัพยากรบนดวงจันทร์
8	จีนและสหรัฐอเมริกาคงใช้ไฮโดรเจนในการขนส่งและผลิตไฟฟ้าอย่างเต็มรูปแบบ
9	เกิดการพัฒนาระบบเทคโนโลยีรถยนต์พลังงานไฮโดรเจนควบคู่กับรถยนต์ไฟฟ้าของค่ายรถยนต์
10	เกิดโรงไฟฟ้าพลังงานไฮโดรเจนจำนวนมากในจีนและสหรัฐอเมริกา





ลำดับที่	รายละเอียด แนวโน้ม (Trends) แบ่งตามมิติต่าง ๆ
11	ภาคเอกชนไทยเร่งศึกษาและพัฒนาการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากไฮโดรเจน
12	ธนาคารกลางของแต่ละประเทศใช้สกุลเงินดิจิทัลของตนเอง (Central Bank Digital Currency-CBDC) อย่างเป็นทางการมากขึ้น
13	การประกาศใช้ CBDC ของนานาประเทศ จะทำให้คนเข้าถึงบริการทางการเงินได้มากขึ้น (Financial inclusion)
14	การประกาศใช้ CBDC ของนานาประเทศ จะทำให้คนทำธุรกรรมระหว่างประเทศ (Cross border transaction) ได้สะดวกรวดเร็ว มีค่าธรรมเนียมต่ำ หรือแทบไม่มีค่าใช้จ่าย
15	จีนใช้ “ดิจิทัลหยวน (Digital RMB) หรือ E-CNY ในการทำธุรกรรมภายในประเทศ และเชื่อมต่อกับระบบการเงินดิจิทัลทั่วโลก
16	CBDC จะเป็นเครื่องมือในการแย่งชิงอำนาจของจีนและสหรัฐอเมริกาโดยบทบาทของดอลลาร์สหรัฐอเมริกาในฐานะที่เป็นสกุลเงินการค้าโลกจะลดลง
17	คนสามารถเข้าถึงการขนส่งพัสดุที่สะดวก รวดเร็ว และราคาถูกด้วยเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ (UAV) หรือ Drone Delivery
18	ไทยมีระบบนิเวศใหม่เพื่อรองรับธุรกิจขนส่งและคมนาคมด้วยเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ (UAV) เช่น การพัฒนาท่าอากาศยานโดรน และธุรกิจการผลิต ซ่อมบำรุงและตรวจสอบมาตรฐาน ในพื้นที่ EEC เป็นต้น
19	การขนส่งทางอากาศอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ทำให้มลภาวะทางอากาศลดลง และผลักดันโลกในอนาคตเข้าสู่ Zero-Carbon ได้ง่ายขึ้น
20	สหรัฐอเมริกาให้บริการ Air Taxi หรือ แท็กซี่ไฟฟ้า บินได้ในอนาคตอันใกล้
21	AI ทำให้คนขาดการฝึกฝน คิดสร้างสรรค์ และพัฒนาสิ่งใหม่ๆ
22	การพัฒนา AI Chatbot ของภาคเอกชนจีน และสหรัฐอเมริกาเติบโตแบบก้าวกระโดด
23	อัตราการจ้างงานลดลง จากการแทนที่ด้วย AI
24	คนอายุยืน จากการนำ AI มาใช้ในการวินิจฉัยและรักษาโรคได้แม่นยำมากขึ้น
25	AI จะเข้ามาแทนที่จริยธรรมโดยการป้อนข้อมูลในระบบ แทนกระบวนการคิดตรึงรอง และหัวใจของมนุษย์
26	ไทยมีการขับเคลื่อนการใช้ AI ในหน่วยงานภาครัฐมากขึ้น เช่น ระบบเอกสารอัตโนมัติ การตรวจสอบและประมวลผลข้อมูลที่ประชาชนรายงานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น
27	ภาครัฐและเอกชนของไทยลงทุนในระบบประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มากขึ้น



ลำดับที่	รายละเอียด แนวโน้ม (Trends) แบ่งตามมิติต่าง ๆ
<b>มิติด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)</b>	
1	การกีดกันทางการค้า Tariffs & Non-Tariffs
2	การเคลื่อนย้ายทุนแรงงานข้ามชาติ
3	การผลิตที่ใช้ระบบ Automation แทน Labor-Intensive Production
4	Trade Barriers ใหม่ๆ จากการแยกขั้วทางเทคโนโลยี
5	ทรัพย์สินทางปัญญาที่ใช้ Patent Landscape และการล่านักวิจัยชั้นนำของโลก
6	Green Economy คู่ Polluter Pays Principle (PPP) ทุกกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
7	Sufficiency Economy เศรษฐกิจพอเพียง
8	Sustainability (ESG) ที่สามารถสอบย้อนกลับได้
<b>มิติด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors)</b>	
1	วิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม
2	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ไม่เคยเกิดขึ้น (Climate shift) เช่น หิมะ ลูกเห็บ น้ำท่วม เป็นต้น และทำให้เกิด Climate-change adaptation
3	Net Zero GHGs Emission
4	ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เช่น Work from anywhere , Green Innovation
5	BCG Model (Bio-Circular-Green Economy)
6	Food Security เช่น การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อผลิตเนื้อสัตว์ทดแทนการผลิตแบบดั้งเดิม
7	ตลาด Health and Well Being เติบโตขึ้น
8	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน (Natural Resource Conservation)
9	การเข้าถึงและแบ่งปันการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างเป็นธรรม (Real Natural Resource Owner Right)
10	พฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเน้นสินค้าบริการที่รักษ์โลกเพิ่มขึ้น
11	การปรับคาร์บอนข้ามพรมแดน (CBAM)
12	Decarbonization การใช้พลังงานแบบผสมผสาน และใช้ถ่านหินที่มีคุณภาพสูง เพื่อการปลดปล่อยคาร์บอนน้อยที่สุด
<b>มิติด้านการเมือง (Politics Factors)</b>	
1	การขยายอิทธิพล ของชาติมหาอำนาจ
2	Balance of Power ดุลแห่งอำนาจ
3	ความขัดแย้ง ของประเทศสมาชิกอาเซียน
4	การเลือกตั้ง ทิศทาง/ของรัฐบาลใหม่



ลำดับที่	รายละเอียด แนวโน้ม (Trends) แบ่งตามมิติต่าง ๆ
<b>มิติด้านการทหาร (Military Factors)</b>	
1	การแย่งชิงพื้นที่ทางอวกาศ
2	การใช้หุ่นยนต์ในกองทัพเพิ่มมากขึ้น
3	การขยายอิทธิพลของชาติมหาอำนาจ
4	การถ่วงดุลอำนาจมีความซับซ้อนมากขึ้น
5	คิดค้น พัฒนา/การผลิตอาวุธในแต่ละประเทศเพิ่มมากขึ้น
6	ความร่วมมือการเลือกข้าง
7	การพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง
8	เสริมสร้างศักยภาพด้านเทคโนโลยีทางทหาร

### 3.3 การหาปัจจัยที่มีผลต่อภาพอนาคต (Driving Forces: DF)

เป็นการหาแรงผลักดันของแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในทิศทางที่ไม่แน่นอน ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยในการพิจารณาหาปัจจัยที่มีผลต่อภาพอนาคตนั้นจะใช้หลักคิดเดียวกันการทำ Strategic Intelligence Scanning จะต้องมึลักษณะคือ (1) ความเป็นไปได้ที่น่าเชื่อถือ และสามารถเป็นจริงได้ (2) มีความผิดแผกแตกต่างกัน (3) มีความท้าทาย (4) มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกันโดยนักศึกษาลักษณ์ยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อภาพอนาคต แบ่งตาม STEEP-M ได้ดังนี้

ตารางที่ 3-2 แสดงปัจจัยที่มีผลต่อภาพอนาคต (Driving Forces : DF)

ลำดับที่	รายละเอียด Driving Forces แบ่งตามมิติต่าง ๆ
<b>มิติด้านสังคม (Social - Cultural Factors)</b>	
1	การขยายอายุการทำงาน / การขยายเวลาเกษียณ
2	การขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการสุขภาพ
3	เกิดครอบครัวเชิงเดี่ยว (Nuclear Family) ผู้สูงอายุอาศัยตามลำพัง
4	ขาดองค์ความรู้ในการพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับผู้สูงวัย
5	ความต้องการชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น / โอกาสในการสร้างรายได้ / การแสวงหาชีวิตใหม่
6	ความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม/ ในสังคมโลก
7	การถูกรอบงำทางความคิดของคนรุ่นใหม่จากต่างประเทศ
8	ขาดโอกาสทางการศึกษา / การสร้างรายได้ / การประกอบอาชีพ
9	เกิดระบบศักดินา / เครือข่ายพวกพ้อง / การสืบทอดอำนาจ / อุปถัมภ์



ลำดับที่	รายละเอียด Driving Forces แบ่งตามมิติต่าง ๆ
10	เกิดผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มและผลประโยชน์ส่วนบุคคล
11	การขาดแคลนทรัพยากร / ระบบสังคมทุนนิยม
12	ขาดการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
13	ต้องการความสะดวกรวดเร็วในการดำรงชีพ นำมาซึ่งการทุจริตคอร์รัปชัน
14	กฎและระเบียบในการควบคุมสื่อออนไลน์ที่ไม่มีประสิทธิภาพ นำมาซึ่งการเผยแพร่ข่าวปลอม (Fake News) ของสถาบันหลักมากขึ้น
15	เกิดการแทรกซึมของระบบทุนนิยม ในสังคมไทยมากขึ้น (พุทธพาณิชย์)
16	สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเรียกร้องความเสมอภาค
17	ปัญหาข้อพิพาทของประเทศเพื่อนบ้าน
18	เกิดอาชญากรรมในสังคม
<b>มิติด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)</b>	
1	ความต้องการขยายแสนยานุภาพของจีนและสหรัฐอเมริกา
2	พลังการประมวลผลของเทคโนโลยีควอนตัมคอมพิวเตอร์ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลหรือรหัสลับอย่างง่ายดาย อาจส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้างเรื่องความปลอดภัยทางไซเบอร์ในอนาคต
3	การใช้เทคโนโลยีควอนตัม เพื่อรองรับเทคโนโลยี AI ในปัจจุบัน
4	ผลกระทบจากอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มที่รุนแรง
5	การแย่งชิงความได้เปรียบและขยายอิทธิพลของชาติมหาอำนาจบนอวกาศ (Space Domain)
6	การแสวงหาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติใหม่ของประเทศมหาอำนาจ
7	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ บนเทคโนโลยีบล็อกเชน (Block Chain)
8	การแย่งชิงอำนาจของจีนและสหรัฐอเมริกาโดยการผลักดันเงินดิจิทัล (CBDC) ของตนเองให้เชื่อมต่อกับระบบการเงินดิจิทัลทั่วโลก
9	ความต้องการความรวดเร็วและปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางการเงินแบบออนไลน์
10	สภาวะโลกร้อนจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล
11	ความสะดวกรวดเร็ว และต้นทุนต่ำของเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ (UAV) หรือ Drone Delivery
12	ความต้องการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของภาคธุรกิจ และหน่วยงานภาครัฐด้วยการใช้ AI ในกระบวนการทำงาน
13	ความต้องการความสะดวกรวดเร็วในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน ภายใต้แนวคิด AI is All Around



ลำดับที่	รายละเอียด Driving Forces แบ่งตามมิติต่าง ๆ
<b>มิติด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)</b>	
1	การขับเคลื่อนความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ (Economic Wealth) จากตะวันตกสู่ตะวันออก
2	การขับเคลื่อนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน
3	การสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
4	การส่งเสริมเศรษฐกิจที่ยั่งยืน (Sustainability) ผ่านการใช้พลังงานทดแทน (Renewable Energy) และการตรวจสอบย้อนกลับ (Trackability) เป็น Real time ที่เชื่อมโยงฐานข้อมูลเปิด (Open Data) เดียวกัน
5	หนี้ครัวเรือนและหนี้ภาคเอกชน
6	นโยบายการส่งเสริมการค้าและการลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศ
7	การเปลี่ยนแปลงดุลอำนาจ New World Order
<b>มิติด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Factors)</b>	
1	การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Adaptation to climate change)
2	การเพิ่มขึ้นของประชากร (Population Growth) และการขยายของสังคมเมือง (Urbanization)
3	การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารสูงขึ้น (ไร้พรมแดน) (Wireless Intelligence, Internet of things)
4	ภัยพิบัติที่เกิดขึ้น มีความถี่มากขึ้น (Disasters becoming more frequent)
5	ข้อตกลงจากเวทีโลก เช่น Paris Agreement
6	ทรัพยากรไม่เพียงพอ (Resource Scarcity) ต่อความต้องการของประชากรที่เพิ่มขึ้น นำมาซึ่งการขาดแคลนพลังงาน (Energy Security)
7	เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (UNSDG) ความสามารถทนต่อการผลิตพลังงานที่หยุดชะงัก (Withstanding energy supply disruption)
8	มลพิษทางอากาศและทางน้ำ (Air/Water Pollutant) ที่เพิ่มขึ้น
9	ความต้องการเข้าถึงพลังงานสะอาด (Access to clean energy sources)
10	กระแสรักสุขภาพ (Health Conscious) ความต้องการอายุยาว (Longer Life)
11	การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity Loss)
12	การใช้ประโยชน์ที่ดินไม่ถูกประเภทผังเมือง (Non-conformance in Land-use planning)
13	กระแสความนิยมการเลี้ยงและบริโภคสัตว์ต่างถิ่น



ลำดับที่	รายละเอียด Driving Forces แบ่งตามมิติต่าง ๆ
14	ผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Ensure sustainable consumption and production patterns)
15	ภาวะโลกร้อน (Global Warming)
16	การแข่งขันทางการค้าของประเทศมหาอำนาจ (Trade competition of great power)
17	ความต้องการเข้าถึงพลังงานสะอาดในราคาจับต้องได้ (Access to clean and affordable energy sources)
<b>มิติด้านการเมือง (Political Factors)</b>	
1	การแย่งชิงทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด (ทรัพยากรมนุษย์ / อาหาร / พลังงาน / น้ำ ฯลฯ)
2	การแข่งขันสะสมอาวุธเพื่อถ่วงดุลอำนาจทางการเมือง
3	ความต้องการเป็นผู้นำด้านเศรษฐกิจ/การเมือง/การทหารของประเทศมหาอำนาจ
4	การเปลี่ยนผ่านระเบียบโลก (World order transformation)
5	การแย่งชิงความเป็นใหญ่ของประเทศมหาอำนาจ (Zero Sum Game)
6	อำนาจต่อรองของประเทศอาเซียนลดลง เช่น การค้า การลงทุน เศรษฐกิจ กำแพงภาษี การกีดกันทางการค้า ฯลฯ
7	ความจำเป็นในการแสวงหาพันธมิตร/ ความร่วมมือใหม่ของไทย
8	นโยบาย/ การบริหารงานของรัฐบาล
9	บุคคลที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี/ คณะรัฐบาล
<b>มิติด้านการทหาร (Military Factors)</b>	
1	ความต้องการพึ่งพาแหล่งทรัพยากรใหม่จากอวกาศ
2	การรักษาอิทธิพล/ผลประโยชน์ทางอวกาศ
3	การเปลี่ยนแปลงดุลอำนาจหรือขั้วอำนาจโลก
4	การสร้างอำนาจต่อรองทางทหาร
5	ชาติมหาอำนาจหนุนหลังกลุ่มคนที่เห็นต่าง/ ก่อความขัดแย้งทางการเมือง
6	ความต้องการเสถียรภาพทางการเมืองของรัฐบาล
7	การก่อการร้ายคุกคามแบบใหม่





### 3.4 Scenario Matrix Critical Uncertainty / High Uncertainty / High Impact (HU & HI)

**3.4.1 Common Driving Force (CDF)** เป็นกระบวนการหา Driving Force (DF) ร่วมโดยจะดำเนินการโดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขา (STEEP-M) ร่วมพิจารณาและลงคะแนน (Vote) เพื่อจัดลำดับความสำคัญของ DF ทั้งหมดที่ได้มา โดยใช้ Google Forms เป็นเครื่องมือการสำรวจ โดยทำการสำรวจ 2 รอบ ดังนี้ รอบที่ 1 หาค่า High Uncertainty (HU) ด้วยการพิจารณา DF ที่คาดว่าจะเป็ปัจจัยที่มีความไม่แน่นอนในการเกิดมากที่สุดก่อน หลังจากนั้นทำการสำรวจรอบที่ 2 หาค่า High Impact (HI) ด้วยการพิจารณา DF ที่คาดว่าจะเป็ปัจจัยที่หากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อมากที่สุด โดยการพิจารณาจะต้องสอดคล้องและคำนึงถึงประเด็นถกแถลง (Focal Question) ด้วย เมื่อได้ผลแล้วจึงนำ DF ที่ได้มาในแต่ละรอบมาจัดลำดับ และคัดเลือก DF ที่มีค่า HU และ HI สูงที่สุด 5 อันดับแรก มากำหนดเป็น Driving Force เพื่อนำไปวิเคราะห์ Future Events ต่อไป

**3.4.2 กำหนด Future Events** เป็นขั้นตอนที่นำเอาปัจจัยที่มีผลต่อภาพอนาคต (Driving Forces) ที่ให้ค่า HU+HI ได้มาสร้างภาพเหตุการณ์ในอนาคตที่ โดยจะต้องตระหนักไว้เสมอว่า ต้องไม่ให้เป็นเหตุการณ์ที่กำลังเกิดในปัจจุบันหรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น โดยสามารถแสดง Driving Forces และ Future Events ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3-3 แสดงเหตุการณ์ในอนาคต (Future Events)

Driving Forces	Future Events	จำนวน	ร้อยละ
<b>มิติด้านสังคม</b>			
สวัสดิการภาครัฐไม่ทั่วถึง และไม่มีประสิทธิภาพ	ประชาชนเป็นผู้กำหนดสวัสดิการภาครัฐ	6	19.4
	ความร่วมมือทางสังคมและเศรษฐกิจจากจีน	20	64.5
	Register anywhere for getting fast benefit	5	16.1
	สวัสดิการแบบมีเงื่อนไขของสังคมผู้สูงอายุ	18	61.4
	การแบ่งแยกดินแดน รัฐอิสระ	12	38.8
<b>มิติด้านเทคโนโลยี</b>			
การแย่งชิงความได้เปรียบ และขยายอิทธิพลของชาติมหาอำนาจบน space domain	เกิดธุรกิจการกำจัดขยะอวกาศ ซึ่งรวมถึงการ Recycle ดาวเทียมที่หมดสภาพ เรียกเก็บค่าใช้จ่ายกับประเทศเจ้าของสัญชาติ ด้วยเงินที่เป็น World Digital Currency	12	38.7
	มีผู้เล่น (Actor) อื่น ๆ เข้ามามีบทบาทสำคัญใน Space Domain ได้แก่ อินเดียและญี่ปุ่น	17	54.8



Driving Forces	Future Events	จำนวน	ร้อยละ
	เกิดฐานทัพเคลื่อนที่ใน Space Domain หรือ Space Based Weapon and Defensive System	13	41.9
	ระบบ High Precision Image in surveillance System	20	64.5
<b>มิติด้านเศรษฐกิจ</b>			
แรงขับเคลื่อนของ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และกีดกันทางการค้า การแข่งขันด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	Digital experience Platform	18	58.1
	Intelligent City	18	58.1
	Information war	15	48.4
	Virtual Economy	11	35.5
<b>มิติด้านสิ่งแวดล้อม</b>			
สภาวะโลกร้อน และการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	เสถียรภาพความมั่นคงทางอาหารไทยเป็นครัวโลก	12	38.7
	Advance Health Literacy	13	41.9
	การแบ่งขั้วอำนาจโลกโดยใช้มาตรการด้านสิ่งแวดล้อมเป็นข้ออ้าง	9	29
	การตั้งถิ่นที่อยู่อาศัยบริเวณพื้นที่ชายฝั่งที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วม	12	38.7
	นวัตกรรมพลังงานสีเขียว	16	51.6
<b>มิติด้านการเมือง</b>			
นโยบายรัฐบาล	เกิดสงครามกลางเมือง	19	61.3
	ประเทศไทยพัฒนาแบบก้าวกระโดด เข้าสู่ประเทศพัฒนาแล้ว	22	71
	เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง	21	67.7
<b>มิติด้านการทหาร</b>			
การเปลี่ยนแปลง ดุลอำนาจหรือ ขั้วอำนาจโลก	พัฒนาอาวุธร่วมกับประเทศสหรัฐอเมริกา	16	51.6
	CIA+T (China + Indian + ASEAN + Thai) เป็นขั้วอำนาจใหม่	13	41.9



Driving Forces	Future Events	จำนวน	ร้อยละ
	Keep Balance of Power เพื่อป้องกันสงครามโลก	15	48.4
	กองกำลังปฏิบัติการเฉพาะกิจระหว่างประเทศ	12	38.7
	การต่อต้านหรือทำลายดาวเทียม	7	22.6

3.4.3 สร้างความสัมพันธ์ของเหตุการณ์อนาคตที่มีความไม่แน่นอนและมีผลกระทบสูง (ตาราง U) เป็นขั้นตอนที่นำเหตุการณ์อนาคต (Future Events) HU+HI สูงสุด 2 อันดับแรกในแต่ละมิติ มาจากกระบวนการ Driving Forces มาพิจารณาเรื่องเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนสูงสุดและเกิดผลกระทบสูงสุด High Uncertain (HU) และ High Impact (HI) โดยลงคะแนน (Vote) รวมเป็น 12 อันดับแรก ครอบคลุมทุกมิติ STEEP-M ได้ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3-4 Future Events (HU/HI) ที่มีคะแนนสูงสุด 12 อันดับ

ลำดับ	มิติ	Future Events	จำนวน	ร้อยละ
1	มิติด้านสังคม	ความร่วมมือทางสังคมและเศรษฐกิจจากจีน	20	64.5
2	มิติด้านสังคม	สวัสดิการแบบมีเงื่อนไขของสังคมผู้สูงอายุ	18	61.4
3	มิติด้านเทคโนโลยี	ระบบ High Precision Image in surveillance System	20	64.5
4	มิติด้านเทคโนโลยี	มีผู้เล่น(Actor) อื่น ๆ เข้ามามีบทบาทสำคัญใน Space Domain ได้แก่อินเดียและญี่ปุ่น	17	54.8
5	มิติด้านสิ่งแวดล้อม	นวัตกรรมพลังงานสีเขียว	16	51.6
6	มิติด้านสิ่งแวดล้อม	Advance Health Literacy	13	41.9
7	มิติด้านเศรษฐกิจ	เศรษฐกิจเชื่อมต่อกับแพลตฟอร์มอัจฉริยะ	18	58.1
8	มิติด้านเศรษฐกิจ	การเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยระบบนิเวศแบบ Intelligent City	18	58.1
9	มิติด้านการเมือง	ประเทศไทยพัฒนาแบบก้าวกระโดด เข้าสู่ประเทศที่พัฒนา	22	71.0
10	มิติด้านการเมือง	เปลี่ยนแปลงระบบการปกครอง	21	67.7
11	มิติด้านการทหาร	พัฒนาอาวุธร่วมกับประเทศสหรัฐอเมริกา	16	51.6
12	มิติด้านการทหาร	Keep Balance of Power เพื่อป้องกันสงครามโลก	15	48.4

ตารางที่ 3-5 แสดงสรุปความสัมพันธ์ Future Events (ตาราง U)

มิติ	DF	Future Events	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12
สังคม	สวัสดิการภาครัฐไม่ทั่วถึงและไม่มีประสิทธิภาพ	U1: ความร่วมมือทางสังคมและเศรษฐกิจจากจีน		++	++	NC1	NC2	++	NC3	NC4	++	++	++	NC5
		U2: สวัสดิการแบบมีเงื่อนไขของสังคมผู้สูงอายุ			++	NC6	NC7	++	++	++	++	++	NC8	NC9
เทคโนโลยี	การแย่งชิงความได้เปรียบและขยายอิทธิพลของชาติมหาอำนาจบน space domain	U3: ระบบ High Precision Image and Signal in Surveillance System				++	++	++	++	++	++	++	++	++
		U4: มีผู้เล่น (New Actor) อื่นๆ เข้ามามีบทบาทสำคัญใน Space Domain					++	NC10	++	++	++	++	++	++
สิ่งแวดล้อม	สภาวะโลกร้อน/Climate-change adaptation	U5: นวัตกรรมพลังงานสีเขียว						++	++	++	++	++	++	++
		U6: Advance Health Literacy							++	++	++	++	++	++
เศรษฐกิจ	แรงขับเคลื่อนของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และกีดกันทางการค้า การแข่งขันด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	U7: เศรษฐกิจเชื่อมต่อด้วยแพลตฟอร์มอัจฉริยะ (Smart Platform)								++	++	++	++	NC11
		U8: การเติบโตของเศรษฐกิจด้วยนิเวศแบบ Intelligent City										++	++	NC12
การเมือง	นโยบายรัฐบาล	U9: ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอันดับหนึ่งของอาเซียน										++	++	++
		U10: โครงสร้างของระบบการบริหารมีประสิทธิภาพ											++	++
การทหาร	การเปลี่ยนแปลงดุลอำนาจหรือขั้วอำนาจโลก	U11: Keep Balance of Power เพื่อป้องกันสงครามโลก												++
		U12: พัฒนาอาวุธร่วมกับประเทศสหรัฐอเมริกา												

NC	No Correlation		Unclear Correlation
-	Negative Correlation	++	Positive Correlation



**3.4.4 การหาแกนเพื่อใช้ในการสร้างภาพอนาคต** โดยการนำภาพเหตุการณ์อนาคตที่สร้างจาก DF ที่มีค่า HU & HI ในขั้นตอนก่อนหน้า มาเขียนตัดกันบนตารางทั้งแนวดิ่งและแนวนอนบนแกน X,Y ซึ่ง DF ที่นำมาตัดกันจะต้องมาจากมิติที่แตกต่างกัน โดยความสัมพันธ์สามารถวิเคราะห์ได้ 4 รูปแบบ คือ

- (1) จุดตัดที่ไม่มีความสัมพันธ์ (No Correlation: NC)
- (2) จุดตัดที่มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก (+)
- (3) จุดตัดที่มีความสัมพันธ์เชิงลบ (-) และ
- (4) จุดตัดที่ความสัมพันธ์ไม่แน่นอน /ไม่ชัดเจน

โดยการพิจารณาจะให้ความสำคัญกับจุดตัดที่แสดงถึงความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ (Event) โดยจับคู่ความสัมพันธ์จากตาราง U ได้ 13 คู่ดังนี้

คู่ที่ 1 (NC1) = U1: ความร่วมมือทางสังคมและเศรษฐกิจจากจีน x U4: มีผู้เล่น (New Actor) อื่น ๆ เข้ามามีบทบาทสำคัญใน Space Domain

คู่ที่ 2 (NC2) = U1: ความร่วมมือทางสังคมและเศรษฐกิจจากจีน x U5: นวัตกรรมพลังงานสีเขียว

คู่ที่ 3 (NC3) = U1: ความร่วมมือทางสังคมและเศรษฐกิจจากจีน x U7: เศรษฐกิจเชื่อมต่อด้วยแพลตฟอร์มอัจฉริยะ (Smart Platform)

คู่ที่ 4 (NC4) = U1: ความร่วมมือทางสังคมและเศรษฐกิจจากจีน x U8: การเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยระบบนิเวศแบบ Intelligent City

คู่ที่ 5 (NC5) = U1: ความร่วมมือทางสังคมและเศรษฐกิจจากจีน x U12: พัฒนาอาวุธร่วมกับประเทศสหรัฐอเมริกา

คู่ที่ 6 (NC6) = U2: สวัสดิการแบบมีเงื่อนไขของสังคมผู้สูงอายุ x U4: มีผู้เล่น (New Actor) อื่น ๆ เข้ามามีบทบาทสำคัญใน Space Domain

คู่ที่ 7 (NC7) = U2: สวัสดิการแบบมีเงื่อนไขของสังคมผู้สูงอายุ x U5: นวัตกรรมพลังงานสีเขียว

คู่ที่ 8 (NC8) = U2: สวัสดิการแบบมีเงื่อนไขของสังคมผู้สูงอายุ x U11: กองกำลังปฏิบัติการเฉพาะกิจระหว่างประเทศ

คู่ที่ 9 (NC9) = U2: สวัสดิการแบบมีเงื่อนไขของสังคมผู้สูงอายุ x U12: พัฒนาอาวุธร่วมกับประเทศสหรัฐอเมริกา

คู่ที่ 10 (NC10) = U4: มีผู้เล่น (New Actor) อื่น ๆ เข้ามามีบทบาทสำคัญใน Space Domain x U6: Advance Health Literacy



คู่ที่ 11 (NC11) = U7: เศรษฐกิจเชื่อมต่อกับแพลตฟอร์มอัจฉริยะ (Smart Platform)  
x U12: พัฒนาอาวุธร่วมกับประเทศสหรัฐอเมริกา

คู่ที่ 12 (NC12) = U8: การเติบโตของเศรษฐกิจด้วยนิเวศแบบ Intelligent City x U11:  
กองกำลังปฏิบัติการเฉพาะกิจระหว่างประเทศ

คู่ที่ 13 (NC13) = U8: การเติบโตของเศรษฐกิจด้วยนิเวศแบบ Intelligent City x U12:  
พัฒนาอาวุธร่วมกับประเทศสหรัฐอเมริกา

### 3.4.5 การเลือกแกนเพื่อสร้างภาพอนาคต

เป็นการพิจารณาเพื่อเลือกแกนในการสร้างภาพอนาคต จะพิจารณา Future Events ที่มีจุดตัดที่เป็น No Correlation (NC) มากที่สุดมาเป็นแกนสำหรับการสร้างภาพอนาคตทั้งในแนวตั้งและแนวนอน ผลการพิจารณาได้ดังนี้

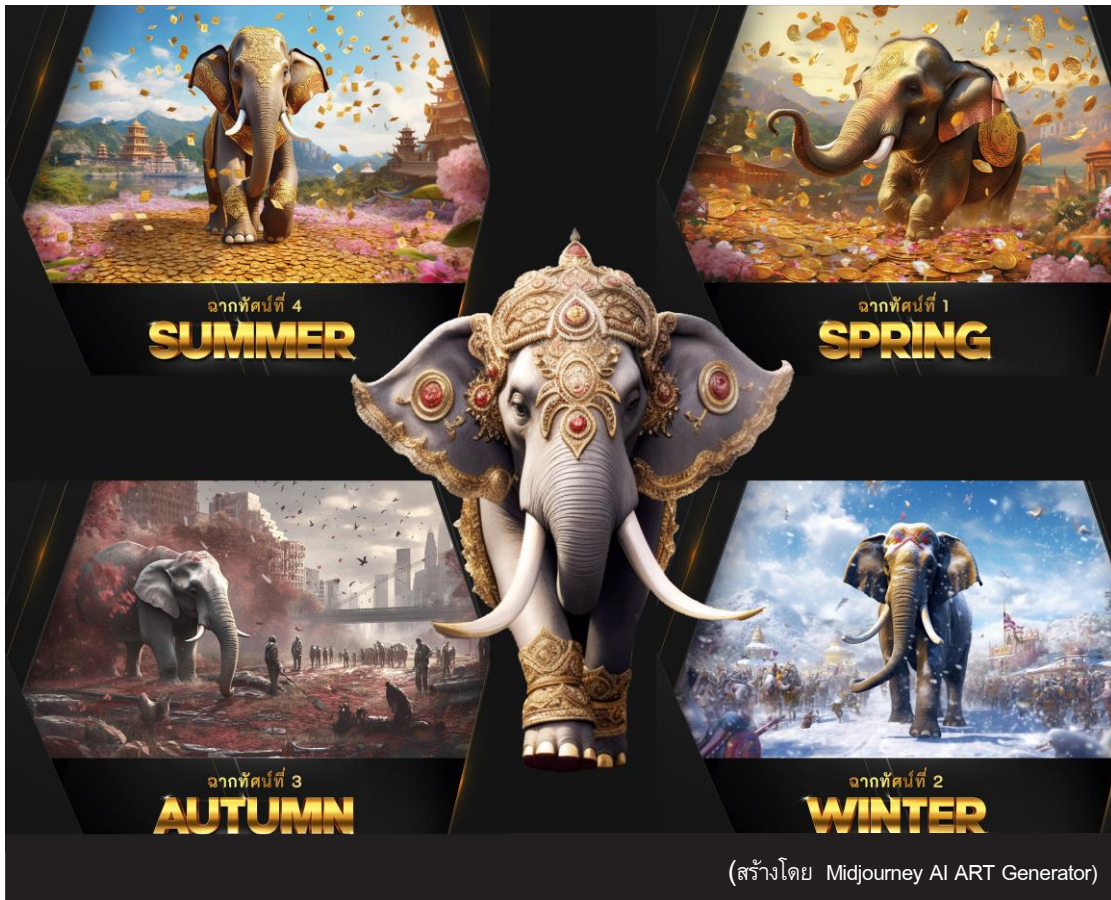
-แนวนอน Future Events “ความร่วมมือทางสังคมและเศรษฐกิจจากจีน”  
(มิติสังคม :S) เป็น Future Events ที่มีจุดตัด NC มากที่สุด จำนวน 5 จุด

-แนวตั้ง Future Events “พัฒนาอาวุธร่วมกับประเทศสหรัฐอเมริกา”  
(มิติทหาร:M) เป็น Future Events ที่มีจุดตัด NC มากที่สุด จำนวน 4 จุด

### 3.4.6 Developing Scenarios/ Scenario Stories

ในขั้นตอนนี้จะเป็นขั้นตอนนำ DF หรือ ภาพเหตุการณ์อนาคต (Future Events) ที่เลือกไว้นามาสร้างกราฟแกน X,Y เพื่อสร้างภาพอนาคตตามแกน โดยหลักการสร้างภาพอนาคตจะเขียนบรรยายเชิงพรรณนาของเหตุการณ์ในลักษณะการเล่าเรื่องเหตุการณ์ที่เป็นได้ในอนาคต เป็นเรื่องที่เป็นจริง (Plausible) มิใช่ภาพที่น่าจะเป็น (Expected) หรือที่ควรจะเป็น (Preferred) มิใช่เรื่องที่ต้องการให้เกิด หรือไม่ต้องการให้เกิด จึงเป็นการชักซ้อมอนาคต เพื่อเปลี่ยนความไม่แน่นอน (Uncertainties) จากการคุกคามให้เป็นข้อได้เปรียบ ดังนี้





ภาพที่ 3-1 แสดงการมองภาพในอนาคต (Scenarios)

ฉากทัศน์ที่ 1 : Spring / ฤดูใบไม้ผลิ (+ , +) ประเทศไทยน่าอยู่ มั่งคั่ง มั่นคง ยั่งยืน  
เหมือนฤดูใบไม้ผลิ

ในปี พ.ศ.2575 ประเทศไทยเข้าสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว มีระบบสังคมและเศรษฐกิจที่ดี มีความมั่นคงทางการเมือง อย่างรักษาดุลยภาพกับพันธมิตรในนานาประเทศ ได้แก่ ประเทศมหาอำนาจ สหรัฐอเมริกา จีน และประเทศกลุ่มอาเซียน มีสมดุลในการรับเทคโนโลยีเข้ามาใช้และเลือกนำมาพัฒนา ตามความเหมาะสมกับที่ ต้องการ ไม่พึ่งพาเทคโนโลยีเฉพาะประเทศมหาอำนาจใดประเทศหนึ่ง การพัฒนาประเทศเป็นไปได้เป็นอย่างดี ทั้งด้านสาธารณสุข และการรักษาสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม ประเทศมีความสงบ ประชาชนมีความสุข ภายใต้การปกครองของผู้นำที่มีธรรมาภิบาล โดยทุกภาคส่วน ได้รับการดูแลและคุ้มครองทั่วถึงอย่างเหมาะสม ประเทศไทยได้รับการยอมรับการก้าวเป็นหนึ่งในประเทศ อันดับต้นของโลกที่น่าอยู่อาศัย มีความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืนอย่างสมดุล โดยสรุปคือ (1) มั่งคั่ง มีความเป็นอยู่ที่ดี อาหารสมบูรณ์และสาธารณสุขดูแลทั่วถึง (2) สามารถอาศัยได้อย่างสงบ ปลอดภัย มั่นคง (3) เป็นแบบอย่างในการพัฒนาเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด บนพื้นฐานของเศรษฐกิจสีเขียว และเศรษฐกิจหมุนเวียนแบบสมบูรณ์และยั่งยืน



## (1) มิติด้านสังคม (Social)

ประชาชนในประเทศมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียม มีเทคโนโลยีที่เพิ่มความสะดวกสบายในการใช้ชีวิต ตอบโจทย์ความต้องการในอนาคต มีการสนับสนุนและพัฒนาระบบประกันสุขภาพที่ทำให้ประชาชนเข้าถึงและได้รับการรักษาอย่างเป็นธรรม ลดปัญหาอาชญากรรมที่เกิดจากประเด็นความเหลื่อมล้ำของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ผ่านระบบการบริหารจัดการในทุกระดับทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชนอย่างมีธรรมาภิบาล สร้างความมั่นคงในชีวิตให้กับประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในบั้นปลายเป็นไปอย่างราบรื่น

ไทยจะไม่มีอาชญากรรมจากกลุ่มทุนจีนสีเทา อาชญากรรมทางออนไลน์ของมิจฉาชีพจีน และการแย่งอาชีพคนไทยของกลุ่มทุนใหญ่จากจีน อย่างเช่น ธุรกิจร้านอาหารธุรกิจท่องเที่ยว ในขณะที่สหรัฐอเมริกาจะขยายบทบาทในไทยโดยใช้ soft power เพื่อสร้างความนิยมในหมู่คนไทย เน้นความร่วมมือด้านวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา เทคโนโลยี ส่งเสริมค่านิยมประชาธิปไตย และสิทธิมนุษยชน โดยอาศัยข้อได้เปรียบจากความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐอเมริกาที่มีมายาวนาน

## (2) มิติด้านเทคโนโลยี (Technology)

การเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล(Digital Economy) ที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกภาคส่วน ได้แก่ การผลิต การขนส่ง การค้า การบริการ และการเงิน เกิดขึ้นในโลกดิจิทัล และพื้นที่ออนไลน์ ทำให้จีนและสหรัฐอเมริกาแข่งขันพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเข้มข้น เช่น การใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนพัฒนาสกุลเงินดิจิทัล การใช้ควอนตัมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลจำนวนมาก เพื่อรองรับเทคโนโลยี AI การให้บริการขนส่งทางอากาศยานไร้คนขับ (UAV) เช่น หรือ Drone Delivery และ Air Taxi การเติบโตของตลาด AI Chatbot แบบก้าวกระโดด การสะสมอาวุธยุทโธปกรณ์ที่มีแสนยานุภาพสูงอย่างระเบิดนิวเคลียร์และซีปนาวุธไฮเปอร์โซนิคความเร็วเหนือเสียง และการใช้พลังงานไฮโดรเจนในการขนส่งและผลิตไฟฟ้าอย่างเต็มรูปแบบของจีน และสหรัฐอเมริกา

มีการแข่งขันการพัฒนาด้านเทคโนโลยี ทำให้เกิดความก้าวหน้า และเติบโตอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีสามารถเข้าถึงได้จากทุกช่องทางโดยสะดวกรวดเร็ว และคล่องตัว โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี AI เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล นำไปสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะและสังคมที่น่าอยู่ การเคลื่อนย้ายของประชากร และสินค้าอุปโภคบริโภค ไม่มีอุปสรรคต่อการดำเนินการ และไม่สร้างมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยมีอิสระในเลือกใช้เทคโนโลยีที่หลากหลาย ตามความเหมาะสมและความต้องการของประชากรทุกช่วงวัย ซึ่งอาจแตกต่างกันตามสภาพความเป็นอยู่ในแต่ละภูมิภาค ทำให้ประเทศไทยก้าวไปสู่ความเป็นผู้นำ และเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาเทคโนโลยีในภูมิภาคในอนาคต



### (3) มิติด้านเศรษฐกิจ (Economic)

ประเทศมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว และยั่งยืน บนพื้นฐานของเศรษฐกิจสีเขียว และเศรษฐกิจหมุนเวียนแบบสมบูรณ์ ที่สร้างโอกาสให้กับประชาชนในทุกกลุ่มได้เข้าถึงระบบการค้า และการบริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งเป็นรายได้หลักของประเทศเป็นที่สนใจในการ เดินทางเข้ามาลงทุนและพักผ่อนของทุกชาติส่งผลให้ GDP ของประเทศเติบโตอย่างสมดุล ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรรักษาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่ดีกับทุกประเทศ เพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุนพร้อมกันกับแสวงหาตลาดใหม่ในภูมิภาคที่มีแนวโน้มการเติบโตสูง เช่น ประเทศ ในเอเชีย ญี่ปุ่น อินเดีย และเวียดนาม เป็นต้น

### (4) มิติด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)

มีการสร้างนวัตกรรมด้านพลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้นจนเป็นที่ยอมรับเทคโนโลยีทันสมัยที่สามารถดูดซับ และลดปริมาณการปลดปล่อยคาร์บอนในสภาวะแวดล้อมทำให้รับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สามารถควบคุมอุณหภูมิโลกได้ตามที่สภาพความเป็นอยู่ในแต่ละฤดูกาล สามารถควบคุมการเกิดมลพิษจากกิจกรรมทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม ทำให้มีอัตราส่วนที่ลดลงอย่างมีนัยยะสำคัญมีการส่งเสริมการใช้และนำ AI มาสนับสนุนในกิจกรรมทุกประเภท โดยเฉพาะด้านการเกษตรเพื่อนำไปสู่การเป็น SMART FARM ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลดีต่อสภาพอากาศและแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค ทั้งยังเป็นการสร้างความหลากหลายทางชีวภาพที่เหมาะสมให้เกิดขึ้นอีกด้วย

### (5) มิติด้านการเมือง (Politics)

ประชาชนมีส่วนร่วมกับการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการประเทศผ่านกระบวนการเลือกตั้งที่สุจริตโปร่งใสและเป็นธรรม จากการเชื่อมโยงของข้อมูลผ่านเทคโนโลยีในรูปแบบดิจิทัลที่มีความเที่ยงตรง แม่นยำ ปลอดภัยและตรวจสอบได้ นักการเมืองมีความเสียสละและมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีกลไกของการบริหารราชการผ่านระบบกฎหมายตามหลักนิติรัฐและนิติธรรมที่สมบูรณ์ มีการถ่วงดุล และตรวจสอบอำนาจทางการเมืองอย่างเหมาะสมกับรูปแบบการปกครอง สภาพแวดล้อมทางการเมืองมีการเคารพความแตกต่างทางความคิด และความเชื่อซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปสู่ความเจริญของความสุขของสังคมโดยรวม

### (6) มิติด้านการทหาร (Military)

การทหารแบบดุลยภาพมีความร่วมมือผ่านกลุ่มประเทศอาเซียน ทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคีไม่ขึ้นหรือฝักใฝ่กับผลประโยชน์ที่จะได้รับจากประเทศที่เป็นข้ามหาอำนาจการปฏิบัติการทางทหารมีการนำเทคโนโลยี Data, IoT และระบบอัตโนมัติ AI เข้ามาใช้ตั้งแต่การรวบรวมข้อมูล ประมวลผล และวิเคราะห์ ทำให้การรบ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดการใช้อาวุธและการสูญเสียของกำลังพล ควบคู่ไปกับการสร้างยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัยและมีอานุภาพการทำลายล้างอย่างตรงเป้าหมาย ดังนั้น สิ่งสำคัญใน



ด้านการทหาร จะเป็นความมั่นคงด้าน Cyber Security แทนจนทำให้กองทัพมีขนาดเล็ก กะทัดรัด ใช้เทคโนโลยีการทหารที่มีประสิทธิภาพการป้องกันสูง และสามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถตอบสนองสถานการณ์การรบที่เปลี่ยนไปได้อย่างทันต่อสถานการณ์

## ฉากทัศน์ที่ 2 : Winter / ฤดูหนาว (+ , -) ประเทศไทยมีความมั่นคงแค่เปลือกนอก หากแต่ร้อนจากภายใน เหมือนฤดูหนาว

ในปี พ.ศ.2575 ภายใต้บริบทที่ความมั่นคงทางด้านการทหารมีความเฟื่องฟูจากฟากฝั่งมหาอำนาจสหรัฐอเมริกาแต่ในขณะที่ความเจริญทางด้านสังคม และเศรษฐกิจจากจีนหยุดชะงักเปรียบได้กับเวลาคนไทยหรือคนเอเชียในบางประเทศที่ไม่คุ้นชินกับความหนาว แต่เมื่อต้องไปประเทศในแถบเมืองหนาวหรือเข้าสู่ฤดูหนาวในประเทศของตน ก็จะต้องตระเตรียมเสื้อหรือสวมใส่เสื้อกันหนาวที่ตนไม่ถนัดหรือคุ้นชินที่จะใส่มาสวมใส่ แต่ก็จำเป็นต้องหยิบเสื้อกันหนาวขึ้นมาสวมใส่ เพื่อเป็นเกราะป้องกันความหนาวเหน็บทางด้านกายภาพจากภายนอก แต่ในขณะที่ผู้สวมใส่จะรู้สึกไม่สบายตัวเนื่องจากเสื้อผ้าที่หนา รู้สึกร้อนจากภายในเพราะไม่คุ้นชินกับสภาพอากาศหนาวและวิถีของประเทศเมืองหนาวเปรียบได้ภายในประเทศ อาจเกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจปัญหาปากท้องสะท้อนผลกระทบทางบวกและทางลบที่สำคัญ เมื่อพิจารณาตามปัจจัยภายนอกตามหลัก STEEP-M ได้ ดังนี้

### (1) มิติด้านสังคม (Social)

เมื่อสถานการณ์ด้านบวกที่กำลังการทหารมีคุณภาพจากความร่วมมือกับมหาอำนาจสหรัฐอเมริกาภัยคุกคามจากภายนอกประเทศย่อมจะลดลงหรือเป็นไปได้ยากที่จะมีปัญหาด้านความมั่นคง อย่างไรก็ตามเมื่อมหาอำนาจจีนไม่เข้ามามีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และเศรษฐกิจย่อมส่งผลให้สินค้ามีราคาสูงขึ้น ค่าครองชีพของประชาชนสูงขึ้นตามไปด้วย ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำจากความยากจน ส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมอื่นๆ ตามมา อาทิ ปัญหายาเสพติด อาชญากรรม การโจรกรรม เป็นต้น

### (2) มิติด้านเทคโนโลยี (Technology)

เมื่อสถานการณ์ด้านบวกที่กำลังการทหารมีคุณภาพจากความร่วมมือกับมหาอำนาจสหรัฐอเมริกา สถานการณ์ภายในประเทศมั่นคง ประเทศไทยได้รับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีผ่านการถ่ายทอดจากมหาอำนาจสหรัฐอเมริกาจะเกิดโอกาสในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อช่วยเกิดการวิจัยและพัฒนายุทธโศปกรณ์ทางการทหารเพื่อสร้างคุณภาพทางการทหารและการเมืองในระดับภูมิภาคและระดับโลก และเพื่อใช้ทดแทนกำลังพลที่ขาดแคลนจากอัตราการเกิดที่ลดลง ในขณะที่มหาอำนาจจีนไม่ได้เข้ามาครอบงำไทย จะส่งผลให้ประเทศไทยขาดการพัฒนาในเทคโนโลยีของจีน ซึ่งจีนก็จะมีเทคโนโลยีในรูปแบบของจีน ที่แตกต่างจากในรูปแบบของชาติตะวันตก ซึ่งจะทำให้ไทยเสียโอกาส ในจุดนี้





### (3) มิติด้านเศรษฐกิจ (Economic)

เมื่อสถานการณ์ด้านบวกที่กำลังการทหารมีคุณภาพจากความร่วมมือกับมหาอำนาจ สหรัฐอเมริกาสถานการณ์ภายในประเทศมั่นคง ทำให้ประเทศที่อยู่ภายใต้ขั้วอำนาจของมหาอำนาจ สหรัฐอเมริกามีความเชื่อมั่นด้านเศรษฐกิจ โดยการยกระดับการค้าการลงทุนจากคู่ค้าเป็นการค้าแบบสหภาพเศรษฐกิจหรือสหภาพเหนือชาติ (Supranational Union) โดยการเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมและบริการในประเทศ ประเทศจะสูญเสียรายได้จากนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่มาจากจีนส่งผลให้รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เกิดการสร้างงานและการกระจายรายได้สู่ระบบเศรษฐกิจลดลง GDP ของไทยลดลง เมื่อมหาอำนาจจีนไม่เข้ามา ความร่วมมือทางสังคม และเศรษฐกิจ ประเทศไทยจะสูญเสียรายได้ต่างๆ เช่น การท่องเที่ยว การค้า การลงทุน ฯลฯ

### (4) มิติด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)

เมื่อสถานการณ์ด้านบวกที่กำลังการทหารมีคุณภาพจากความร่วมมือกับมหาอำนาจ สหรัฐอเมริกาสถานการณ์ภายในประเทศมั่นคง หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนจะสามารถใช้กำลังการทหารและเครือข่ายหน่วยงานทั่วประเทศในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และจัดการภัยพิบัติด้านสิ่งแวดล้อม รักษาและปกป้องการใช้ประโยชน์ที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติของส่วนรวมให้เป็นไปอย่างถูกต้องเท่าเทียมและเสมอภาค ในขณะที่ประเทศขาดความรู้ด้านนวัตกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อมจากมหาอำนาจจีน

### (5) มิติด้านการเมือง (Politics)

เมื่อสถานการณ์ด้านบวกที่กำลังการทหารมีคุณภาพจากความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกา และสถานการณ์ภายในประเทศมั่นคง จะส่งผลให้สถานการณ์ทางการเมืองได้รับอิทธิพลจากมหาอำนาจสหรัฐอเมริกาให้มุ่งเน้นไปทางประชาธิปไตยแบบเต็มใบ และมีการถ่วงดุลอำนาจจากภาคส่วนต่าง ๆ

### (6) มิติด้านการทหาร (Military)

สหรัฐอเมริกามีขีดความสามารถทางทหารครอบคลุมทุกมิติ ทั้งทางบก อากาศ น้ำ อวกาศ และไซเบอร์ เหนือกว่าจีนรวมทั้งยังคงมีการส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศที่เป็นพันธมิตร เมื่อมีการยกระดับความร่วมมือทางการทหารกับประเทศสหรัฐอเมริกาไปสู่ความเป็นหุ้นส่วน ประเทศไทยจะกลายเป็นศูนย์กลางที่สำคัญสำหรับเป็นจุดต่อระยะทางทหารของประเทศสหรัฐอเมริกา และพันธมิตร ประกอบกับเป็นผู้นำทางยุทธโศปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการทหารของอาเซียน นอกจากนี้ การฝึกร่วมระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาส่งผลให้ประเทศไทยมีศักยภาพและขีดความสามารถในเรื่องของกระบวนการวางแผน กระบวนการตัดสินใจในการรบ และเทคนิควิธีต่างๆ ทางความมั่นคงในขั้นสูง ทำให้กองทัพของไทยมีความเข้มแข็งมากขึ้น อย่างไรก็ตามหากไม่มีการปฏิสัมพันธ์ทางทหารกับจีนย่อมทำให้เสียโอกาสในการเข้าใจแนวทางการดำเนินยุทธวิธีทางทหารจากจีนที่เน้นการทำสงครามหรือ



ความสัมพันธ์ทางทหารในรูปแบบของจีน ที่เน้นการชิงความได้เปรียบทางการค้าจากการที่ชาติที่มีความมั่นคงทางทหาร และอาจทำให้เกิดปัญหาสัมพันธ์ภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน

### ฉากทัศน์ที่ 3 : Autumn / ฤดูใบไม้ร่วง (-, -) ประเทศไทยทยอยเจรจาไร้ซึ่งพันธมิตรเหมือนฤดูใบไม้ร่วง

ในปี พ.ศ. 2575 ภายใต้บริบทที่ประเทศไทยไม่มีความร่วมมือทางการทหารกับสหรัฐอเมริกาและ ไทยไม่ได้รับความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคมจากสาธารณรัฐประชาชนจีน เปรียบเสมือน “ฤดูใบไม้ร่วง” ที่ต้นไม้ใหญ่พยายามปรับตัวในสภาพอากาศอันเลวร้ายของฤดูหนาวที่ไม่มีน้ำ และแสงเพียงพอสำหรับการสร้างอาหาร ต้องสลัดใบทิ้ง เพื่อลดการใช้พลังงาน และนำไปสู่การเปลี่ยนสีของใบไม้ ฤดูใบไม้ร่วงจึงเป็นตัวแทนของความเศร้า ความกล้าหาญ และการเปลี่ยนแปลงเฉกเช่นบริบทของประเทศไทยในอีก 10 ปีข้างหน้า ที่ประเทศไทย ต้องรับมือ และปรับตัวให้ “อยู่รอดและยั่งยืน” ท่ามกลางสถานะถูกโดดเดี่ยวทางเศรษฐกิจและสังคมจากจีน และความร่วมมือทางการทหารจากสหรัฐอเมริกาโดยหากวิเคราะห์ตามหลัก STEEP-M จะสะท้อนภาพในอนาคตที่สำคัญ ดังนี้

#### (1) มิติด้านสังคม (Social)

จำนวนคนจนและครัวเรือนยากจนเพิ่มขึ้น เนื่องจากแรงงานขาดโอกาสในการประกอบอาชีพสร้างรายได้จากภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมของจีน/และสหรัฐอเมริกา รัฐบาลงบประมาณในการจัดหาสวัสดิการแก่ประชาชนได้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น มีภาวะพึ่งพิง ติดบ้านและติดเตียง ไม่สามารถดูแลตนเองได้อยู่อาศัยตามลำพังไร้คนดูแล และถูกทอดทิ้งเนื่องจากเป็นสังคมเชิงเดี่ยว แนวโน้มการเป็นโสด การย้ายถิ่นทำงาน และการแยกครอบครัวจากพ่อและแม่ กลุ่มเปราะบาง และผู้สูงอายุไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการของรัฐหรือบริการสาธารณสุข เกิดระบบอุปถัมภ์ และการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องมีระบบการศึกษาที่ขาดมาตรฐานและคุณภาพ

#### (2) มิติด้านเทคโนโลยี (Technology)

ทำให้ไทยขาดการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีพันธมิตรทางการค้า ขาดองค์ความรู้และศักยภาพ ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีมูลค่าสูง อย่างเช่น Application WeChat ภาคเอกชนขาดแพลตฟอร์มในการพัฒนาความร่วมมือหรือลงทุนกับผู้สร้างนวัตกรรม ผู้ประกอบการดิจิทัล และกลุ่มทุนใหญ่จากจีน รวมทั้งขาดระบบนิเวศน์ดิจิทัล (Digital Ecosystem) ในการเชื่อมต่อกับผู้รับบริการหรือผู้บริโภค เช่น E-Commerce Platform อย่าง Lazada และเกิดอาชญากรรมไซเบอร์ข้ามชาติที่มีมูลค่าความเสียหายมหาศาล

#### (3) มิติด้านเศรษฐกิจ (Economic)

หากไทยไม่มีความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนกับจีนและสหรัฐอเมริกา จะทำให้การส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปไปจีนมีมูลค่าลดลง การลงทุนในโครงการหรืออุตสาหกรรม





ขนาดใหญ่ของเงินลดลง คนจีนเดินทางมาท่องเที่ยวลดลง ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวชบเซาหรือชะลอตัว คนไทยจะขาดอาชีพ ขาดรายได้ รัฐจัดเก็บภาษีและรายได้ไม่เป็นไปตามเป้า การใช้จ่ายภาครัฐลดลง เงินหมุนเวียนในเศรษฐกิจลดลง ตามลำดับ

#### (4) มิติด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)

ประเทศขาดการพัฒนานวัตกรรมสีเขียวในการรักษาสิ่งแวดล้อม ทำให้ไม่มีการพัฒนาเทคโนโลยีในการจัดการคุณภาพน้ำและพื้นดิน ปัญหาขยะ และน้ำเน่าเสีย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความเสื่อมโทรมอย่างรุนแรง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและวิกฤติโลกร้อนจะก่อให้เกิดอุทกภัย ภัยพิบัติ น้ำท่วม น้ำแล้ง และแผ่นดินไหว ผลผลิตทางการเกษตรลดลงและมีราคาแพง เกิดโรคอุบัติใหม่ที่มีความรุนแรง และประชาชนเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก เกิดการผูกขาดทรัพยากรของคนชั้นนำและผู้มีอำนาจในสังคม

#### (5) มิติด้านการเมือง (Politics)

ในสถานการณ์ที่เครือข่ายทุนจีนถอนทุนกลับประเทศ จะทำให้การแทรกแซงทางการเมืองโดยการบริจาคเงินสนับสนุนแก่พรรครัฐบาลหรือผู้มีอำนาจลดลง อย่างไรก็ตามไทยจะเกิดความเหลื่อมล้ำด้านสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองและกระบวนการยุติธรรม ผู้ยากไร้ หรือผู้ด้อยโอกาสไม่ได้รับการคุ้มครองและความช่วยเหลือทางกฎหมาย คนรุ่นใหม่และผู้เห็นต่างทางการเมืองเรียกร้องสิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย และพื้นที่เพื่อเคลื่อนไหวทางสังคมมากขึ้นชาติมหาอำนาจหนุนหลังกลุ่มคนที่เห็นต่างทางการเมือง และการบังคับใช้กฎหมายเป็นไป เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับนายทุน และผู้มีอำนาจ

#### (6) มิติด้านการทหาร (Military)

ในสถานการณ์ที่ไม่ได้รับความร่วมมือในการพัฒนาอาวุธ จะทำให้ไทยขาดองค์ความรู้ในการวิจัย และพัฒนายุทธโศปกรณ์ขั้นสูง ขาดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เช่น การข่าว การฝึกซ้อมร่วมทางทหาร เกิดการก่อการร้ายหรือภัยคุกคามแบบใหม่ ประเทศขาดเสถียรภาพ และความมั่นคง ขาดอำนาจต่อรอง และเป็นผู้เล่นสำคัญในเวทีระดับภูมิภาคและระดับโลก

**ฉากทัศน์ที่ 4 : Summer / ฤดูร้อน (- , +) ประเทศไทยร้อนแรงในโลกตะวันออก แต่กลับเหี่ยวเฉาในอีกซีกโลกหนึ่ง เหมือนฤดูร้อน**

ในปี พ.ศ.2575 ประเทศอาจจะมีพัฒนาในด้านเศรษฐกิจด้านยานยนต์แห่งอนาคต อิเล็กทรอนิกส์ เมืองอัจฉริยะ ปัญญาประดิษฐ์ การเกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ มีระบบเศรษฐกิจที่มีความแข็งแกร่ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการลงทุนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นศูนย์กลางความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สร้างความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน เทคโนโลยี การคมนาคม การสื่อสาร พลังงาน การท่องเที่ยว และประมง การให้เงินทุนช่วยเหลือสำหรับการก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นโครงสร้างพื้นฐาน



ขนาดใหญ่ โดยโครงสร้างพื้นฐานถูกพัฒนาและกระจายไปสู่ชนบท ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นก่อให้เกิดการสร้างรายได้ มีการพัฒนาการสื่อสารภาษาจีนกลางมากขึ้น มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยขับเคลื่อนวิทยาศาสตร์ และนวัตกรรมเป็นเป้าหมายสนับสนุนศักยภาพในการลงทุน เพิ่มการลงทุนด้านสาธารณสุข การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จีนมีสถาบันการศึกษาที่มีความเข้มข้น ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ ก่อให้เกิดความร่วมมือในการผลิตบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และทำวิจัยร่วมกัน ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีระบบราง ยานอวกาศ และการทำให้ประเทศก้าวพ่นกับต่างประเทศที่มีรายได้ปานกลาง แต่ทางด้านความมั่นคง จะไม่มีการพัฒนาศักยภาพของกองทัพ ทั้งด้านการฝึก การศึกษาเพิ่มพูนความรู้ และทักษะให้กับกำลังพลในทุกระดับ รวมถึงการพัฒนาอาวุธทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่จะไม่มีเกิดขึ้นจึงเกิดภาพในมิติต่าง ๆ

### (1) มิติสังคม (Social)

- จีนจะเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์ทางอารยธรรมที่ยาวนานมากกว่า 5,000 ปี
  - มีการพัฒนาการสื่อสารภาษาจีนกลางมากขึ้น
  - จีนมีสถาบันการศึกษาที่มีความเข้มข้นในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์
  - การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีระบบราง ยานอวกาศ
  - แรงงานมีศักยภาพ ทักษะสูง
  - มีการลงทุนด้านสาธารณสุขนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้มากขึ้น
  - ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โอกาสในการสร้างรายได้ การแสวงหาชีวิตใหม่
  - ขาดทักษะด้านภาษาด้านตะวันตก
  - ไม่มีกำลังการทหารมีคุณภาพจากความร่วมมือกับมหาอำนาจสหรัฐอเมริกา
- ภัยคุกคามจากภายนอกประเทศทำให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคง

### (2) มิติด้านเทคโนโลยี (Technology)

- การพัฒนาเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดของจีน โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ต้องมีการอาศัยระบบฐานข้อมูล หรือการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ (Block chain) เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์และพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ
- เป็นศูนย์กลางทางการค้า และโลจิสติกส์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
- ประเทศไทยได้รับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีผ่านการถ่ายทอดจากมหาอำนาจสหรัฐอเมริกาจะเกิดโอกาสในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อช่วยเกิดการวิจัยและพัฒนายุทธโธปกรณ์ทางการทหาร



### (3) มิติด้านเศรษฐกิจ (Economic)

- จีนนั้นมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับสองของโลก การเติบโตที่รวดเร็วของจีน ประกอบกับจีนเป็นตลาดบริโภคขนาดใหญ่ ซึ่งมีประชากรมากกว่า 1,412 ล้านคน อีกทั้งยังเป็นแหล่งผลิตขนาดใหญ่ในเอเชีย

- จากข้อริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative–BRI) ของจีนโดยจีนจะมีอำนาจทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งแทนสหรัฐอเมริกาจากความสำเร็จในการผลักดันให้เงินหยวนเป็นเงินสกุลหลักของโลก จีนแสวงหาตลาดระบายสินค้าเพื่อการส่งออกสินค้าผ่านเส้นทาง BRI ที่มีการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและทางทะเล

- บริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ อย่าง Baidu, Alibaba และ Tencent มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจีน เนื่องจากเป็นผู้พัฒนาและเป็นเจ้าของเทคโนโลยีดิจิทัลมีโอกาสในการส่งออกเทคโนโลยี

- ประเทศเป็นจุดหมายปลายทางของทั่วโลกในหลาย ๆ เรื่อง เช่น การลงทุน การท่องเที่ยว

- เป็นศูนย์กลางการลงทุนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นศูนย์กลางความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สร้างความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน เทคโนโลยี การคมนาคม การสื่อสาร พลังงาน การท่องเที่ยว และประมง

- จีนจะลงทุนในอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เช่น อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ อุตสาหกรรมอากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicles: UAVs) และอุตสาหกรรมเคมีคอนดักเตอร์ เป็นประเทศผลิตและส่งออกด้านยานยนต์แห่งอนาคต อิเล็กทรอนิกส์ เมืองอัจฉริยะ ปัญญาประดิษฐ์ การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ เป็นต้น จีนจะแสวงหาแหล่งทรัพยากรใหม่ด้วยการแย่งชิงพื้นที่ทรัพยากรกับประเทศมหาอำนาจอื่นๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของตนให้เข้มแข็ง

- ทำให้ประเทศขาดดุลทางการค้ากับสหรัฐอเมริกา

### (4) มิติด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)

- จีนมีเป้าหมายเพิ่มจำนวนผืนป่า พื้นที่ระบบนิเวศ และลดปริมาณคาร์บอนในจีนให้มีค่าเท่ากับศูนย์ หลังจากที่จีนเป็นประเทศที่ปล่อยคาร์บอนมากที่สุดในโลก ด้วยการกำหนดมาตรการเพิ่มพื้นที่ป่าทั่วประเทศ ร้อยละ 24.1 ภายในปี 2025 ภายใต้นโยบาย “น้ำเขียว ป่าเขียว คือ ภูเขาทอง ภูเขาเงิน” หรือ “รักษาน้ำ รักษาป่า” คือ หนทางสู่ความมั่งคั่งที่แท้จริงของชาติจีนของประธานาธิบดี สี จิ้น ผิง โดยจีนเป็นอีกหนึ่งประเทศที่ให้ความสำคัญกับพลังงานสะอาดอย่างต่อเนื่อง โดยมีการค้นคว้าวิจัยแหล่งพลังงานสะอาดใหม่ๆ รวมถึงพลังงานไฮโดรเจนเพื่อเป็นพลังงานทางเลือกในการลดการพึ่งพาพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล และเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านคาร์บอน โดยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ



ระยะ 5 ปี ฉบับที่ 14 (ปี 2021-2025) จีนจัดให้อุตสาหกรรมไฮโดรเจน เป็น 1 ใน 6 อุตสาหกรรมแห่งอนาคต

- ประเทศขาดการพัฒนานวัตกรรมสีเขียวจากประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศเสีย

#### (5) มิติด้านการเมือง (Politics)

- จีนนั้นมีระบอบการเมืองการปกครองแบบคอมมิวนิสต์และเป็นตัวแทนของโลกฝั่งสังคมนิยม

- จะไม่มีนักการเมือง จะปฏิบัติงานด้วยระบบ AI

- ประเทศได้รับผลกระทบสถานการณ์ทางการเมืองไม่เป็นประชาธิปไตยแบบเต็มใบ

#### (6) มิติด้านการทหาร (Military)

- จีนพยายามพัฒนาขีดความสามารถทางทหาร โดยยึดเป้าหมายหลักในการพัฒนาขีดความสามารถเพื่อการป้องกันตนเองและรับมือสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะการแข่งขันกันพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ (nuclear deterrence) ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการป้องปรามจีนที่มีความพยายามในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และเทคโนโลยีด้านต่างๆ

- เพิ่มงบประมาณด้านการทหารเพื่อพัฒนากองทัพให้มีความทันสมัยเทียบเท่ากับสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ยังมีการขยายฐานทางด้านกองทัพในทะเลจีนใต้

- ประเทศขาดความร่วมมือทางการทหารกับประเทศสหรัฐอเมริกาทำให้ยุทธโศปกรณ์และเทคโนโลยีทางการทหาร การฝึกซ้อมระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาจะส่งผลให้ประเทศไทยขาดการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในเรื่องของกระบวนการวางแผน กระบวนการตัดสินใจในการรบ และเทคนิควิธีต่าง ๆ ทางความมั่นคงในชั้นสูง

### 3.5 การจัดทำ Strategic Option

การจัดทำ Strategic Option เพื่อค้นหาประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้จากโอกาส (O: Opportunity) และภัยคุกคาม (T: Threat) ของภาพอนาคตทั้ง 4 ภาพ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้จากประเด็นที่เป็นโอกาส (O) จะกลายเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ใช้ เพื่อตอบภาพที่ต้องการจะเป็นในอนาคต ประเด็นที่เป็นภัยคุกคาม(T) จะเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ใช้เพื่อตอบภาพที่ไม่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในอนาคต ดังนี้

ฉากทัศน์ที่ 1 : Spring / ฤดูใบไม้ผลิ (+ , +) ประเทศไทยน่าอยู่ มั่งคั่ง มั่นคง ยั่งยืน เหมือนฤดูใบไม้ผลิ



ตารางที่ 3-6 แสดงการวิเคราะห์โอกาส (O: Opportunity) และภัยคุกคาม (T: Threat) จากภาพอนาคตฉากทัศน์ที่ 1

O (โอกาส)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ต้องการจะเป็น ในอนาคต (Shape)	T (ความท้าทาย)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ไม่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในอนาคต
1.ประเทศไทย เป็นศูนย์กลาง ของ การพัฒนาเทคโนโลยี ในภูมิภาค	1.ส่งเสริมความเข้มแข็ง ทางเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถ ด้านเทคโนโลยี และ นวัตกรรมอย่างยั่งยืน โดย การผสมผสาน BCG ควบคู่ ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นรูปธรรมใน ภูมิภาค	1.ประเทศมหาอำนาจ อาจจะเข้ามา แทรกแซง และ แสวงหาประโยชน์ใน ประเทศ	1.ดำเนินนโยบายการทูต และการต่างประเทศ รักษาดุลยภาพในเชิงรุก
2.การเพิ่มมูลค่า ของสินค้าเกษตร ซึ่ง เป็นสินค้าเศรษฐกิจ ของประเทศไทย ในภูมิภาคและ เวทีโลก	2.ส่งเสริมระบบการจัดสรร ทรัพยากรให้มีความเป็น ธรรมและเท่าเทียมเพื่อเพิ่ม มูลค่าสินค้าเศรษฐกิจของ ไทยในภูมิภาคและเวทีโลก	2.การพึ่งพา เทคโนโลยีมากเกินไป จนไม่สามารถพึ่งพา ตนเองได้	2.ผสมผสานการใช้ เทคโนโลยีไม่เฉพาะ เจาะจงและ ใช้ทรัพยากรใน ประเทศ
3.นานาชาติเข้ามา ลงทุนภายใน ประเทศไทยเพิ่มขึ้น	3.ยกระดับการบริหาร จัดการของภาครัฐที่อำนวยความสะดวกและเพิ่มการ จูงใจต่อการลงทุนการ พัฒนาความร่วมมือใน ภูมิภาค	3.ภัยพิบัติ ทางธรรมชาติ ที่ไม่สามารถ คาดการณ์ได้	3.สนับสนุนการ ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ของตน เพื่อลดการพึ่งพาและ พึ่งพิงเทคโนโลยี จากมหาอำนาจ
4.ความร่วมมือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม	4. การพัฒนาธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	4.การถูกโจรกรรม ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	4.พัฒนาแผนระดับชาติ ด้านจัดการภัยพิบัติที่ ครอบคลุมภัยคุกคามทั้ง



○ (โอกาส)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ต้องการจะเป็น ในอนาคต (Shape)	T (ความท้าทาย)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ไม่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในอนาคต
และสิ่งแวดล้อมใน ภูมิภาคที่เข้มแข็ง	(Medical and Wellness Tourism) เป็นศูนย์กลางทางด้าน แพทย์และสาธารณสุข ระดับโลก โดยเฉพาะ สำหรับผู้สูงอายุ		ในรูปแบบธรรมชาติและ ภัยที่มนุษย์หรือ AI สร้าง ขึ้น
5.เทคโนโลยีและ นวัตกรรมทาง สาธารณสุขการดูแล ผู้สูงวัยที่ทันสมัย			5.ยกระดับขีด ความสามารถในการ ป้องกันให้เกิดความ ปลอดภัยทางเทคโนโลยี

ฉากทัศน์ที่ 2 : Winter / ฤดูหนาว (+ , -) ประเทศไทยมีความมั่นคงแค่เปลือกนอก  
หากแต่ร้อนจากด้านใน เหมือนฤดูหนาว

ตารางที่ 3-7 แสดงการวิเคราะห์โอกาส (O: Opportunity) และภัยคุกคาม (T: Threat) จากภาพ  
อนาคต ฉากทัศน์ที่ 2

○ (โอกาส)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ต้องการจะเป็น ในอนาคต (Shape)	T (ความท้าทาย)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ไม่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในอนาคต
1.เกิดเครือข่ายความ ร่วมมือทางการทหาร กับมหาอำนาจ สหรัฐอเมริกาที่ เข้มแข็ง	1.เพิ่มขีดความสามารถทาง การทหารทุรูปแบบเพื่อ เสริมสร้างบทบาทของไทยในภูมิภาค	1.เกิดอาชญากรรม หลากหลายรูปแบบ กว้างขวาง และ รุนแรงเนื่องจากข่าว ยากหมากแพง	1.ส่งเสริมให้นักลงทุน ไทยและต่างประเทศ ลงทุนในอุตสาหกรรม การป้องกันประเทศ โดย ได้รับสิทธิประโยชน์





O (โอกาส)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ต้องการจะเป็น ในอนาคต (Shape)	T (ความท้าทาย)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ไม่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในอนาคต
			ต่าง ๆ เช่นการยกเว้น ภาษี
2.เข้าสู่ยุคโชติช่วง ทางด้านความมั่นคง ของไทยในภูมิภาค อาเซียน	2.การเสริมสร้างบทบาทนำ ของไทยในภูมิภาคอาเซียน	2.ประเทศมหาอำนาจ อาจจะเข้ามา แทรกแซง และ แสวงหาประโยชน์ใน ประเทศ	2.สนับสนุนการ ขับเคลื่อนระบบ เศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เพื่อลดการพึ่งพาและ พึ่งพิงจากประเทศ มหาอำนาจ
3.ประเทศไทยได้เป็น จุดต่อระยะทางทหาร ของประเทศ สหรัฐอเมริกา	3.การพัฒนาความร่วมมือ กับชาติพันธมิตรและ แสวงหาเครือข่ายแนวร่วม ใหม่นอกภูมิภาค	3.ภัยพิบัติทาง ธรรมชาติที่ไม่ สามารถคาดการณ์ได้	3.ส่งเสริมให้มีการนำ แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้อย่างเป็น รูปธรรมเพื่อให้เกิด ความยั่งยืน
4.ไทยเป็น Hub ศูนย์กลางการลงทุน จากชาติตะวันตก	4.ยกระดับการบริหาร จัดการของภาครัฐที่อำนวยความสะดวกต่อภาคธุรกิจ	4.ถูกรุกล้ำพื้นที่ และอธิปไตยของ ประเทศ	4.ยกระดับความสัมพันธ์ ทางการทูตเพื่อสร้าง ดุลอำนาจ
5.ผันตัวเป็นประเทศ ที่ทำธุรกิจด้านการ ส่งออกอาวุธทาง การทหาร	5.พัฒนาความร่วมมือกับ มหาอำนาจสหรัฐอเมริกา ในการผลิตอาวุธรูปแบบ ใหม่ที่มีแสนยานุภาพ	5.ผลกระทบจากการ ลี้ภัยสงครามจาก ประเทศเพื่อนบ้าน	5.ดำเนินนโยบายการทูต และการต่างประเทศ เชิงรุก
6.ได้รับการถ่ายทอด องค์ความรู้และ นวัตกรรมทางด้าน เทคโนโลยีอวกาศ	6.สร้างส่งเสริมความ/ เข้มแข็งทางเทคโนโลยี อวกาศ เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถของประเทศ	6.การพึ่งพา เทคโนโลยีจาก ต่างชาติมากเกินไป	6.พัฒนาแผนระดับชาติ ด้านจัดการภัยคุกคามใน รูปแบบภัยที่มนุษย์หรือ AI สร้างขึ้น



○ (โอกาส)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ต้องการจะเป็น ในอนาคต (Shape)	T (ความท้าทาย)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ไม่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในอนาคต
จากทางฝั่ง มหาอำนาจ สหรัฐอเมริกา เพื่อสร้างบทบาท นำในภูมิภาค	ในการพัฒนาด้าน เทคโนโลยีอวกาศ และ นวัตกรรม	จนไม่สามารถพึ่งพา ตนเองได้	
7.เกิด Hub และ ศูนย์วิจัยและพัฒนา แนวทางการดูแล ผู้สูงอายุในภูมิภาค และเวทีโลก	7.ประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางทางด้านแพทย์ และสาธารณสุขสำหรับ ผู้สูงอายุ	7.ผู้สูงอายุจาก นานาชาติต้องการเข้า มาอยู่อาศัย และใช้ ทรัพยากรของ ประเทศ	7.ประเทศไทยเป็นคลัง สมองผู้สูงอายุ (Brain bank of Aging)

ฉากทัศน์ที่ 3 Autumn / ฤดูใบไม้ร่วง (-, -) ประเทศไทยหยอหยง ไร้ซึ่งพันธมิตร  
เหมือนฤดูใบไม้ร่วง

ตารางที่ 3-8 แสดงการวิเคราะห์โอกาส (O: Opportunity) และภัยคุกคาม (T: Threat) จากภาพ  
อนาคต ฉากทัศน์ที่ 3

○ (โอกาส)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ต้องการจะ เป็นในอนาคต (Shape)	T (ความท้าทาย)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ไม่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในอนาคต
1.ได้รับการสนับสนุน จากข้าอำนาจใหม่ นอกเหนือจาก มหาอำนาจ	1.แสวงหาแนวร่วมใหม่ นอกภูมิภาค	1.ขาดตลาดการค้า การลงทุนขนาดใหญ่ จากมหาอำนาจจีน	1.ยกระดับความสัมพันธ์ ทางการทูตเพื่อสร้าง ดุลอำนาจ



O (โอกาส)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ต้องการจะ เป็นในอนาคต (Shape)	T (ความท้าทาย)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ไม่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในอนาคต
สหรัฐอเมริกาและจีน เช่น อินเดีย			
2.ส่งเสริมการค้า การ ลงทุนภายในประเทศ ให้เข้มแข็ง	2.การยกระดับสร้างควม นิยมไทย	2.ถูกกีดกันจาก มาตรการการค้าการ ลงทุนหรือกฎระเบียบ ด้านต่างๆ เช่น CBAM , IPEF	2.พัฒนาความร่วมมือกับ กลุ่มการค้าทางด้าน เศรษฐกิจให้มีความแน่น แฟ้นมากขึ้น
3.ไทยเป็นศูนย์กลาง อุตสาหกรรมทางด้าน สุขภาพ(Medical Hub)	3.การเสริมสร้างบทบาท นำของไทยใน อุตสาหกรรมทางด้าน สุขภาพในอนุภูมิภาค อาเซียน และอินโด แปซิฟิก	3.เกิดภาวะสมองไหล คนไทยไม่ยอมอาศัย อยู่ในประเทศ อยาก ทำงานต่างประเทศ	3.ยกระดับด้าน การศึกษาให้ทัดเทียม นานาชาติ
4.การเมืองภายใน ประเทศเข้มแข็งมี กลไกตอบโต้การ แทรกแซงจาก ภายนอกประเทศ	4.ยกระดับด้านการศึกษา ให้เป็นการศึกษาตลอดชีพ สร้างการมีส่วนร่วมจาก ทุกภาคส่วน	4.ศักยภาพทาง การทหารยุทธโธปกรณ์ ยังต้องพึ่งพาต่างชาติ เป็นหลัก	4.สร้างความร่วมมือกับ ประเทศมหาอำนาจใน การพัฒนาด้าน ยุทธโธปกรณ์
		5.ผลกระทบจากผู้ลี้ ภัยต่างแดน โดยเฉพาะจาก ประเทศเพื่อนบ้าน	5.ยกระดับความสัมพันธ์ ทางการทูต
		6.อาชญากรรม รูปแบบใหม่ ภาครัฐ ไม่สามารถปรับปรุง	6.พัฒนาองค์ความรู้ ทางด้านเทคโนโลยี และ



O (โอกาส)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ต้องการจะ เป็นในอนาคต (Shape)	T (ความท้าทาย)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ไม่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในอนาคต
		กฎหมายหรือกลไกมา รองรับทัน	นวัตกรรมในการป้องกัน การโจมตีทุกรูปแบบ

ฉากทัศน์ที่ 4 : Summer / ฤดูร้อน (- , +) ประเทศไทยร้อนแรงในโลกตะวันออก แต่  
กลับเหี่ยวเฉา ในอีกซีกโลกหนึ่ง เหมือนฤดูร้อน

ตารางที่ 3-9 แสดงการวิเคราะห์โอกาส (O: Opportunity) และภัยคุกคาม (T: Threat) จาก  
ภาพอนาคต ฉากทัศน์ที่ 4

O (โอกาส)	ประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อตอบภาพที่ต้องการ จะเป็นในอนาคต (Shape)	T (ความท้าทาย)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ไม่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในอนาคต
1. ได้มีการแลกเปลี่ยน ภาษา	1. เสริมสร้างบทบาทนำ ของไทยในอนุภูมิภาค อาเซียน และอินโด แปซิฟิก	1. ปัญหาเสียดินใน ประเทศและชายแดน เศรษฐกิจสีเทา	1. พัฒนาความร่วมมือกับ พันธมิตรและแสวงหา เครือข่ายแนวร่วมใหม่ นอกภูมิภาค
2. ขับเคลื่อน วิทยาศาสตร์และ นวัตกรรมเป็น เป้าหมายสนับสนุน ศักยภาพในการลงทุน		2. แหล่งทิ้งขยะอวก ทรอนิกส์	
3. ความร่วมมือในการ ผลิตบุคลากรทางด้าน วิทยาศาสตร์	2. การผลิตและพัฒนา กำลังคนให้ตรงกับควม ต้องการของประเทศ	3. ต้องพึ่งเทคโนโลยีใน การจัดการขยะ (พิษ) จากต่างชาติ	



O (โอกาส)	ประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อตอบภาพที่ต้องการ จะเป็นในอนาคต (Shape)	T (ความท้าทาย)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ไม่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในอนาคต
เทคโนโลยีและทำวิจัย ร่วมกัน	4.มีความเชี่ยวชาญ ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีระบบราง ยานอวกาศ	4.ประเทศมหาอำนาจ อาจจะเข้ามา แทรกแซงและแสวงหา ประโยชน์ในประเทศ ทำให้อสังหาริมทรัพย์ มีราคาสูงขึ้น	2.ยกระดับสร้างความ นิยมไทย ความสัมพันธ์ ทางการทูตเพื่อสร้าง ดุลอำนาจ
5.ประเทศมหาอำนาจมี เทคโนโลยีด้านการ บริหารจัดการการ อำนวยความสะดวกกับ ประชาชน		5.การผลิตสินค้า ค่านึงถึงกำไรมากกว่า คุณภาพของสินค้า อุตสาหกรรมต้นทุนต่ำ	
		6.ประเทศเสียดุลทาง การค้า	
		7.คนไทยไม่ได้กำหนด ภาษาจีนเป็นวิชาบังคับ	
		8.เงินมุ่งปราบปราม การทุจริตที่เป็นผลมา จากการขยายตัวอย่าง ไร้การควบคุมของกลุ่ม ทุนและธุรกิจผูกขาด อาทิ การเงินดิจิทัล, ความปลอดภัยของ ข้อมูล, วิดีโอเกม ออนไลน์ และการจด ทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์ต่างประเทศ	



O (โอกาส)	ประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อตอบภาพที่ต้องการ จะเป็นในอนาคต (Shape)	T (ความท้าทาย)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อ ตอบภาพที่ไม่ต้องการ ให้เกิดขึ้นในอนาคต
		9.การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ไทยยังไม่มีบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ของตนเอง	3.สนับสนุนการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อลดการพึ่งพาและ
		10.ปัญหาสิ่งแวดล้อมและโลกร้อน จะกลายเป็น Mega Trend ประเทศและธุรกิจที่ให้ความสำคัญกับเรื่อง เรื่องพลังงานสะอาด จะเป็นผู้ที่สามารถเติบโตได้	พึ่งพิงจากประเทศมหาอำนาจ
		11.เงินสนับสนุนนักธุรกิจรายย่อยในการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ ทำให้สินค้าจีนราคาถูกกว่าไทย	
		12.ทุนจีนมาตั้งโกดังเพื่อจำหน่ายสินค้าออนไลน์ในไทยไม่ต้องเสียภาษีทำให้สินค้าจีนราคาถูกกว่าไทย	

หลังจากการวิเคราะห์โอกาสและความท้าทายในขั้นตอนนี้ คณะนักศึกษาลัทธิยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ได้มีมติร่วมกันและสรุปประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบภาพที่ต้องการจะเป็นในอนาคต (Shape) และประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบภาพที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น ได้ดังตารางที่ 3-6





ตารางที่ 3-10 ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบภาพที่ต้องการจะเป็นและที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต

ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบภาพที่ต้องการจะเป็นในอนาคต (Shape)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบภาพที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต
1. ส่งเสริมความเข้มแข็งทางเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้าน เทคโนโลยี และนวัตกรรมอย่างยั่งยืนโดยการผสมผสาน BCG ควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมในภูมิภาค	1. ดำเนินนโยบายการทูตและการต่างประเทศรักษาคุณภาพในเชิงรุก
2. ส่งเสริมระบบการจัดสรรทรัพยากรให้มีความเป็นธรรมและเท่าเทียมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเศรษฐกิจของไทยในภูมิภาคและเวทีโลก	2. ผสมผสานการใช้เทคโนโลยี ไม่เฉพาะเจาะจงและใช้ทรัพยากรในประเทศ
3. ยกระดับการบริหารจัดการของภาครัฐที่อำนวยความสะดวกและเพิ่มการจูงใจต่อการลงทุน การพัฒนาความร่วมมือในภูมิภาค	3. สนับสนุนการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมของตน เพื่อลดการพึ่งพาและพึ่งพิงเทคโนโลยีจากประเทศมหาอำนาจ
4. การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical and Wellness Tourism) เป็นศูนย์กลางทางด้านแพทย์และสาธารณสุขระดับโลก โดยเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุ	4. พัฒนาแผนระดับชาติด้านการจัดการภัยพิบัติที่ครอบคลุมภัยคุกคามทั้งในรูปแบบธรรมชาติและภัยที่มนุษย์หรือ AI สร้างขึ้น
5. เพิ่มขีดความสามารถทางการทหารทุกรูปแบบ เพื่อเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในภูมิภาค	5. ยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันให้เกิดความปลอดภัยทางเทคโนโลยี
6. การเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในภูมิภาคอาเซียน	6. ส่งเสริมให้นักลงทุนไทยและต่างประเทศลงทุนในอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศ โดยได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ เช่น การยกเว้นภาษี
7. การพัฒนาความร่วมมือกับชาติพันธมิตรและแสวงหาเครือข่ายแนวร่วมใหม่นอกภูมิภาค	7. สนับสนุนการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อลดการพึ่งพาและพึ่งพิงจากประเทศมหาอำนาจ
8. ยกระดับการบริหารจัดการของภาครัฐที่อำนวยความสะดวกต่อภาคธุรกิจ	8. ส่งเสริมให้มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดความยั่งยืน



ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบภาพที่ต้องการจะ เป็นในอนาคต (Shape)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบภาพที่ไม่ต้องการให้ เกิดขึ้นในอนาคต
9.พัฒนาความร่วมมือกับมหาอำนาจสหรัฐอเมริกา ในการผลิตอาวุธรูปแบบใหม่ที่มีแสนยานุภาพ	9.ยกระดับความสัมพันธ์ทางการทูตเพื่อสร้าง ดุลอำนาจ
10.สร้างส่งเสริมความเข้มแข็งทางเทคโนโลยี อวกาศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของประเทศใน การพัฒนาด้าน เทคโนโลยีอวกาศ และนวัตกรรม	10.ดำเนินนโยบายการทูตและการต่างประเทศเชิง รุก
11.ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางด้านแพทย์และ สาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุ	11.พัฒนาแผนระดับชาติด้านการจัดการภัยคุกคามใน รูปแบบภัยที่มนุษย์หรือ AI สร้างขึ้น
12.แสวงหาแนวร่วมใหม่นอกภูมิภาค	12.ประเทศไทยเป็นคลังสมองผู้สูงอายุ (Brain bank of Aging)
13.การยกระดับสร้างความนิยมไทย	13.ยกระดับความสัมพันธ์ทางการทูตเพื่อสร้าง ดุลอำนาจ
14.การเสริมสร้างบทบาทนำของไทยใน อุตสาหกรรมทางด้านสุขภาพในอนุภูมิภาค อาเซียน และอินโดแปซิฟิก	14.พัฒนาความร่วมมือกับกลุ่มการค้าทางด้าน เศรษฐกิจให้มีความแน่นแฟ้นมากขึ้น
15.ยกระดับด้านการศึกษา ให้เป็นการศึกษาตลอด ชีพ สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน	15.ยกระดับด้านการศึกษาให้ทัดเทียมนานาชาติ
16.เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในอนุภูมิภาค อาเซียน และอินโดแปซิฟิก	16.สร้างความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจใน การพัฒนาด้านยุทธโศปกรณ์
17.การผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการ ของประเทศ	17.ยกระดับความสัมพันธ์ทางการทูต
	18. พัฒนาองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและ นวัตกรรมในการป้องกันการโจมตีทุกรูปแบบ
	19. พัฒนาความร่วมมือกับพันธมิตรและแสวงหา เครือข่ายแนวร่วมใหม่นอกภูมิภาค
	20. ยกระดับสร้างความนิยมไทย ความสัมพันธ์ ทางการทูตเพื่อสร้างดุลอำนาจ



ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบภาพที่ต้องการจะเป็นในอนาคต (Shape)	ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบภาพที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต
	21. สนับสนุนการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อลดการพึ่งพาและพึ่งพิงจากประเทศมหาอำนาจ

หลังจากได้ทางเลือกประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Options) เพื่อตอบภาพที่ต้องการจะเป็นในอนาคตและเพื่อตอบภาพที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ดังตารางที่ 3-7 แล้ว นักศึกษานักยุทธศาสตร์รุ่นที่ 16 ได้ วิเคราะห์ประเด็นประเด็นทางยุทธศาสตร์ (Strategic issues) ที่จะนำไปสู่การกำหนดกระบวนการ From To Analysis ได้ทั้งหมด 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงสร้างสรรค์ของไทย
2. การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือใหม่กับนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ
3. การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของไทยในเวทีระดับโลกด้วยการใช้ Soft Power
4. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในอนาคตเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประเทศ

### 3.6 กระบวนการ From To Analysis

จากประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ประเด็น ได้นำมาวิเคราะห์ผ่านกระบวนการ From To Analysis โดยใช้การพิจารณาจุดอ่อน จุดแข็งจากจุดปัจจุบัน ด้วยหลักการ PPT (People/Process / Technology)



ตารางที่ 3-11 แสดงกระบวนการ From To Analysis ด้วยจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses)

ด้าน	Strengths	Weaknesses
<b>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงสร้างสรรค์ของไทย</b>		
People	<ol style="list-style-type: none"> <li>สังคมไทยมีอัตลักษณ์ในการประนีประนอม ความเป็นมิตรความร่วมมือ</li> <li>การยอมรับความต่างยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่างได้ทำให้นานาชาติสนใจเป็นพันธมิตร</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>ขาดการส่งเสริมและพัฒนาความหลากหลาย ความเท่าเทียมทางเพศที่เป็นรูปธรรม</li> <li>คนไทยรู้จักหน้าที่ของตัวเองต่ำมาก โดยเฉพาะหน้าที่ต่อสังคมคือเป็นประเภทมือใครยาวสาวได้สาวเอาเกิดเป็นธุรกิจการเมือง ธุรกิจการศึกษา ธุรกิจข้าราชการ ทำให้ล้มหลังไปเรื่อย ๆ</li> </ol>
Process	<ol style="list-style-type: none"> <li>มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง มีเงินทุนสำรองระดับสูง</li> <li>ภาคเอกชนมีความเข้มแข็งมีความสามารถในการร่วมมือกับพันธมิตร</li> <li>ธนาคารแห่งประเทศไทยก็เริ่มศึกษาการออกเงินสกุลดิจิทัล (Central Bank Digital Currency) ผ่านโครงการอินทนนท์ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นทิศทางการมุ่งทำ Digitalization ที่สอดคล้องกันระหว่างไทยจีน</li> <li>ความสามารถในการควบคุมอัตราเงินเฟ้อ</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>นโยบายความร่วมมือในภูมิภาคไม่ชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง</li> <li>ความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางธรรมชาติ (น้ำแล้ง ดินแห้ง)</li> </ol>
Technology	<ol style="list-style-type: none"> <li>พัฒนาเทคโนโลยี เช่น ประเทศไทย 4.0</li> <li>SMART Technology for SDGs</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>ไม่มีความโดดเด่นด้านเทคโนโลยีที่นำมาซึ่งประเทศในภูมิภาคอยากร่วมมือด้วย</li> </ol>



ด้าน	Strengths	Weaknesses
<b>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือใหม่กับนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ</b>		
People	<p>1. วัฒนธรรมไทยมีความโดดเด่น ด้วย วัฒนธรรมที่แตกต่างรวมถึงอิทธิพล จากศาสนาโบราณและอารยธรรมในอดีตที่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานน่า ค้นหา</p> <p>2. ตลอดทั้งปีของไทยจะมีเทศกาล ต่างๆ ทั้งเทศกาลทางวัฒนธรรม ทาง ศาสนาต่างๆ อาทิ เช่น ลอยกระทง วันเข้าพรรษา งานตักบาตรเทโว แห่ผี ตาโขน ฯลฯ และเทศกาลรื่นเริง อย่างเช่น เทศกาลสงกรานต์ วันปีใหม่ ไทย ที่ไม่มีใครไม่รู้จัก</p>	<p>1. ประเทศที่ยังมีจุดอ่อนในด้านทักษะ เทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะการสื่อสาร ภาษาจีนกลาง</p> <p>2. มองอนาคตไม่เป็น ทำงานแบบไร้อนาคต ทำแบบวันต่อวัน แก้ปัญหาเฉพาะหน้าไป วัน ๆ น้อยคนนักที่จะทำงานแบบเป็นระบบ เป็นขั้นตอน มีเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน</p>
Process	<p>1. การได้ประโยชน์จากกลุ่มประเทศผู้ ก่อตั้งสมาคมอาเซียน</p> <p>2. มีความได้เปรียบเรื่องตำแหน่งที่ตั้ง ทางยุทธศาสตร์ ไทยเป็นจุดศูนย์กลาง อาเซียน</p> <p>3. มีแผนในการพัฒนาประเทศ เช่น โครงการ EEC, ประเทศไทย 4.0 เป็นต้น</p>	<p>1. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับบางอย่างยัง ขาดความยืดหยุ่น ปรับตัวได้ช้าทำให้ไม่ สามารถชิงความได้เปรียบได้</p> <p>2. การเมืองขาดเสถียรภาพความสงบมั่นคง</p> <p>3. นโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมการดูแล ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่มีความต่อเนื่อง</p>
Technology	<p>1. ภาคเอกชนมีความเข้มแข็งทางด้าน เทคโนโลยีและพร้อมในการร่วม สนับสนุน</p> <p>2. มีความพร้อมในด้านสาธารณสุข และเทคโนโลยีทางสาธารณสุขที่ ครอบคลุมและได้มาตรฐานอันดับต้น ของอาเซียน</p>	<p>1. เทคโนโลยีถูกนำไปใช้ในการปลูกปั่น ทางการเมืองและความมั่นคงระหว่าง ประเทศมากขึ้น</p> <p>2. การเข้าถึงการบริการ infrastructure ยังไม่เพียงพอ ไม่ทั่วถึง</p> <p>3. มีสัดส่วนการจัดสรรทรัพยากรเพื่อ ส่งเสริมขีดความสามารถ นวัตกรรมทาง เทคโนโลยีน้อยเกินไป</p>



ด้าน	Strengths	Weaknesses
<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของไทยในเวทีระดับโลกด้วยการใช้ Soft Power</p>		
<p>People</p>	<p>1.อุปนิสัยของคนไทยเป็นคนโอบอ้อมอารี 2.คนไทยเก่งในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าแบบปุบปับ ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญของ soft power ในการสามารถโน้มน้าววิธีคิดของผู้คน โดยไม่ต้องบังคับหรือการแลกด้วยเงิน 3.มีภาพลักษณ์ สยามเมืองยิ้ม อุปนิสัย ประณีประนอม วัฒนธรรม เป็นของตนเองที่เสริมความนิยมไทย</p>	<p>1.คนรุ่นใหม่อาจไม่เห็นจุดขายทางด้านนี้ 2.คนไทยเป็นคนแห่กระแส สามารถถูกชักจูงหรือป้ายเบี่ยงความสนใจและเป้าหมายได้ง่าย 3.ขาดการสืบค้นข้อมูลเชิงลึก เพื่อสามารถคิด วิเคราะห์ได้ด้วยตนเอง เช่น หากมีใครวิจารณ์ประเทศไทยในทางไม่ดี สิ่งแรกที่คนไทยทำคือ ปฏิเสธทันทีโดยที่ยังไม่ทันได้พิจารณาว่า จริงหรือไม่</p>





ด้าน	Strengths	Weaknesses
process	<ol style="list-style-type: none"> <li>มีระบบสาธารณสุขที่เข้มแข็งมีอสม. ในพื้นที่</li> <li>เป็นฐานการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตรหลายรายการรายใหญ่ ของโลก</li> <li>ที่ตั้งเอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางโครงข่ายเชื่อมโยงคมนาคมด้านต่าง ๆ</li> <li>มีธรรมชาติที่สวยงาม มีหาดทรายยาวสองฝั่งทะเล มีน้ำตก มีถ้ำ เพิงผา ป่าไม้ ภูเขา อ่าว แหลม ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ตีมากมาย</li> <li>สาธารณสุขปกคพื้นฐานทั่วถึง</li> <li>ตั้งอยู่ในเขตที่ไม่เสี่ยงต่อภัยธรรมชาติที่รุนแรง ห่างจากศูนย์กลางแผ่นดินไหว ไม่มีภูเขาไฟที่คุกรุ่น ไม่มีลมพายุที่รุนแรง เช่น ทอร์นาโด หรือไต้ฝุ่น</li> <li>อาหารไทยดังไกลระดับโลก ไม่ว่าจะเมนูไหน ๆ ชาวต่างชาติต่างพากันชื่นชอบในรสชาติความจัดจ้าน กลมกล่อม และมีสีสันหน้าตาที่สวยงาม ผสมกับความประณีตและมีกลิ่นอายวัฒนธรรมไทยอาหารไทยขึ้นชื่อ ได้แก่ ส้มตำ ต้มยำกุ้ง ผัดไทย แกงเขียวหวาน ยำต่างๆ แกงมัสมั่น อาหารทะเลสดๆ พร้อมน้ำจิ้มต่างๆ มากมาย</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>เวทีสำหรับแสดงศักยภาพด้าน soft power อาจยังไม่มากพอโดยเฉพาะจากหน่วยงานภาครัฐ</li> <li>ขาดกลยุทธ์ที่ชัดเจนในการสร้าง และส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยในสากล</li> <li>ทุนเงินมาตั้งโกดังเพื่อจำหน่ายสินค้าออนไลน์ในไทยไม่ต้องเสียภาษีทำให้สินค้าราคาถูกกว่าไทย</li> <li>ไทยยังไม่ใช้คู่ค้าสำคัญของจีน</li> <li>การค้าไทยกับมณฑลจีนยังกระจุกตัวอยู่ที่มณฑลหลัก คือ กวางตุ้ง</li> <li>การค้าชายแดนไทยจีนยังมีมูลค่าต่ำ-</li> <li>สินค้าหลักที่ไทยส่งออกไปจีนส่วนใหญ่ยังเป็นเพียงแค่กลุ่มวัตถุดิบหรือกึ่งวัตถุดิบที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ เช่น สินค้าประเภทเม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์ยาง และเคมีภัณฑ์</li> <li>ไทยนำเข้าจากจีนเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ กลุ่มสินค้าทุนที่มีมูลค่าสูงและสินค้าประเภทเครื่องจักรไฟฟ้า เป็นต้น ด้วยโครงสร้างการค้าเช่นนี้ จึงทำให้ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับจีน</li> </ol>
Technology	<ol style="list-style-type: none"> <li>รวม Soft power กับ Hard power เข้าด้วยกัน เป็น Smart power โดยอาศัย เทคโนโลยีที่ดี</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>เมืองไทยยังด้อยในภาพลักษณ์ด้านเทคโนโลยี</li> </ol>



ด้าน	Strengths	Weaknesses
	2.นำเทคโนโลยี เช่น Virtual Reality , Augmented Reality ,Metaverse มาช่วยยก ระดับการสร้างสรรค์คอนเทนต์ไทยสู่สากล	2.สนับสนุนการใช้ technology กับกลุ่ม Startup
<b>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในอนาคตเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประเทศ</b>		
People	1.มีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับมหาอำนาจในระดับเชื้อพระวงศ์ 2.มีนักการทูตที่มีความเป็นมืออาชีพ	1.คนไทยถูกโน้มน้าวชักจูงได้ง่าย กับคำว่า อาจถูกโน้มน้าวให้เกิดการสร้าง "รักชาติ" ความบาดหมางระหว่างประเทศ
Process	1.มียุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยการเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพ สภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศใน ระยะ ปี 20 2.มีการส่งเสริมการลงทุน และเปิดรับ นานาชาติ ไม่จำกัดจะเป็นทาง ตะวันตก หรือตะวันออก	1.กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับในด้าน การค้าการลงทุนยังมีปัญหาอุปสรรค ก่อให้เกิดความล่าช้า 2.การบริหารงานในหลายภาคส่วนยังขาด ธรรมชาติ ไม่โปร่งใส มีการคอร์รัปชัน
Technology	1 สามารถผลิต.Hardware ใช้เองได้ ภายในประเทศ 2.ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการวิจัยและ พัฒนาทุโศปกรณ์ด้านการป้องกัน ประเทศและความมั่นคง 3.มีโครงสร้างพื้นฐานเพียงพอเพื่อ รองรับการเจริญเติบโต 4.พัฒนาเทคโนโลยี เช่น ประเทศไทย 4.0 5.มีภูมิรัฐศาสตร์ที่เหมาะสม	1.เร่งสร้างโครงสร้างพื้นฐานสำหรับพัฒนา เทคโนโลยีขั้นสูง 2.การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ยังอยู่ในระดับไม่สูงนัก



## บทที่ 4

# ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างดุลยภาพของประเทศ ท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ.2566 – 2575

### 4.1 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END)

จากภาพฉากทัศน์อนาคตที่ได้จากกระบวนการ Foresight and Scenario Planning ทำให้ได้ข้อมูลสำคัญในการกำหนดเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (End) ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ (Vision) เป้าหมาย (Goals) และประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues) เพื่อเป็นหมุดหมายนำทางให้กับยุทธศาสตร์การเสริมสร้างดุลยภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ.2566-2575 (Strengthening the National Equilibrium Strategy amidst the New Era of Geostrategic Competition: 2023- 2032) ดังนี้

#### 4.1.1 วิสัยทัศน์

ประเทศไทยมีเสถียรภาพ สันติภาพ และเติบโตอย่างยั่งยืน ท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ ในปี พ.ศ. 2575

#### 4.1.2 เป้าหมาย

การแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ของนานาประเทศในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาและมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยต้องสร้างดุลอำนาจ (Balance of Power) ด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือเดิมที่มีอยู่แล้วอย่างสร้างสรรค์ให้เป็นที่ยอมรับ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องแสวงหาเพื่อนใหม่ (Making New Friends) เพื่อเป็นทางเลือกและหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ในมิติด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม โดยอาศัยเครื่องมือและกลไกการพัฒนาประเทศบนจุดเด่นของประเทศไทยที่มีความเข้มแข็งและศักยภาพทาง Soft Power ที่อยู่บนพื้นฐานของการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในบริบทของเทคโนโลยีและนวัตกรรมในอนาคตสามารถกำหนดเป็น 4 เป้าหมายดังนี้

- (1) ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาประเทศในฐานะผู้เล่นสำคัญ ทั้งในเวทีระดับโลกและเวทีระดับภูมิภาค
- (2) ประเทศไทยมีทางเลือกเพิ่มขึ้นและไม่พึ่งพิงกับขั้วอำนาจเพียงขั้วอำนาจหนึ่ง
- (3) ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีและสร้างความนิยมดึงดูดการท่องเที่ยวและการลงทุนให้เกิดความมั่นคง ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และสังคมมีความยั่งยืน
- (4) ประเทศไทยสามารถลดต้นทุนและภาวะการบริหารจัดการภาครัฐพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ



#### 4.1.3 ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงสร้างสรรค์ของ  
ไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือใหม่กับนานาชาติ รวมทั้ง  
องค์กรภาครัฐ และมิใช่ภาครัฐ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของไทยในเวทีระดับโลกด้วยการ  
ใช้ Soft Power

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและ  
นวัตกรรมในอนาคตเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประเทศ



## 4.2 แนวทางการดำเนินการ (WAYS)

### 4.2.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงสร้างสรรค์ของไทย

#### 1) เป้าประสงค์

- (1) ประเทศไทยสามารถรับมือกับความท้าทายท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ภายใต้หลักการเสรีนิยมระหว่างประเทศในกรอบพหุภาคีระดับโลกได้อย่างสมดุล
- (2) ประเทศไทยยกระดับความร่วมมือและความสัมพันธ์ทางอันดีให้เกิดคุณภาพของสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก
- (3) ประเทศไทยสร้างค่านิยมร่วมรักษผลประโยชน์บริเวณอนุภูมิภาคผู้นำโขงกับประเทศข้างเคียงรอบบ้าน รวมทั้งกับองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ
- (4) ประเทศไทยมีบทบาทนำเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์ในการสร้างจุดยืนรักษาสถานะความเป็นกลางของอาเซียน

#### 2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

##### ตารางที่ 4-1 ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย									
	ระยะที่ 1					ระยะที่ 2				
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575
<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 1</b>										
<b>ขยายความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ของไทยภายใต้หลักการเสรีนิยมระหว่างประเทศในกรอบพหุภาคีระดับโลก</b>										
1. จำนวนนโยบายต่างประเทศของไทยที่แสดงจุดยืนเป็นกลางโดยยึดผลประโยชน์แห่งชาติเป็นต้นตั้ง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง
2. ร้อยละการขับเคลื่อนนโยบายต่างประเทศของไทยที่แสดงจุดยืนเป็นกลางโดยยึดผลประโยชน์แห่งชาติเป็นต้นตั้ง (จัดทำและปรับปรุง และบังคับใช้กฎหมายและ	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ



ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย									
	ระยะที่ 1					ระยะที่ 2				
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575
กฎระเบียบภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกิจระหว่างประเทศของไทยให้มีประสิทธิภาพ	5-10	5-10	5-10	5-10	5-10	5-10	5-10	5-10	5-10	5-10
3. อันดับและค่าคะแนนของไทยในดัชนีสากลในประเด็นที่มีนัยสำคัญต่อผลประโยชน์ของชาติมีพัฒนาการที่ดีขึ้น (เฉลี่ยร้อยละ)	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น/ดีขึ้น ร้อยละ 5-10
*ตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่างประเทศของแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่างประเทศ										
4. ร้อยละการยกย่องความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือพหุภาคีทุกระดับ ทั้งในอาเซียนและระดับโลก ( อาทิ จำนวนสนธิสัญญา (Treaty) /จำนวนข้อเสนอ/จำนวนข้อริเริ่มของไทยได้รับการรับรอง/แก้ไข)	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10
5. จำนวนนโยบายต่างประเทศของไทยที่ส่งเสริมบทบาทความร่วมมือพหุภาคีของอาเซียนในทศวรรษที่ 20 โดยใช้นโยบายการทูตเชิงป้องกัน (Preventive Diplomacy) และการทูตแบบรอบทิศทางของไทย	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง	อย่างน้อย 1 เรื่อง
6. ร้อยละความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างสถานะของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ ( อาทิ กลไกการประชุม กิจกรรมและโครงการร่วม)	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10	มากขึ้น ร้อยละ 5-10
<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 2</b>										
<b>ยกระดับความร่วมมือและความสามัคคีให้เกิดคุณประโยชน์แก่สังคมและประเทศในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก</b>										
1. จำนวนการร่วมหรือ การประชุม การเยือน การรับรอง และการมีอยู่แคลงร่วม รวมถึงการเป็นเจ้าภาพของผู้นำไทยในระดับรัฐมนตรีขึ้นไปในการประชุมระดับภูมิภาคอินโดแปซิฟิก	อย่างน้อย กลุ่มละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย กลุ่มละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย กลุ่มละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย กลุ่มละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย กลุ่มละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย กลุ่มละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย กลุ่มละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย กลุ่มละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย กลุ่มละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย กลุ่มละ 1 ครั้ง







ตัวชี้วัด	คำเป้าหมาย									
	ระยะที่ 1					ระยะที่ 2				
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575
<p>เสริมสร้างบทบาทนำเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์ในการสร้างคุณวิเศษรักษาความเป็นกลางของอาเซียน</p> <p>1. จำนวนเอกสารผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ในการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสขึ้นไปของกลไกประชาคมอาเซียน</p> <p>2. ความสำเร็จของแถลงการณ์ร่วมอาเซียนที่มีไทยร่วมกำหนดได้แสดงในเวทีระหว่างประเทศ</p> <p>3. จำนวนประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพปฏิบัติการทางทหารของอาเซียนในภารกิจที่มีใช้ด้านสงคราม (จำนวนทรัพยากร เครื่องมือ และกรอบความร่วมมือ)</p>	อย่างน้อย 1 ฉบับ	อย่างน้อย 1 ฉบับ	อย่างน้อย 1 ฉบับ	อย่างน้อย 1 ฉบับ	อย่างน้อย 1 ฉบับ	อย่างน้อย 1 ฉบับ	อย่างน้อย 1 ฉบับ	อย่างน้อย 1 ฉบับ	อย่างน้อย 1 ฉบับ	อย่างน้อย 1 ฉบับ
	อย่างน้อย 1 เวที ระหว่างประเทศ	อย่างน้อย 1 เวที ระหว่างประเทศ	อย่างน้อย 1 เวที ระหว่างประเทศ	อย่างน้อย 1 เวที ระหว่างประเทศ	อย่างน้อย 1 เวที ระหว่างประเทศ	อย่างน้อย 1 เวที ระหว่างประเทศ	อย่างน้อย 1 เวที ระหว่างประเทศ	อย่างน้อย 1 เวที ระหว่างประเทศ	อย่างน้อย 1 เวที ระหว่างประเทศ	อย่างน้อย 1 เวที ระหว่างประเทศ
	อย่างน้อย 2 ประเทศ	อย่างน้อย 2 ประเทศ	อย่างน้อย 2 ประเทศ	อย่างน้อย 2 ประเทศ	อย่างน้อย 2 ประเทศ	อย่างน้อย 2 ประเทศ	อย่างน้อย 2 ประเทศ	อย่างน้อย 2 ประเทศ	อย่างน้อย 2 ประเทศ	อย่างน้อย 2 ประเทศ
<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 4</b>										
<p>เสริมสร้างค่านิยมร่วมเพื่อรักษาสถียรภาพร่วมกันบริเวณอนุภูมิภาคผู้นำโขงกับประเทศรอบบ้าน รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ</p> <p>1. จำนวนข้อเสนอของไทยเพื่อส่งเสริมสภาพความมั่นคงของภูมิภาคในเวทีอนุภูมิภาคผู้นำโขงที่มีประเทศมหาอำนาจเข้าร่วมและสังเกตการณ์ อาทิ ACMECS และ GMS</p>	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ
	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ	อย่างน้อย 1 ข้อเสนอ/กรอบความร่วมมือ



ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย										
	ระยะที่ 1					ระยะที่ 2					
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575	
2. ระดับความสำเร็จของกิจกรรมในการจัดทำแผน คู่มือเชิงรุกระดับภูมิภาคในการบริหารทรัพยากรน้ำ ในลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน	ปรับปรุง ฐานข้อมูล และจัดทำ แผนลุ่มน้ำ เชิงรุก ระดับ ภูมิภาค	ปรับปรุง ฐานข้อมูล และจัดทำ แผนลุ่มน้ำ เชิงรุก ระดับ ภูมิภาค	ปรับปรุง ฐานข้อมูล และจัดทำ แผนลุ่มน้ำ เชิงรุก ระดับ ภูมิภาค	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 จากปีก่อน	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 จากปีก่อน	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 จากปีก่อน	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 จากปีก่อน	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 จากปีก่อน	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 จากปีก่อน	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 จากปีก่อน

### 3) แนวทางการพัฒนา

#### แนวทางการพัฒนาหลักที่ 1 ขยายความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ของไทยภายใต้หลักการเสริมระหว่างประเทศในกรอบพหุภาคีระดับโลก

แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ 1.1 กำหนดนโยบายต่างประเทศของไทยที่แสดงจุดยืนที่ชัดเจนในประเด็นที่จำเป็น และสอดคล้องกับบรรทัดฐานระหว่างประเทศอย่างเป็นกลาง โดยยึดผลประโยชน์แห่งชาติเป็นที่ตั้ง และหลีกเลี่ยงการทำให้ประเทศอยู่ในสภาวะที่ไร้ทางเลือก หรือสภาวะที่ต้องดำเนินนโยบายเชิงรับในระดับที่ทำให้ไทยไม่สามารถกำหนดท่าทีได้ โดยแสดงจุดยืนของไทยในการดำเนินการค้าเสรีระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ และระบบกฎหมายที่ทันสมัยเหมือน “เกราะป้องกัน” สำหรับประเทศขนาดกลาง รวมทั้งการดำเนินนโยบายต่างประเทศภายใต้หลักการเสริมระหว่างประเทศในกรอบพหุภาคีได้อย่างสมดุลในเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างผู้อำนวยการต่าง ๆ เพื่อให้ประเทศไทยมีความมั่นคงปลอดภัย สามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อลดความเสี่ยงหรือป้องกันปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในอนาคตได้

**แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ 1.2** ขับเคลื่อนนโยบายต่างประเทศของไทยที่แสดงจุดยืนเป็นกลางให้มีประสิทธิภาพ โดยผลักดันให้มีจัดทำและปรับปรุง ตลอดจนบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดทำความตกลงกับต่างประเทศในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของชาติ



**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 1.3** ขยายความร่วมมือและส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทในความร่วมมือพหุภาคีของประชาคมระหว่างประเทศ ด้วยนโยบายการทูตเชิงป้องกัน (Preventive Diplomacy) และการทูตแบบรอบทิศทาง อย่างเป็นระบบในทุกมิติ เพื่อสร้างพันธมิตรรอบด้าน และให้ไทยเป็นที่ยอมรับและมีความเชื่อมั่นที่ในอาเซียนและระดับโลก รวมทั้งการส่งเสริมความมั่นคงร่วมกันในทุกมิติ โดยเฉพาะมิติการเมือง การทหาร และเศรษฐกิจ ให้สามารถป้องกันและรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ ตลอดจนการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาควิชาการของไทยกับนานาประเทศ

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 1.4** ยกระดับสถานะของประเทศไทย รวมทั้งการขยายบทบาทในฐานะแกนกลางการส่งเสริมความร่วมมือพหุภาคีของอาเซียนและระดับโลกในทุกมิติ โดยมุ่งเน้นการสร้างขีดความสามารถให้ทุกภาคส่วนเข้ามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างสถานะของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

### **แนวทางการพัฒนาหลักที่ 2 ยกระดับความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีให้เกิดดุลยภาพสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก**

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.1** เสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมความร่วมมือในกรอบทวิภาคีและพหุภาคีในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก เพื่อส่งเสริมความมั่นคงแบบองค์รวม โดยเฉพาะการเข้าร่วมสร้างสมดุลกับโลกใต้อื่น ๆ เพื่อรักษาดุลยภาพกับประเทศมหาอำนาจ

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.2** รักษาดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก โดยเฉพาะบทบาทของประเทศมหาอำนาจที่เข้ามามีความสัมพันธ์และความร่วมมือตามกรอบ/กลไกต่าง ๆ เพื่อให้เป็นภูมิภาคที่มีความมั่นคงและความปลอดภัยรับมือต่อความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคตก

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.3** ยกระดับการทูตเชิงมนุษยธรรมและการทูตเพื่อการพัฒนาให้ครอบคลุมทุกมิติ โดยเน้นความสัมพันธ์อันดีระหว่างรัฐต่อรัฐ เอกชนต่อเอกชน และประชาชนต่อประชาชน ผ่านการส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก

### **แนวทางการพัฒนาหลักที่ 3 เสริมสร้างบทบาทนำเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์ในการสร้างจุดยืนรักษาความเป็นกลางของอาเซียน**

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 3.1** เสริมสร้างบทบาทนำที่สร้างสรรค์ของไทยในการรักษาสันติภาพและการแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธีอันเกิดจากการเข้ามาจับบทบาทของประชาคมมหาอำนาจ เพื่อเสถียรภาพความมั่นคงของอาเซียน

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 3.2** ผลักดันให้ประเทศสมาชิกอาเซียนแสดงจุดยืนให้ เป็นเอกภาพและมีทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับค่านิยมร่วมความเป็นแกนกลางอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศ



**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 3.3** ผลักดันความร่วมมือระหว่างอาเซียนและประเทศมหาอำนาจหรือประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์หรือกลไกที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาคอาเซียนให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค อาทิ ประเด็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ประเด็นการต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐานแบบเมกะซิตี ประเด็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นโรคติดต่ออุบัติใหม่

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 3.4** เสริมสร้างความร่วมมือในลักษณะผลประโยชน์ร่วมกันบนพื้นฐานความไว้วางใจให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเกี่ยวกับบทบาทของไทยในฐานะประเทศเป็นกลางและมุ่งสร้างผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในอาเซียน เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 3.5** เสริมสร้างศักยภาพปฏิบัติการทางทหารของไทยร่วมกับอาเซียนที่ประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ หรือประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์เข้ามามีส่วนร่วมในภารกิจที่มีใช้ด้านสงคราม โดยสนับสนุนทรัพยากร การแลกเปลี่ยนความร่วมมือ และข้อมูลร่วมกัน อาทิ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ (Humanitarian Assistance and Disaster Relief: HADR) การแพทย์ทหาร (Military Medicine: MIM) และการต่อต้านการก่อการร้าย (Counter Terrorism: CT)

**แนวทางการพัฒนาหลักที่ 4** เสริมสร้างค่านิยมร่วมเพื่อรักษาคู่สนธิสัญญาความร่วมมือกับประเทศรอบบ้าน รวมทั้งองค์กรภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 4.1** เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในกรอบความร่วมมือทุกระดับในอนุภูมิภาคผู้นำโขง เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางการปฏิบัติที่ส่งเสริมรักษาคู่สนธิสัญญาความร่วมมือกับกลุ่มผู้นำโขง โดยเฉพาะความร่วมมือกับกลุ่มประเทศ CLMV

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 4.2** ผลักดันกลไกความร่วมมือความมั่นคงแบบองค์รวมให้ขยายผลเชื่อมโยงบูรณาการทุกมิติ เพื่อจัดหรือลดทอนข้อจำกัด พร้อมทั้งมุ่งขยายโอกาสการพัฒนาความร่วมมือกับประเทศที่มีความสนใจและความสนใจของภูมิภาคที่มีศักยภาพสูง ซึ่งเข้ามามีบทบาทในอนุภูมิภาคผู้นำโขง อาทิ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำ ประเด็นสร้างสมดุลที่เป็นมิตรต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นบริหารจัดการความเสี่ยงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน และประเด็นห่วงโซ่อุปทานในท้องถิ่น

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 4.3** ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และการทหารกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคผู้นำโขง เพื่อสร้างดุลยภาพที่สร้างสรรค์และรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย



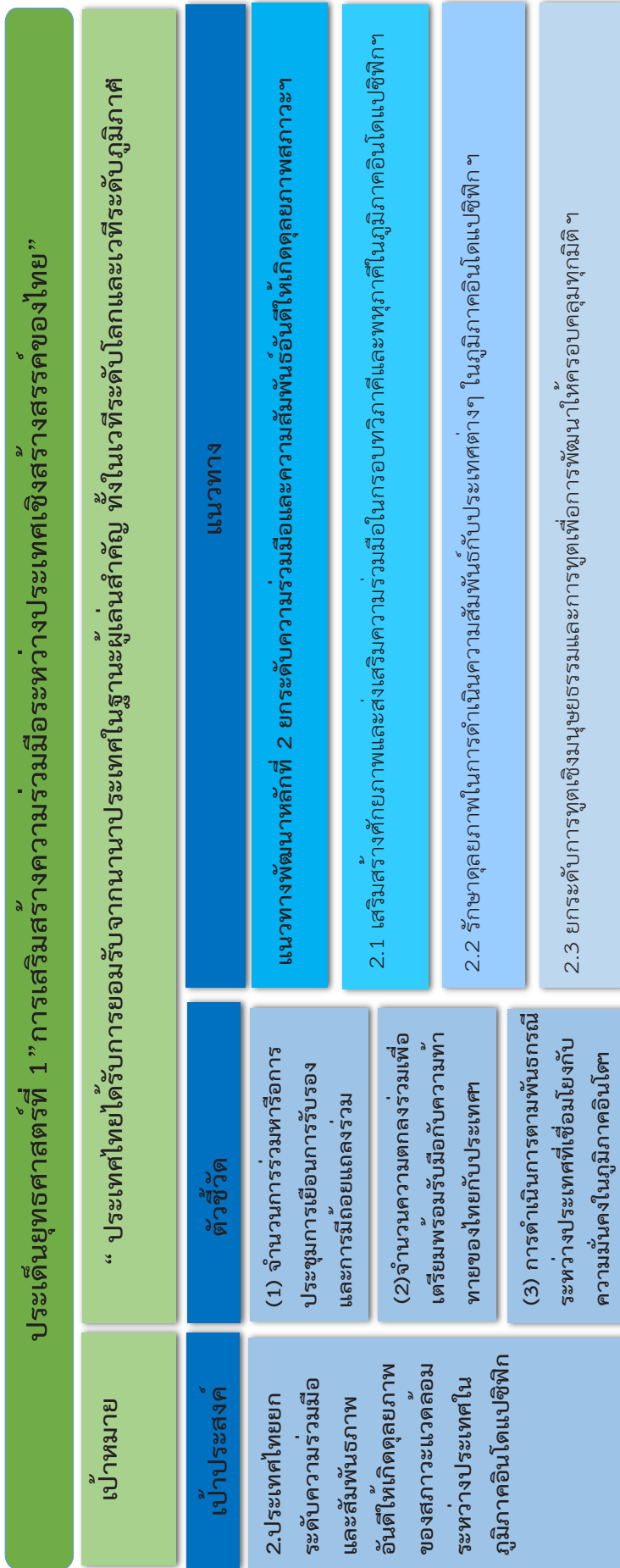
**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 4.4** เสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี พร้อมทั้งแสวงหา  
จุดร่วมอย่างสร้างสรรค์ระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน ภายใต้กลไกความร่วมมือทุกระดับ

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 4.5** ส่งเสริม สนับสนุน และใช้ความเข้มแข็งของความร่วมมือระดับประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคเอกชน  
และสมาคมมิตรภาพ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมบริเวณอนุภูมิภาคผู้นำโขงที่นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน รวมถึงประเทศมหาอำนาจ  
หรือประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์





เป้าหมาย	“ ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาประเทศในฐานะผู้เล่นสำคัญ ทั้งในเวทีระดับโลกและเวทีระดับภูมิภาค ”
เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
1. ประเทศไทยสามารถรับมือกับความท้าทายทางทหาร ท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ ภายใต้หลักการเสรี	<p>(1) จำนวนนโยบายต่างประเทศของไทยที่แสดงจุดยืนเป็นกลางๆ</p> <p>(2) ร้อยละการจับคู่เคลื่อนนโยบายต่างประเทศของไทยที่แสดงจุดยืน</p> <p>(3) อันดับและค่าคะแนนของไทยในดัชนีสากลในประเด็นที่มีนัยสำคัญ</p> <p>(4) ร้อยละการขยายความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือพหุภาคีทุกระดับ</p> <p>(5) จำนวนนโยบายต่างประเทศของไทยที่ส่งเสริมบทบาทความร่วมมือ</p> <p>(6) ร้อยละความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน</p>
แนวทาง	<p>แนวทางพัฒนาหลักที่ 1 ขยายความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ของไทยภายใต้หลักการเสรีนิยม</p> <p>1.1 กำหนดนโยบายต่างประเทศของไทยที่แสดงจุดยืนที่ชัดเจนในประเด็นที่จำเป็น</p> <p>1.2 จับคู่เคลื่อนนโยบายต่างประเทศของไทยที่แสดงจุดยืนเป็นกลางให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>1.3 ขยายความร่วมมือและส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทในความร่วมมือพหุภาคีของประชาคม</p> <p>1.4 ยกกระดับสถานะของประเทศไทย รวมทั้งการขยายบทบาทในฐานะ</p>





## ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 “การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงสร้างสรรค์ของไทย”

เป้าหมาย	“ ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาประเทศในฐานะผู้เล่นสำคัญ ทั้งในเวทีระดับโลกและเวทีระดับภูมิภาค ”	
เป้าประสงค์	แนวทาง	
3.ประเทศไทยมีบทบาทนำเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์ในการสร้างจุดยืนรักษาความอย่างสร้างสรรค์ในการสร้างจุดยืนรักษาสถานะความ เป็นกลางของอาเซียน	(1) จำนวนเอกสารผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจ	แนวทางพัฒนาหลักที่ 3 เสริมสร้างบทบาทนำเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์ในการสร้างจุดยืนรักษาความเป็นกลางของอาเซียน
การสร้างความ เป็น กลางของอาเซียน	(2) ความสำเร็จของแถลงการณ์ร่วมอาเซียนที่มีไทยร่วมกำหนดได้แสดงในเวทีระหว่างประเทศ	3.1 เสริมสร้างบทบาทนำที่สร้างสรรค์ของไทยในการรักษาสันติภาพและการแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธี
	(3) จำนวนประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์	3.2 ผลักดันให้ประเทศสมาชิกอาเซียนแสดงจุดยืนให้ เป็นเอกภาพและมีทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับค่านิยม
		3.3 ผลักดันความร่วมมือระหว่างอาเซียนและประเทศมหาอำนาจหรือประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์
		3.4 เสริมสร้างความร่วมมือในลักษณะผลประโยชน์ร่วมกันบนพื้นฐานความไว้วางใจ
		3.5 เสริมสร้างศักยภาพปฏิบัติการทางทหารของไทยร่วมกับอาเซียนที่ให้ประเทศมหาอำนาจต่างๆ



## ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 “การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงสร้างสรรค์ของไทย”

เป้าหมาย	“ ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาประเทศในฐานะผู้เล่นสำคัญ ทั้งในระดับโลกและเวทีระดับภูมิภาค ”	
เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	แนวทาง
4. ประเทศไทยสร้างค่านิยมร่วมรักชาติ ผลประโยชน์บริเวณ อนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง กับประเทศข้างเคียง รวมทั้งกับองค์กร ภาครัฐและมิใช่ ภาครัฐ	(1) จำนวนเอกสารผลลัพธ์ที่ เกี่ยวข้องกับการสร้างความ ร่วมมือกับประเทศมหาอำนาจ	แนวทางพัฒนาหลักที่ 4 เสริมสร้างค่านิยมร่วมเพื่อรักษาผลประโยชน์ร่วมกันบริเวณอนุภูมิภาค กลุ่มน้ำโขงกับประเทศรอบข้างองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐฯ
	(2) ความสำเร็จของแถลงการณ์ ร่วมอาเซียนที่ไทยร่วมกำหนด ได้แสดงในเวทีระหว่างประเทศ	4.1 เสริมสร้างบทบาทของไทยในกรอบความร่วมมือทศระดับในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงเพื่อกำหนด ทิศทางและแนวทางการปฏิบัติฯ
	(3) จำนวนประเทศมหาอำนาจ และประเทศที่มีความสำคัญ ทางยุทธศาสตร์ฯ	4.2 ผลักดันกลไกความร่วมมือความมั่นคงแบบองค์รวมให้ขยายผลเชื่อมโยงบูรณาการทุกมิติ เพื่อจัด หรือลดทอนข้อจำกัดฯ
		4.3 ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมฯ
		4.4 เสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีพร้อมทั้ง แสวงหาจุดรวมอย่างสร้างสรรค์ฯ
		4.5 ส่งเสริม สนับสนุน และใช้ความเข้มแข็งของความร่วมมือระดับประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคเอกชนและสมาคมมิตรภาพฯ



#### 4.2.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือใหม่กับนานาชาติ รวมทั้งองค์การภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ

##### 1) เป้าประสงค์

- (1) ประเทศไทยสามารถการพึ่งพาทางเศรษฐกิจและเพิ่มทางเลือกในการค้าและการลงทุน
- (2) ประเทศไทยมีเวทีการเจรจาครอบคลุมความร่วมมือใหม่เพื่อรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติและมลพิษทางสิ่งแวดล้อม
- (3) ประเทศไทยมีความพร้อมปฏิบัติการเพื่อสันติภาพในการช่วยเหลือทางมนุษยธรรมให้กับประเทศที่มีการร้องขอ

##### 2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย									
	ระยะที่ 1			ระยะที่ 2						
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575
<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 1</b>										
<b>แสวงหาความร่วมมือใหม่ด้านเศรษฐกิจที่ไทยยังไม่เคยเข้าร่วมหรือเป็นภาคี</b>										
1. ระดับความร่วมมือใหม่ด้านเศรษฐกิจที่ไทยยังไม่เคยเข้าร่วมหรือเป็นภาคี	ระดับ 1 ศึกษาแนวทางการแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศ	ระดับ 2 ริเริ่มและทบทวน	ระดับ 3 เจรจาและจัดทำ/แลกเปลี่ยนร่าง/โต้ตอบ	ระดับ 4 ดำเนินการระบอบการทางกฎหมายภายในประเทศ	ระดับ 5 ลงนาม/แสดงเจตนา มีผลผูกพัน	-	-	-	-	-
2. ระดับการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือใหม่ด้านเศรษฐกิจที่ไทยยังไม่เคยเข้าร่วมหรือเป็นภาคี	-	-	-	-	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5-10 ของปีฐาน	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5-10 ของปีฐาน	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5-10 ของปีฐาน	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5-10 ของปีฐาน	เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ของปีฐาน



คำเป้าหมาย										
ตัวชี้วัด	ระยะที่ 1					ระยะที่ 2				
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575
<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 2</b>										
<b>พัฒนาและสร้างกลุ่มความร่วมมือและภาคีการพัฒนาใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</b>										
1. ระดับการสร้างกลุ่มความร่วมมือและภาคีการพัฒนาใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระดับ 1 ศึกษาแนวทางการแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศ	ระดับ 2 ริเริ่มและทบทวน	ระดับ 3 เจรจาและจัดทำ/แลกเปลี่ยนร่าง/โต้ตอบ	ระดับ 4 ดำเนินกระบวนการทางกฎหมายภายในประเทศ	ระดับ 5 ลงนาม/แสดงเจตนา มีผลผูกพัน	-	-	-	-	-
2. ระดับการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยังไม่เคยเข้าร่วมหรือเป็นภาคี	-	-	-	-	-	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5-10 ของปีฐาน	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5-10 ของปีฐาน	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5-10 ของปีฐาน	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5-10 ของปีฐาน	เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ของปีฐาน
<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 3</b>										
<b>ส่งเสริมปฏิบัติการเพื่อสันติภาพของประเทศไทยกับประเทศที่ร้องขอความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม</b>										
1. จำนวนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพที่ประเทศไทย	อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง





ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย									
	ระยะที่ 1					ระยะที่ 2				
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575
2. จำนวนต้นแบบนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเพื่อสันติภาพ	25 ผลงาน	30 ผลงาน	35 ผลงาน	40 ผลงาน	45 ผลงาน	50 ผลงาน	55 ผลงาน	60 ผลงาน	66 ผลงาน	72 ผลงาน
3. จำนวนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มีความพร้อมเข้าร่วมปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ	ไม่น้อยกว่า 100 คน	ไม่น้อยกว่า 200 คน	ไม่น้อยกว่า 300 คน	ไม่น้อยกว่า 400 คน	ไม่น้อยกว่า 500 คน	ไม่น้อยกว่า 600 คน	ไม่น้อยกว่า 700 คน	ไม่น้อยกว่า 800 คน	ไม่น้อยกว่า 900 คน	ไม่น้อยกว่า 1,000 คน



### 3) แนวทางการพัฒนา

#### แนวทางการพัฒนาหลักที่ 1 แสวงหาความร่วมมือใหม่ด้านเศรษฐกิจที่ไทยยังไม่เคยเข้าร่วมหรือเป็นภาคี

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 1.1 ส่งเสริมการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจกับกลุ่มประเทศ BRICS และกลุ่มประเทศ G8

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 1.2 ยกระดับความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศด้วยวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมผลักดันข้อเสนอต่าง ๆ ในองค์การกลุ่มประเทศผู้ส่งออก (Organization of Petroleum Exporting Countries: OPEC)

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 1.3 สร้างช่องทางการค้าและการลงทุนใหม่กับสันนิบาตอาหรับ (The League of Arab States หรือ Arab League) สหภาพแอฟริกา (African Union) ตลาดร่วมสหรัฐอเมริกาใต้ตอนล่าง (Southern Common Market: MERCOSUR)

#### แนวทางการพัฒนาหลักที่ 2 พัฒนาและสร้างกลุ่มความร่วมมือและภาคีการพัฒนาใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.1 ผลักดันและเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาตลาดกลางซื้อขายคาร์บอนเครดิตระหว่างประเทศให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมความร่วมมือกับกลุ่มประเทศที่มีความเปราะบางจากผลกระทบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน โดยเฉพาะกลุ่มประเทศหมู่เกาะเล็ก ๆ หรือ SIDS (Small Island Developing States)

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.3 จัดทำกรอบความร่วมมือกับประเทศที่มีพรมแดนติดกับประเทศไทย และเร่งผลักดันการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษข้ามแดนและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

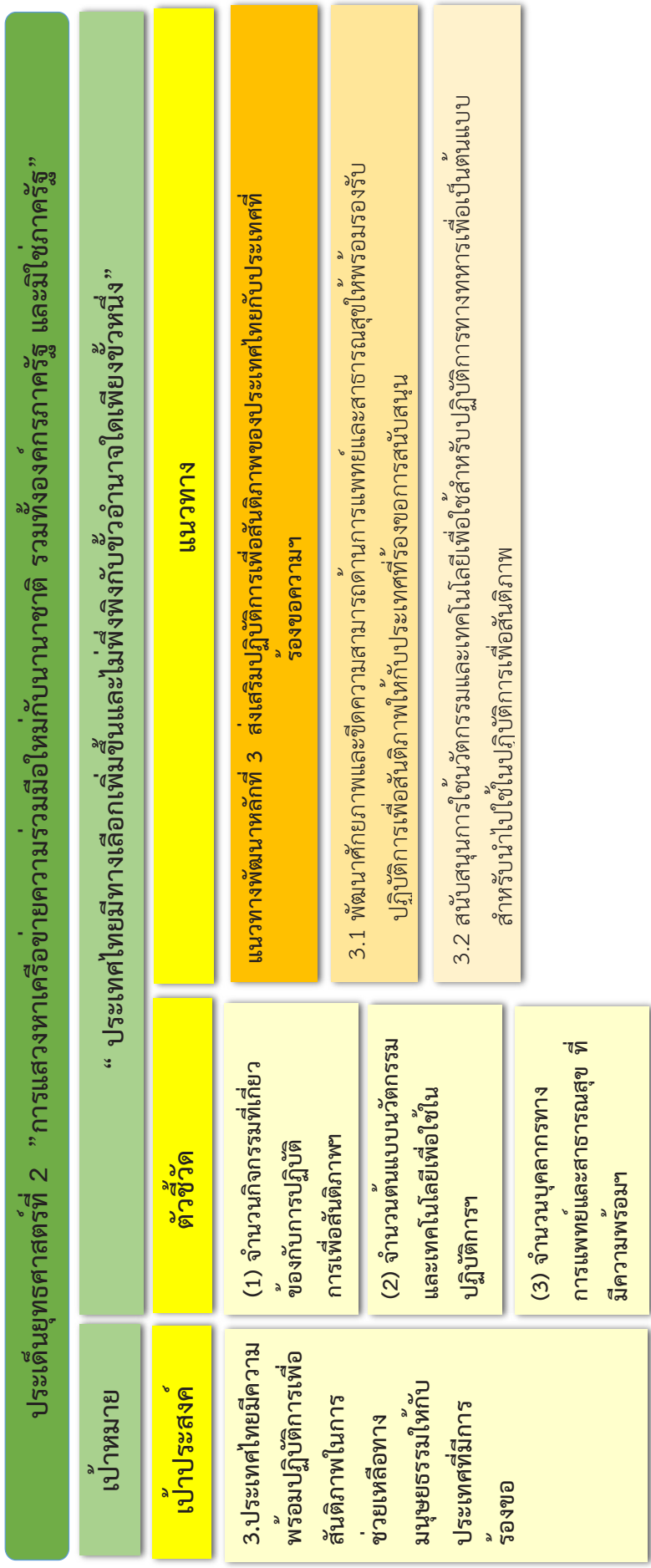
#### แนวทางการพัฒนาหลักที่ 3 ส่งเสริมปฏิบัติการเพื่อสันติภาพของประเทศไทยกับประเทศที่ร้องขอความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 3.1 พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านความมั่นคงและการแพทย์และสาธารณสุขให้พร้อมรองรับปฏิบัติการเพื่อสันติภาพให้กับประเทศที่ร้องขอการสนับสนุน

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 3.2 สนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้สำหรับการทหารเพื่อเป็นต้นแบบสำหรับนำไปใช้ในปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ



<b>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ” การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือใหม่กับนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ ”</b>			
<b>เป้าหมาย</b>	<b>“ ประเทศไทยมีทางเลือกเพิ่มขึ้นและไม่พึ่งพิงกับข้าวจัดเพียงข้างหนึ่ง ”</b>		
<b>เป้าประสงค์</b>	<b>ตัวชี้วัด</b>	<b>แนวทาง</b>	<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 1</b>
1.ประเทศไทยสามารถลดการพึ่งพาทางเศรษฐกิจและเพิ่มทางเลือกในการค้าและการลงทุน	(1) ระดับความร่วมมือในด้านเศรษฐกิจที่ไทยยังไม่เคยเข้าร่วม เข้าร่วมฯ	1.1 ส่งเสริมการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจกับกลุ่มประเทศ BRICS และกลุ่มประเทศ G8	หรือเป็นภาคี
	(2) ระดับการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือใหม่ด้านเศรษฐกิจที่ฯ	1.2 ยกระดับความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศด้วยการเข้าไปมีส่วนร่วมผลักดันข้อเสนอต่าง ๆ ในองค์การกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมันออกฯ	
		1.3 สร้างช่องทางการค้าและการลงทุนใหม่กับสันนิบาตอาหรับ (The League of Arab States หรือ Arab League) สหภาพแอฟริกา (African Union) ตลาดร่วมอเมริกาใต้ตอนกลาง ฯ	
2.ประเทศไทยมีเวทีการเจรจาครอบคลุมความร่วมมือใหม่เพื่อรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติและมลพิษทางสิ่งแวดล้อม	(1) ระดับการสร้างกลุ่มความร่วมมือและภาคีการพัฒนาใหม่ ๆ	<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 2</b>	<b>พัฒนาและสร้างกลุ่มความร่วมมือและภาคีการพัฒนาใหม่ตามทรัพยากรฯ</b>
	(2) ระดับการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือใหม่ฯ	2.1 ผลักดันและเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาตลาดกลางซื้อขายคาร์บอนเครดิตระหว่างประเทศให้เห็นผลเป็นรูปธรรม	
		2.2 ส่งเสริมความร่วมมือกับกลุ่มประเทศที่มีความเปราะบางจากผลกระทบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน โดยเฉพาะกลุ่มประเทศหมู่เกาะเล็ก ๆ	
		2.3 จัดทำกรอบความร่วมมือกับประเทศที่มีพรมแดนติดกับประเทศไทย และเร่งผลักดันการค้าเงินงานการป้องกันและแก้ไขภัยพิบัติทางอากาศวันข้ามแดน ฯ	





#### 4.2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของไทยในเวทีโลกด้วยการใช้ Soft Power

##### 1) เป้าประสงค์

- (1) ประเทศไทยดึงดูดนักท่องเที่ยวและนักลงทุนต่างชาติจากการใช้ Soft Power นำไปสู่การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
- (2) ประเทศไทยสร้างอัตลักษณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมไทยเผยแพร่สู่สายตาสาธารณชนและได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ
- (3) ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีจากการดำเนินงานนโยบายทางการทูตด้านมนุษยธรรมและด้านการพัฒนา

##### 2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย									
	ระยะที่ 1					ระยะที่ 2				
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575
<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 1</b>										
<b>ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนจากการใช้ Soft Power ที่มีอัตลักษณ์ความเป็นไทย</b>										
1. อันดับ Global Soft Power Index ของประเทศไทย	อันดับที่ 40	อันดับที่ 35	อันดับที่ 30	อันดับที่ 20	อันดับที่ 15	อันดับที่ 10	อันดับที่ 10	อันดับที่ 5	อันดับที่ 5	อันดับที่ 3
2. ร้อยละของมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ต่อ GDP	ร้อยละ 7	ร้อยละ 7.5	ร้อยละ 8	ร้อยละ 9	ร้อยละ 10	ร้อยละ 11	ร้อยละ 12	ร้อยละ 13	ร้อยละ 14	ร้อยละ 15
3. จำนวนหน่วยงานพันธมิตรด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ระดับประเทศ	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
	หน่วยงาน/องค์กร	หน่วยงาน/องค์กร	หน่วยงาน/องค์กร	หน่วยงาน/องค์กร	หน่วยงาน/องค์กร	หน่วยงาน/องค์กร	หน่วยงาน/องค์กร	หน่วยงาน/องค์กร	หน่วยงาน/องค์กร	หน่วยงาน/องค์กร



ค่าเป้าหมาย										
ตัวชี้วัด	ระยะที่ 1					ระยะที่ 2				
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575
<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 2</b>										
<b>เสริมสร้างภาพลักษณ์ของไทยในพื้นที่นานาชาติด้านการทูตทางมนุษยธรรมและด้านการทูตเพื่อการพัฒนา</b>										
1. จำนวนกิจกรรมการส่งเสริมความนิยมไทยในเวทีนานาชาติด้านการทูตทางมนุษยธรรม อาทิ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม การบรรเทาภัยพิบัติ การแพทย์ การต่อต้านก่อการร้าย และการให้วัคซีนป้องกันโรคอุบัติใหม่	1 กิจกรรม	2 กิจกรรม	3 กิจกรรม	4 กิจกรรม	5 กิจกรรม	6 กิจกรรม	7 กิจกรรม	8 กิจกรรม	9 กิจกรรม	10 กิจกรรม
2. จำนวนกิจกรรมในการเสริมสร้างความร่วมมือการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของไทยให้ได้มาตรฐานสากล	5 กิจกรรม	7 กิจกรรม	10 กิจกรรม	15 กิจกรรม	20 กิจกรรม	25 กิจกรรม	30 กิจกรรม	35 กิจกรรม	40 กิจกรรม	50 กิจกรรม





ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย									
	ระยะที่ 1					ระยะที่ 2				
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575
3. การสร้างความร่วมมือในการพัฒนาแรงงานให้สมรรถนะที่รองรับความต้องการตลาดแรงงานในต่างประเทศ	2 ประเทศ	4 ประเทศ	6 ประเทศ	8 ประเทศ	10 ประเทศ	12 ประเทศ	14 ประเทศ	16 ประเทศ	18 ประเทศ	20 ประเทศ
4. จำนวนประเทศที่ไทยได้เงินช่วยเหลือแก่ประเทศไทยที่สามด้านต่างๆ อาทิ ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข เป็นต้น	1 ประเทศ	2 ประเทศ	3 ประเทศ	4 ประเทศ	5 ประเทศ	6 ประเทศ	7 ประเทศ	8 ประเทศ	9 ประเทศ	10 ประเทศ

### 3) แนวทางการพัฒนา

#### แนวทางการพัฒนาหลักที่ 1 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนจากการใช้ Soft Power ที่มีอัตลักษณ์ความเป็นไทย

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 1.1 ส่งเสริม เสริมสร้าง และพัฒนาภาคโลก Soft power ในการสร้างภาพลักษณ์และขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อนำไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน และการบริการ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 1.2 เชื่อมโยงหน่วยงานพันธมิตรที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และบูรณาการความร่วมมือกับนานาชาติเพื่อสร้างสรรค์ Soft power ของไทยตามมาตรฐานสากล

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 1.3 ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้องค์ความรู้ด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 1.4 เพิ่มองค์ความรู้ด้าน Soft Power ให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดการค้าเงินการธุรกิจ โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มและเชื่อมโยงไปสู่ตลาด ควบคู่การสร้างชื่อเสียง อันดีให้กับประเทศไทย

## **แนวทางการพัฒนาหลักที่ 2 เสริมสร้างภาพลักษณ์ของไทยในเวทีนานาชาติด้านการทูตทางมนุษยธรรมและการพัฒนา**

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.1 เสริมสร้างเสถียรภาพของภูมิภาคและบทบาทเชิงรุกที่สร้างสรรคของไทยในกรอบการทูตทางมนุษยธรรม  
แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.2 การส่งเสริมความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติการแพทย์ทหาร การต่อต้านก่อการร้าย และการให้วัคซีนป้องกันโรคอุบัติใหม่

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.3 แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึงการเสริมสร้างความร่วมมือในด้านการยกระดับการศึกษา  
แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.4 แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึงการเสริมสร้างความร่วมมือในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.5 เสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาแรงงานที่มีสมรรถนะที่รองรับความต้องการของตลาดแรงงาน  
ในต่างประเทศ โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจและความยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.6 สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศโลกที่สาม อาทิ การให้เงินช่วยเหลือด้านการสาธารณสุข





### ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 “การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของไทยในเวทีโลกด้วยการใช้ Soft Power”

<p><b>เป้าหมาย</b></p>	<p>“ ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีและสร้างค่านิยมดึงดูดการลงทุน ให้เกิดความมั่นคง ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และสังคมมีความยั่งยืน ”</p>
<p><b>เป้าประสงค์</b></p>	<p><b>แนวทาง</b></p>
<p>1. ประเทศไทยดึงดูดนักท่องเที่ยวและนักลงทุนต่างชาติจากการใช้ Soft Power นำไปก่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ</p>	<p><b>ตัวชี้วัด</b></p> <p>(1) อันดับ Global Soft Power Index ของประเทศไทย</p> <p>(2) ร้อยละของมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรต่อ GDP</p> <p>(3) จำนวนหน่วยงานพันธมิตรด้านเศรษฐกิจสร้างสรรระดับประเทศ</p> <p><b>แนวทางพัฒนาหลักที่ 1</b> ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนจากการใช้ Soft Power ที่มีอัตลักษณ์ฯ</p> <p>1.1 ส่งเสริม เสริมสร้าง และพัฒนาภาค Soft power ในการสร้างภาพลักษณ์และขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ ฯ</p> <p>1.2 เชื่อมโยงหน่วยงานพันธมิตรที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และบูรณาการความร่วมมือกับนานาชาติเพื่อสร้างสรร Soft power ของไทยตามมาตรฐานสากล</p> <p>1.3 ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ถึงความรู้ด้านเศรษฐกิจสร้างสรร ที่สนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย</p> <p>1.4 เพิ่มองค์ความรู้ด้าน Soft Power ให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดการค้าบริการธุรกิจ โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มและเชื่อมโยงสู่ตลาดฯ</p>





**4.2.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในอนาคตเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประเทศ**

**1) เป้าประสงค์**

- (1) การลดอุปสรรคการบริหารจัดการภาครัฐด้วยดิจิทัลไทยแลนด์
- (2) ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าขายและบริการ และภาคการเกษตรของไทยสามารถพึ่งพาตนเองโดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคต และสามารถแข่งขันกับนานาประเทศชั้นนำได้อย่างทัดเทียม
- (3) ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยมีคุณภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงและความสำเร็จในอนาคตก

**2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย**

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย									
	ระยะที่ 1					ระยะที่ 2				
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575
<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 1</b>										
<b>ปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการภาครัฐให้รองรับการเป็นดิจิทัลไทยแลนด์</b>										
1. อันดับดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) ของไทยในระดับโลก	อันดับที่ 42	อันดับที่ 35-	อันดับที่ 30	-อันดับที่ 25	อันดับที่ 20	อันดับที่ 15	อันดับที่ 10	อันดับที่ 10	อันดับที่ 5	อันดับที่ 5
2. ร้อยละของหน่วยงานที่ดำเนินการตามวิธียุทธศาสตร์ตามวิถีปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100	-	-	-	-	-



ค่าเป้าหมาย										
ตัวชี้วัด	ระยะที่ 1					ระยะที่ 2				
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575
<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 2</b>										
<b>ต่อยอดและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าขายและบริการ และภาคการเกษตร</b>										
1. อันดับของประเทศไทยใน Global Innovation Index	อันดับที่ 40	อันดับที่ 38	อันดับที่ 35	อันดับที่ 30	อันดับที่ 25	อันดับที่ 22	อันดับที่ 20	อันดับที่ 18	อันดับที่ 16	อันดับที่ 15
2. ร้อยละความสำเร็จของระบบกลางหรือแอปพลิเคชันสนับสนุนกลาง	ร้อยละ 50	ร้อยละ 65	ร้อยละ 75	ร้อยละ 85	ร้อยละ 100	-	-	-	-	-
3. ร้อยละความสำเร็จของการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลสำคัญ	ร้อยละ 10	ร้อยละ 20	ร้อยละ 30	ร้อยละ 40	ร้อยละ 50	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100
<b>แนวทางการพัฒนาหลักที่ 3</b>										
<b>ยกระดับศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคต</b>										
1. ร้อยละของบุคลากรภาครัฐด้านไอทีหรือปฏิบัติงานด้านดิจิทัลของทุกหน่วยงานมีความรู้และทักษะดิจิทัลรองรับการเปลี่ยนแปลงองค์กรสู่รัฐบาลดิจิทัล	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 99					



ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย									
	ระยะที่ 1					ระยะที่ 2				
	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575
2. ร้อยละของ กำลังคนของประเทศ มีทักษะด้านดิจิทัล	ร้อยละ 15	ร้อยละ 25	ร้อยละ 40	ร้อยละ 55	ร้อยละ 60	ร้อยละ 65	ร้อยละ 70	ร้อยละ 75	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90

### 3) แนวทางการพัฒนา

#### แนวทางการพัฒนาหลักที่ 1 ปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการภาครัฐให้รองรับการเป็นดิจิทัลไทยแลนด์

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 1.1 ทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ และมาตรการที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 1.2 เร่งรัดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐให้ทัดเทียมกับประเทศชั้นนำด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 1.3 สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนให้การดำเนินงานภาครัฐมีความยืดหยุ่น คล่องตัว ไร้รอยต่อ เปิดเผย โปร่งใส และตรวจสอบได้

#### แนวทางการพัฒนาหลักที่ 2 ต่อยอดและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคตให้กับภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าขายและบริการ

##### และภาคการเกษตร

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.1 พัฒนาองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เป็นเครื่องมือในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน

แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เพื่อใช้เครื่องมือสำคัญในการตัดสินใจเชิงนโยบาย การดำเนินงาน การกำกับติดตาม และการบริหารจัดการในทุกระดับและทุกมิติ



### **แนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่ 3** ยกระดับศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคต

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 3.1** พัฒนาระบบและกลไกการเพิ่มทักษะใหม่ (New Skill) ยกระดับทักษะเดิมให้สูงขึ้น (Upskill) และปรับใช้องค์ความรู้และวิทยาการสาขาใหม่ให้เข้ากับอาชีพใหม่ ๆ (Reskill) ด้วยการเรียนรู้ตลอดชีวิต

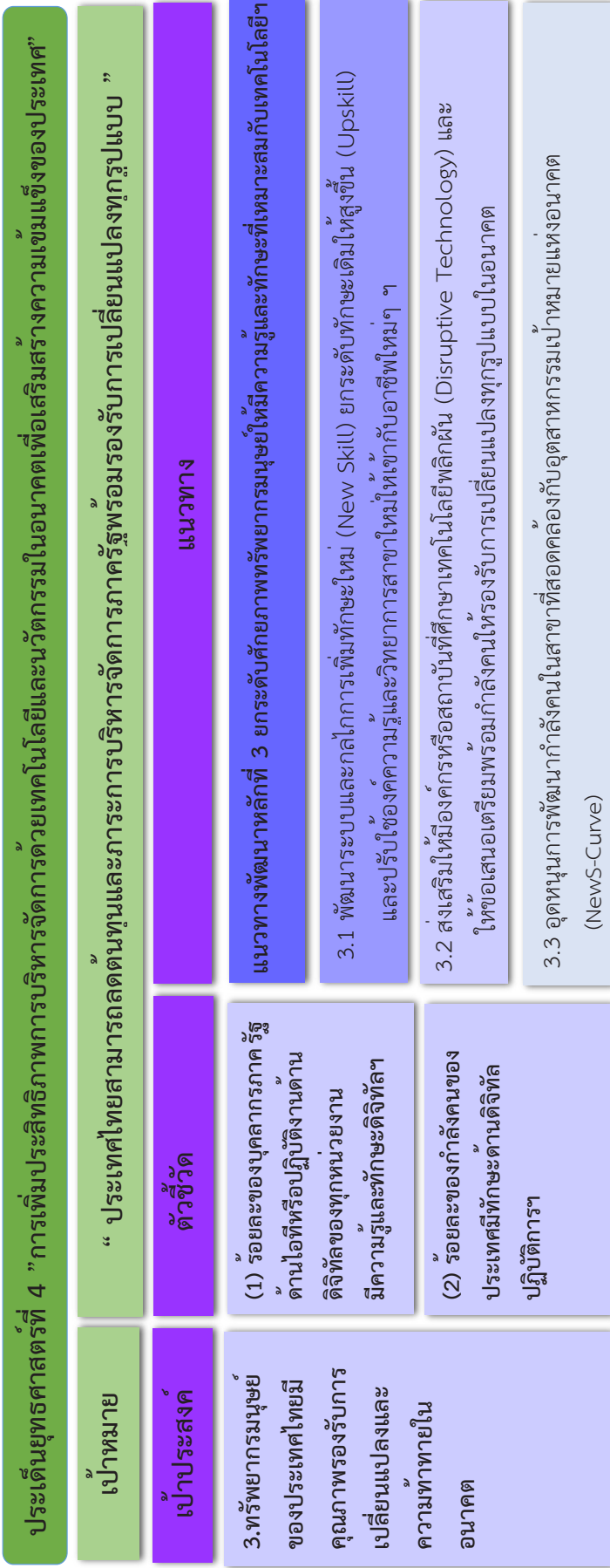
**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 3.2** ส่งเสริมให้มีองค์กรหรือสถาบันที่ศึกษาเทคโนโลยีพลิกผัน (Disruptive Technology) และให้ข้อเสนอเตรียมพร้อมกำลังคนให้รองรับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบในอนาคต

**แนวทางการพัฒนาย่อยที่ 3.3** อุดหนุนการพัฒนาคนกำลังคนในสาขาที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายแห่งอนาคต (New S-Curve)





ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 “การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในอนาคตเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประเทศ”	
เป้าหมาย “ประเทศไทยสามารถลดต้นทุนและภาระการบริหารจัดการภาครัฐพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ”	
เป้าประสงค์	แนวทาง
1. การลดอุปสรรคการบริหารจัดการภาครัฐด้วยดิจิทัลไทยแลนด์	แนวทางพัฒนาหลักที่ 1 ปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการภาครัฐให้รองรับการเป็นดิจิทัลไทยแลนด์
	1.1 ทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ และมาตรฐานการให้อี้อำนวยความสะดวกพัฒนาบริการดิจิทัล
	1.2 เร่งรัดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐให้ทัดเทียมกับประเทศชั้นนำด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม
	1.3 สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการดำเนินงานภาครัฐมีความยืดหยุ่น คล่องตัว รวดเร็ว เปิดเผย โปร่งใส และตรวจสอบได้
2. การภาคอุตสาหกรรมและบริการและภาคการเกษตรที่สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก	แนวทางพัฒนาหลักที่ 2 ต่อยอดและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคตให้กับภาคอุตสาหกรรมฯ
	2.1 พัฒนาการคิดค้นนวัตกรรม เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่เป็นเครื่องมือในการสร้างมูลค่าเพิ่ม
	2.2 ส่งเสริมการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการตัดสินใจเชิงนโยบายฯ
ตัวชี้วัด	
(1) อันดับดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) ของไทยในระดับโลก	
(2) ร้อยละของหน่วยงานที่ดำเนินการตามวิธีปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	
(1) อันดับของประเทศไทยใน Global Innovation Index	
(2) ร้อยละความสำเร็จของระบบกลางหรือแอปพลิเคชันสนับสนุนกลาง	
(3) ร้อยละความสำเร็จของการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลสำคัญ	





### 4.3 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS)

เพื่อถ่ายทอดการแปลงแนวทางการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติรองรับการขับเคลื่อน “ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างดุลยภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ.2566-2575 (Strengthening the National Equilibrium Strategy amidst the New Era of Geostrategic Competition: 2023- 2032) ขอเสนอโครงการสำคัญ (Flagship Project) รองรับ แต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

#### ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงสร้างสรรค์ของไทย

โครงการสำคัญ	หน่วยงานรับผิดชอบ	
	หลัก	สนับสนุน
1. การร่วมหารือ การประชุม การเยือน การรับรอง และการมีถ้อยแถลงร่วม รวมถึงการเป็นเจ้าภาพของ ผู้แทนไทยในระดับรัฐมนตรีขึ้นไปกับประเทศ มหาอำนาจที่เข้ามามีบทบาทความร่วมมือหรือ ความสัมพันธ์ในอนุภูมิภาค อาเซียน อินโดแปซิฟิก และระดับโลก	กต.	หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
2. การจัดทำข้อเสนอของไทยหรือความตกลงร่วมกับ ประเทศมหาอำนาจหรือประเทศที่มีความสำคัญทาง ยุทธศาสตร์เพื่อรักษาดุลยภาพในอนุภูมิภาค อาเซียน อินโดแปซิฟิก และระดับโลก	กต.	หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
3. การจัดทำและขับเคลื่อนแผนลุ่มน้ำเชิงรุกระดับ ภูมิภาคในการบริหารทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขง อย่างยั่งยืน	สนทช.	กต. ทส. หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง



**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือใหม่กับนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ**

โครงการสำคัญ	หน่วยงานรับผิดชอบ	
	หลัก	สนับสนุน
1. โครงการลงนามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศกับประเทศพันธมิตรใหม่ของไทย	กต.	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. โครงการให้สัตยาบันภายใต้กรอบความร่วมมือใหม่กับองค์กรระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วม	กต.	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. โครงการสร้างเครือข่ายขยายผลความร่วมมือใหม่ในทุกระดับและทุกมิติกับนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมีใช้ภาครัฐ	กต.	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของไทยในเวทีโลกด้วยการใช้ Soft Power**

โครงการสำคัญ	หน่วยงานรับผิดชอบ	
	หลัก	สนับสนุน
1. การจัดทำแผนระดับชาติด้านการส่งเสริม Soft Power ของไทยเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล	วธ.	กต.
2. การขับเคลื่อนแผนระดับชาติด้านการส่งเสริม Soft Power ของไทยเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล	วธ.	กต. พณ.
3. การประเมินผลการขับเคลื่อนแผนระดับชาติด้านการส่งเสริม Soft Power ของไทยเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล	วธ.	กต.
4. การพัฒนามาตรฐานการให้บริการธุรกิจ Soft Power ของไทย อาทิ การบริการทางการแพทย์ ธุรกิจการโรงแรม ธุรกิจการท่องเที่ยว ธุรกิจการกีฬา ธุรกิจนางาม เป็นต้น ให้ได้ระดับมาตรฐานสากล	สธ. กก. วธ.	กต. พณ.
5. การส่งเสริมความนิยมไทยในเวทีนานาชาติด้านการทูตทางมนุษยธรรม อาทิ การช่วยเหลือด้าน	กท. สธ.	กต.



โครงการสำคัญ	หน่วยงานรับผิดชอบ	
	หลัก	สนับสนุน
มนุษยธรรม การบรรเทาภัยพิบัติ การแพทย์ การต่อต้านก่อการร้าย และการให้วัคซีนป้องกันโรคอุบัติใหม่		
6. การเสริมสร้างความร่วมมือการยกระดับการศึกษาของไทยให้ได้มาตรฐานสากล	ศธ. อว.	กต.
7. การเสริมสร้างความร่วมมือการยกระดับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของไทยให้ได้มาตรฐานสากล	รง. ศธ. อว.	กต.
8. การสร้างความร่วมมือในการพัฒนาแรงงานให้มีสมรรถนะที่รองรับความต้องการของตลาดแรงงานในต่างประเทศ	รง.	กต.
9. การให้เงินช่วยเหลือแก่ประเทศโลกที่สามด้านต่างๆ อาทิ ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข เป็นต้น	กต.	ศธ. สธ.

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม  
ในอนาคตเพื่อเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประเทศ**

โครงการสำคัญ	หน่วยงานรับผิดชอบ	
	หลัก	สนับสนุน
1. โครงการพัฒนาบริการและเครื่องมือกลางดิจิทัลภาครัฐ	ดศ.	หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วย
2. โครงการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Exchange)	ดศ.	หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วย



โครงการสำคัญ	หน่วยงานรับผิดชอบ	
	หลัก	สนับสนุน
3. โครงการพัฒนาบริการดิจิทัลสาธารณะต้นแบบ (Digital Service)	ดศ.	หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วย
4. โครงการพัฒนารอบขีดความสามารถเชิงดิจิทัลด้านการใช้ดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐ (Digital Capabilities)	กพ.	สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ, ดศ.
5. โครงการยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากร เพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล (Government Digital Skills)	กพ.	ดศ.
6. โครงการพัฒนามาตรฐานเชื่อมโยงแพลตฟอร์มภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างบริการที่สะดวกสำหรับประชาชน (Interoperable Services thru Digital Standard)	ดศ.	หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วย
7. โครงการแนวทางปรับปรุงกระบวนการให้บริการประชาชนของภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล (Government-Digitalization Process Guideline)	ดศ.	หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วย
8. โครงการพัฒนาระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (Government Data Center and Cloud Service: GDCC)	ดศ.	หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วย
9. โครงการทบทวน ปรับปรุง หรือพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการที่เอื้อต่อการพัฒนาสู่รัฐบาลดิจิทัล	ดศ.	-



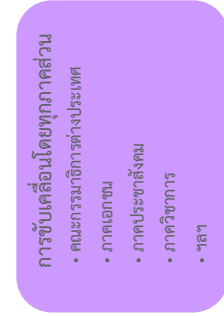
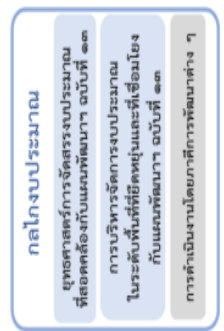
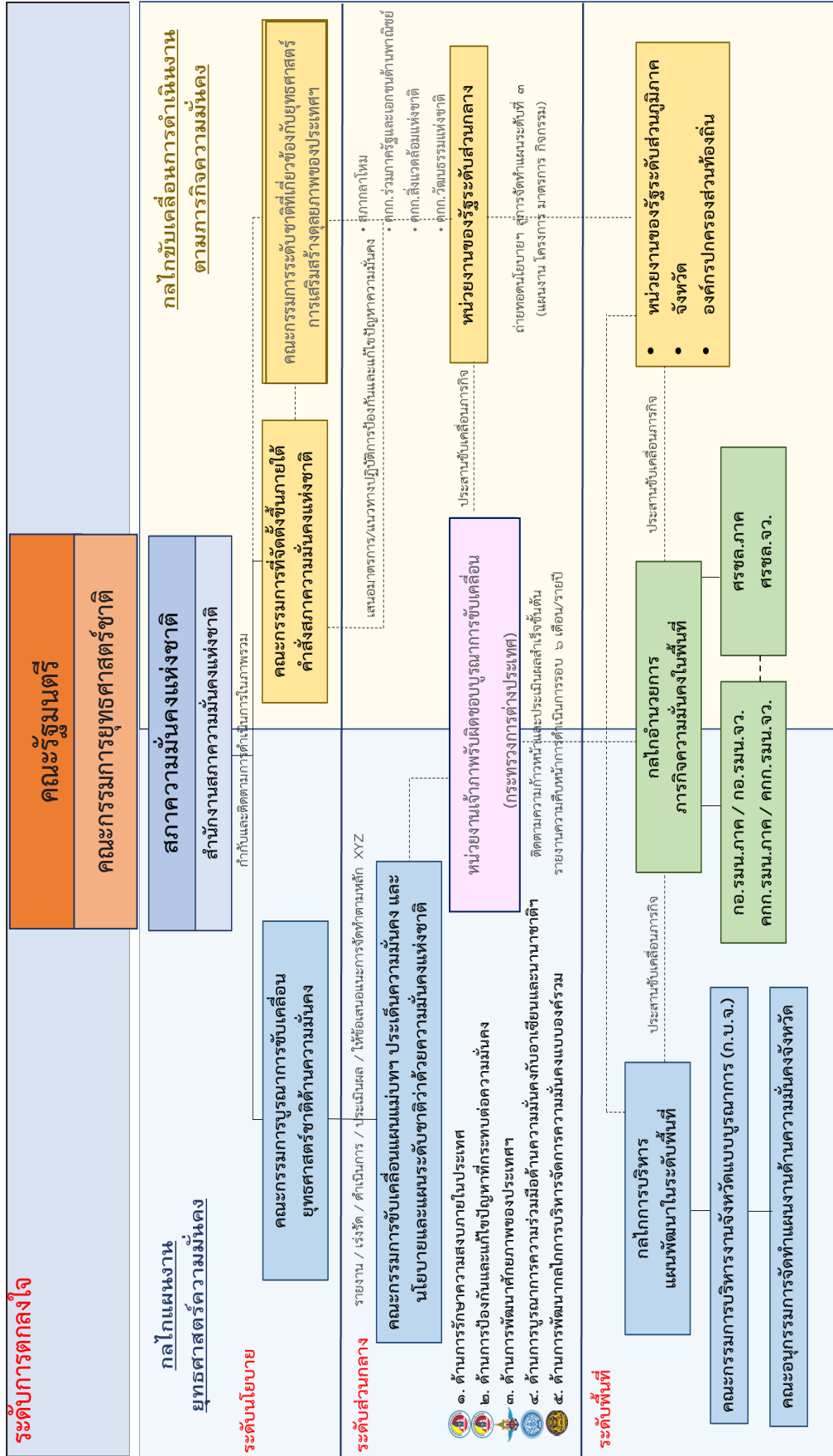


## 4.4 ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์

“ประเทศไทยมีเสถียรภาพ สันติภาพ และเติบโตอย่างยั่งยืน ท่ามกลาง  
การแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ ในปี พ.ศ. 2575”

<p><b>เป้าหมายที่ 1</b></p> <p>ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาประเทศในฐานะผู้เล่นสำคัญ ทั้งในเวทีโลกและเวทีภูมิภาค</p>	<p><b>เป้าหมายที่ 2</b></p> <p>ประเทศไทยมีทางเลือกและไม่พึ่งพิงข้ออำนาจใดข้ออำนาจหนึ่ง</p>	<p><b>เป้าหมายที่ 3</b></p> <p>ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีและสร้างความนิยมดึงดูดการท่องเที่ยวและการลงทุน ให้เกิดความมั่นคง ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และสังคมมีความยั่งยืน</p>	<p><b>เป้าหมายที่ 4</b></p> <p>ประเทศไทยสามารถลดต้นทุนและภาวะการบริหารจัดการภาครัฐพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ</p>
<p><b>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1</b></p> <p>การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงสร้างสรรค์ของไทย</p>	<p><b>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2</b></p> <p>การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือใหม่กับนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐ และที่มิใช่ภาครัฐ</p>	<p><b>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3</b></p> <p>การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของไทยในเวทีโลกด้วยการใช้ Soft Power</p>	<p><b>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4</b></p> <p>การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในอนาคตเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประเทศ</p>
<p><b>ตัวชี้วัดสำคัญ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>อันดับ/คะแนนของไทยในดัชนีสากลในประเด็นที่มีนัยสำคัญต่อผลประโยชน์ของชาติมีพัฒนาการที่ดีขึ้น</li> <li>จำนวนความตกลงร่วมเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับความท้าทายของไทยกับประเทศมหาอำนาจและประเทศภูมิภาคอินโดแปซิฟิกที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์</li> <li>ความสำเร็จของแถลงการณ์ร่วมอาเซียนที่มีไทยร่วมกำหนดได้แสดงในเวทีระหว่างประเทศ</li> <li>จำนวนข้อเสนอของไทยเพื่อส่งเสริมเสถียรภาพความมั่นคงของภูมิภาคในเวทีอนุภูมิภาคสุบนำโขงที่มีประเทศมหาอำนาจเข้าร่วม/สังเกตการณ์ อาทิ ACMECS และ GMS</li> </ol>	<p><b>ตัวชี้วัดสำคัญ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ระดับการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือใหม่ด้านเศรษฐกิจที่ไทยยังไม่เคยเข้าร่วมหรือเป็นภาคี</li> <li>ระดับการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไทยยังไม่เคยเข้าร่วมหรือเป็นภาคี</li> <li>จำนวนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพที่ประเทศไทยเข้าร่วม</li> </ol>	<p><b>ตัวชี้วัดสำคัญ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>อันดับ Global Soft Power Index ของประเทศไทย</li> <li>จำนวนกิจกรรมการส่งเสริมความนิยมไทยในเวทีนานาชาติ ด้านการท่องเที่ยว มนุษยธรรม อาทิ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม การบรรเทาภัยพิบัติ การแพทย์ การต่อต้านก่อการร้าย และการให้วัคซีนป้องกันโรคอุบัติใหม่</li> </ol>	<p><b>ตัวชี้วัดสำคัญ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>อันดับดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) ของไทยในระดับโลก</li> <li>อันดับของประเทศไทยใน Global Innovation Index</li> <li>ร้อยละของกำลังคนของประเทศมีทักษะด้านดิจิทัล</li> </ol>
<p><b>แนวทางการพัฒนาหลัก</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ขยายความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ของไทยภายใต้หลักการเสรีนิยมระหว่างประเทศในกรอบพหุภาคีระดับโลก</li> <li>ยกระดับความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีให้เกิดดุลยภาพระหว่างเขตลุ่มระหว่างประเทศในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก</li> <li>เสริมสร้างบทบาทนำเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์ในการสร้างจุดยืนรักษาความเป็นกลางของอาเซียน</li> <li>เสริมสร้างค่านิยมร่วมเพื่อรักษาผลประโยชน์ร่วมกันบริเวณอนุภูมิภาคสุบนำโขงกับประเทศรอบบ้าน รวมทั้งองค์กรภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ</li> </ol>	<p><b>แนวทางการพัฒนาหลัก</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>แสวงหาความร่วมมือใหม่ด้านเศรษฐกิจที่ไทยยังไม่เคยเข้าร่วมหรือเป็นภาคี</li> <li>พัฒนาและสร้างกลุ่มความร่วมมือและภาคีการพัฒนาใหม่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</li> <li>ส่งเสริมปฏิบัติการเพื่อสันติภาพของประเทศไทยกับประเทศที่ร้องขอความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม</li> </ol>	<p><b>แนวทางการพัฒนาหลัก</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนจากการใช้ Soft Power ที่มีอัตลักษณ์ความเป็นไทย</li> <li>เสริมสร้างภาพลักษณ์ของไทยในเวทีนานาชาติด้านการทูตทางมนุษยธรรมและด้านการทูตเพื่อการพัฒนา</li> </ol>	<p><b>แนวทางการพัฒนาหลัก</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการภาครัฐให้รองรับการเป็นดิจิทัลไทยแลนด์</li> <li>ต่อยอดและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคตให้กับภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าขายและบริการ และภาคเกษตร</li> <li>ยกระดับศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคต</li> </ol>

## 4.5 กลไกบูรณาการขับเคลื่อนร่วมกัน





## บทที่ 5

### ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์

#### ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำยุทธศาสตร์ไปใช้

เพื่อให้ “ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างดุลยภาพของประเทศท่ามกลางการแข่งขันทางภูมิยุทธศาสตร์ใหม่ พ.ศ.2566-2575 (Strengthening the National Equilibrium Strategy amidst the New Era of Geostrategic Competition: 2023- 2032) เกิดการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม จึงมีข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์และแนวทางการนำไปใช้ได้ในทางปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

#### ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงสร้างสรรค์ของไทย

1. ควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในการบริหารและพัฒนาประเทศ ในปัจจุบันและอนาคต โลกปัจจุบันไม่มีเพียงสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำโลกแต่ยังมีจีนและกลุ่มประเทศมหาอำนาจใหม่เข้ามามีบทบาทในสังคมโลก
2. ดำเนินการทางการทูตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้ประเทศไทยอยู่ในทางสายกลางมีความสัมพันธ์แต่ละประเทศอย่างพอประมาณ มีเหตุผล ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้เงื่อนไขรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวังจะทำให้ประเทศรักษาความสมดุลระหว่างประเทศเกิดผลประโยชน์ของชาติอย่างสมดุล มั่นคง มั่งคั่ง
3. สร้างความร่วมมือทางกฎหมายร่วมกับประเทศอื่นๆ สร้างความแข็งแกร่ง และเข้มแข็ง นอกจากนี้ควรส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการและวิจัยในการป้องกันและจัดการภัยพิบัติต่าง ๆ
4. ส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ที่ยั่งยืนเพื่อสร้างพลเมืองที่มีความรู้และทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนานวัตกรรมที่สามารถใช้ในการป้องกันและจัดการภัยพิบัติต่างๆ
5. สร้างและพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้และทักษะทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมร่วมกับต่างประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการภัยคุกคามที่เกิดขึ้น
6. สนับสนุนการวิจัยการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถใช้ในการตรวจจับและป้องกันภัยคุกคามทางเทคโนโลยี และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การปฏิบัติการจริงที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและจัดการภัยคุกคาม



7. สร้างความตระหนักให้ประชาชนเตรียมความพร้อมในการป้องกัน และจัดการภัยพิบัติ รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนดำเนินการจัดการภัยพิบัติเพื่อรักษาคุณภาพระหว่างประเทศ

8. สนับสนุนและสร้างบทบาทความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างภาคเอกชน และภาครัฐ ในการดำเนินการ และการตอบสนองต่อภัยคุกคาม

## ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2: การแสวงหาเครือข่ายความร่วมมือใหม่กับนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐ และมีใช้ภาครัฐ

1. เพิ่มความสามารถในด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างยั่งยืน โดยการผสมผสาน BCG ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน และขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีของประเทศไทย โดยให้ความสำคัญกับการรักษาสีงแวดล้อมอย่างยั่งยืนในการพัฒนาทางเทคโนโลยี เพื่อให้ประเทศไทยเป็นตัวอย่างในการผสมผสานการพัฒนาเศรษฐกิจกับการรักษาสีงแวดล้อมอย่างยั่งยืนในภูมิภาค

2. บริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดความเป็นธรรมและเท่าเทียมสำหรับทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น การจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ การเข้าถึงทรัพยากรที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจ และการสร้างความเสมอภาคระหว่างภูมิภาค นอกจากนี้ยังต้องสร้างมูลค่าสินค้าเศรษฐกิจของไทยในภูมิภาคและเวทีโลก โดยการเพิ่มความมั่นคงและความยั่งยืนให้กับภูมิลาเนาทางเศรษฐกิจของไทย

3. พัฒนาภาครัฐให้มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและความเอาใจใส่ในการให้บริการแก่ประชาชน อีกทั้งยังต้องเพิ่มการจูงใจและส่งเสริมการลงทุนในการพัฒนาความร่วมมือ ในภูมิภาค โดยเน้นการสร้างสถานที่ที่เอื้อต่อการลงทุนในภูมิภาค และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ลงทุนทั้งในและนอกประเทศ ในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางธุรกิจในภูมิภาค

4. เสริมสร้างความสามารถทางการทหารทุกรูปแบบเพื่อเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในภูมิภาค ส่งผลให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการรับมือกับความเสีียงและสถานการณ์ทางการรักษาความสงบสุขในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ส่งเสริมและสนับสนุนการควบคุมความมั่นคงและการสร้างสรรค์ในภูมิภาคอาเซียน โดยเน้นการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ การเสริมสร้าง ความเชื่อมั่นทางทหาร และการสร้างความร่วมมือทางการศึกษาและวัฒนธรรมในภูมิภาคอาเซียน

6. สร้างความร่วมมือในการผลิตอาวุธรูปแบบใหม่ที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยกับ ประเทศมหาอำนาจสหรัฐอเมริกาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางกลยุทธ์และความสามารถในการป้องกันและรับมือกับภัยคุกคามทางด้านกองทัพและความมั่นคงในภูมิภาค



7. พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเทคโนโลยีอวกาศของประเทศไทย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของประเทศไทยในการพัฒนาด้านเทคโนโลยีอวกาศ และนวัตกรรม โดยการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ การสนับสนุนภาคเอกชนในการลงทุนในด้านเทคโนโลยีอวกาศ และการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคเพื่อการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

8. พัฒนาระบบสุขภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุในภูมิภาค โดยการสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการดูแลสุขภาพ การส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมทางด้านสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ และการสนับสนุนการศึกษา และการพัฒนาทางด้านสุขภาพสำหรับบุคลากรทางการแพทย์

9. สร้างความเข้มแข็งในอุตสาหกรรมทางด้านสุขภาพของประเทศไทยในภูมิภาคอาเซียนและอินโดแปซิฟิก โดยการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการบริการทางด้านสุขภาพการสนับสนุนนวัตกรรม และการวิจัยทางด้านสุขภาพ และการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรมสุขภาพ

10. สร้างความเข้มแข็งในบทบาทนำของประเทศไทยในภูมิภาคอาเซียนและอินโดแปซิฟิก โดยการส่งเสริมการควบคุมความมั่นคง และการสร้างความเชื่อมั่นระหว่างประเทศในด้านเศรษฐกิจ การค้า การพัฒนาทรัพยากร และการควบคุมปัญหาทางรัฐประชนาภาคในอนุภูมิภาค

### ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3: การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของไทยในเวทีระดับโลกด้วยการใช้ Soft Power

1. ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสารภาพวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาการใช้นโยบายอำนาจละมุน (Soft Power) สร้างพันธมิตรกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และต่างชาติ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการค้าสินค้า/ บริการด้าน Soft Power เพื่อให้การค้าสินค้า / บริการด้าน Soft Power เป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ในการลดความเหลื่อมล้ำ ส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศไทยให้มีความมั่นคง สร้างให้ประชาชนมีความมั่งคั่ง และประเทศไทยก้าวสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างยั่งยืน

2. ผลักดันให้เกิดการบูรณาการด้านความร่วมมือระหว่างหน่วยงานไทย ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อขับเคลื่อนให้การค้าสินค้า/ บริการด้าน Soft Power ของประเทศไทย ได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เป็นภาคีความร่วมมือ ทั้งภาครัฐและเอกชน เห็นภาพเป้าหมายอนาคตด้าน Soft Power ของประเทศไทย ที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกันของเป้าหมาย

- ประเด็นการพัฒนา แนวทางดำเนินการ และมีการกำหนดขอบเขต กำหนดระยะเวลาของการดำเนินงาน หรือชี้พื้นที่เป้าหมายที่ต้องเร่งดำเนินการ เพื่อให้ทุก





หน่วยงานร่วมกันพัฒนาสินค้า / บริการด้าน Soft Power ให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม ภายในระยะเวลาของแผนฯ นอกจากนี้ ควรสร้าง ให้หน่วยงานต่างๆ เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในการพัฒนาสินค้า/ บริการ/ พลังอำนาจด้าน Soft Power ร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานผลักดันพลังอำนาจด้าน Soft Power ของประเทศไทย เป็นไปอย่างบูรณาการ และมีความยั่งยืน/ ต่อเนื่อง ต่อไป

3. พิจารณาปัจจัยเสี่ยงด้านการค้าระหว่างประเทศ อาทิ Global Mega Trends การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้ออุบัติใหม่

- องค์กรภาครัฐยุคใหม่ต้องมีความยืดหยุ่นในการทำงาน มีความเข้าใจต่อภาพเป้าหมายขององค์กรให้ชัดเจน เสริมสร้างความคล่องตัวในการทำงาน และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
- องค์กรภาครัฐยุคใหม่ต้องพัฒนาและ เรียนรู้ทักษะใหม่ๆ โดยเฉพาะทักษะที่จำเป็นต่อการส่งเสริมการค้าสินค้า/บริการ ด้าน Soft Power ของประเทศไทยในเวทีการค้าโลก เช่น ทักษะของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership หรือ Change Leader) ทักษะของการคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) ทักษะด้านดิจิทัล (Digital Skill) และทักษะด้านการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) เป็นต้น

4. ใช้สื่อสังคมออนไลน์และเครือข่ายสื่อสารเพื่อสร้างความนิยม และสร้างสัมพันธภาพกับประชามนานาชาติ การใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อความเจริญเติบโต และการพัฒนาทั้งในประเด็นการท่องเที่ยวทางการแพทย์ และธุรกิจทางเศรษฐกิจอื่น ๆ

5. สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในหลายสาขาอุตสาหกรรม เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การแพทย์ การผลิตอุตสาหกรรม และอื่นๆ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของนวัตกรรมที่ไม่พึ่งพาต่อชาติอื่น

6. ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวทางการแพทย์ และสุขภาพ โดยเน้นการให้บริการทางการแพทย์ที่มีคุณภาพ และมีความเป็นเลิศ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการรักษาพยาบาล ซึ่งเป็นกลุ่มผู้มีรายได้สูง และมีความต้องการในการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพ

7. ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจที่เป็นรายได้ใหม่ๆ เช่น การสนับสนุนการริเริ่มธุรกิจเพื่อสร้างงานที่มีมูลค่าเพิ่ม การสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็ก และกลาง เพื่อส่งเสริมการสร้างงานและเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตของภาคเศรษฐกิจท้องถิ่น



8. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติ อย่างมีรูปธรรมและยั่งยืน เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางอาหารเพื่อสร้างความยั่งยืนในการเลี้ยงชีพของประชากรท้องถิ่น

9. สร้างและส่งเสริมความนิยมไทย โดยการสนับสนุนองค์กร ที่มีศักยภาพในการสื่อสารวัฒนธรรมไทย กิจกรรมทางวัฒนธรรม ศิลปวัฒนธรรมไทยในการแสดงในระดับสากล และการส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยให้กับเยาวชนในประเทศ และต่างประเทศ

10. เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูตเพื่อสร้างดุลอำนาจ การส่งทูตที่มีความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับวัฒนธรรม และเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อสร้างความเข้าใจและความสนใจในประเทศไทย

11. สนับสนุนทูตในการเสนอแผนธุรกิจและโอกาสการลงทุนในประเทศไทย เพื่อเพิ่มอำนาจละมุน และการแข่งขันในระดับสากล

12. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจที่เป็นที่มาของรายได้ใหม่ๆ เช่น การสนับสนุนการริเริ่มธุรกิจเพื่อสร้างงานที่มีมูลค่าเพิ่ม การสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็กและกลาง เพื่อส่งเสริมการสร้างงานและเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตของภาคเศรษฐกิจท้องถิ่น

#### **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4: การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในอนาคตเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประเทศ**

1. สร้างความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และกลุ่มสังคมศาสตร์ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการตรวจสอบ และติดตามสถานการณ์ ภัยพิบัติ เพื่อเพิ่มความสามารถในการตอบสนองทันที และป้องกันอันตรายให้มากที่สุด

2. ส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น พนักงานทางด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ และการละเมิดความเป็นส่วนตัว

3. ส่งเสริมการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการภัยคุกคามที่เกิดจากมนุษย์หรือ AI โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทรัพยากร และเทคโนโลยีในการตอบสนอง และรับมือกับภัยคุกคามที่เกิดขึ้น





4. ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาด้านสุขภาพผู้สูงอายุ โดยสร้างคลังข้อมูล และแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อการวิเคราะห์ และการตัดสินใจทางการเมือง ให้มีการนำเสนอนโยบายที่ตรงกับความ ต้องการ และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

5. ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีพ และการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและการอาชีพ เพื่อให้ประชากรมีความรู้ และทักษะที่ทันสมัย โดยสร้างโอกาสให้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น การศึกษาออนไลน์ การสนับสนุนเทคโนโลยีการศึกษา และการให้ความรู้ที่กำหนดเป้าหมาย

6. เสริมสร้างความร่วมมือกับชุมชนนานาชาติในด้านการศึกษา เช่น การแลกเปลี่ยนนักศึกษา และครูระหว่างประเทศ การสร้างโครงการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ และการนำเทคโนโลยีการศึกษาที่ทันสมัยจากต่างประเทศมาใช้ในระบบการศึกษาของประเทศไทย

7. ส่งเสริมการพัฒนาและการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของประเทศโดยเน้นทั้ง การพัฒนาทักษะทางเทคนิค ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการเตรียมความพร้อมสำหรับอุตสาหกรรม ใหม่ รวมถึงการสร้างโอกาสให้กับเยาวชน และกลุ่มที่มีการย้ายถิ่นฐาน

8. ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน และองค์กรนวัตกรรม เพื่อพัฒนา และใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการ ป้องกันการโจมตีทุกรูปแบบ



## บรรณานุกรม

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580.(2561). เล่มราชกิจจานุเบกษา. ตอนที่ 82ก. หน้า 1-61.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 “พลิกโฉมประเทศไทยสู่สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2552).นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ สืบค้น 21 กุมภาพันธ์ 2566,  
เข้าถึงได้จาก <https://www.nsc.go.th/wp-content/uploads/2019/11/นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2562-2565>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566).แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2566-2580. ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สืบค้น 21 กุมภาพันธ์ 2566,  
เข้าถึงได้จาก [http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2023/03/masterplan\\_updated2023\\_080363.pdf](http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2023/03/masterplan_updated2023_080363.pdf)

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.(2564). คู่มือการจัดทำภาพอนาคตทางยุทธศาสตร์ (Strategic Foresight).พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. (2564).ยุทธศาสตร์การรองรับภาพอนาคตด้านความมั่นคง:เสถียรภาพทางการเมืองและธรรมาภิบาล โดย นักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 14 ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.(เอกสารวิชาการประกอบการเรียนในหลักสูตรนักยุทธศาสตร์)

ศูนย์อนาคตศึกษา.(2566).โครงสร้างข้าอำนาจโลกอนาคต 20 ปี สืบค้น 21 กุมภาพันธ์ 2566,  
เข้าถึงได้จาก <https://www.nia.go.th/static/files/banners/โครงสร้างข้าอำนาจโลก%2020%20ปี.pdf>



## ภาคผนวก ก

### รายนามนักศึกษาหลักสูตร นักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ



เลขที่ 1601

นางสาวกนวรรณ อุตเมืองเพ็ญ  
สำนักข่าวกรองแห่งชาติ



เลขที่ 1602

ดร.กรณ หุวะนันท์  
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์



เลขที่ 1603

พ.อ. กฤษฎา วงศ์ปราชญ์  
วิทยาลัยเสนาธิการทหาร



เลขที่ 1604

นางกจิตติยา ไสสอาด  
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนา  
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์



เลขที่ 1605

พ.อ. กิตติพงศ์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต  
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ



เลขที่ 1606

นางสาวขวัญศิริ วันวิเวก  
สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ



เลขที่ 1607

นางสาวขวัญสุดา เข้มทอง  
กรมศุลกากร



เลขที่ 1608

พ.อ. คมกฤษ แนนกลาง  
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์  
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ



**เลขที่ 1609**

ดร.จักกภช สิงห์ธนสาร  
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า  
และพันธุ์พืช



**เลขที่ 1610**

นางจิตติณี ขวัญพุดม  
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ



**เลขที่ 1611**

นางจิรฐา เพ็งคล้าย  
สำนักงานอัยการสูงสุด



**เลขที่ 1612**

นางสาวจิราภรณ์ วรรณบุรณ์  
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า  
และพันธุ์พืช



**เลขที่ 1613**

ผศ.ดร.จุลศักดิ์ ชาญณรงค์  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ



**เลขที่ 1614**

นพ.เจนวิทย์ เวชกามา  
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช



**เลขที่ 1615**

น.ท.หญิง ฉัตรฐิรัตน์ พัชรกิจจา ร.น.  
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์  
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ



**เลขที่ 1616**

ดร.ฉันทิต สว่างเนตร  
สถาบันเอเชียศึกษา - จุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย



**เลขที่ 1617**

นายชยพล ชุนเรศ  
กรมศุลกากร



**เลขที่ 1618**

นายณัฐ ศรีภูธร  
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน



**เลขที่ 1619**

นายเดช บัวคลี่  
กรมวิทยาศาสตร์บริการ



**เลขที่ 1620**

นางสาวทักษพร น้อยแก้ว  
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ



เลขที่ 1621

นายทัตลาภ เผ่าเหลืองทอง  
ธนาการแห่งประเทศไทย



เลขที่ 1622

นายชชะนัน วงศ์ปิ่น  
สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง  
ผู้บริโภค



เลขที่ 1623

นายธรรมฤทธิ์ คุณศิริณ  
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง



เลขที่ 1624

น.อ. ชวิน ศรีแก้ว  
สำนักการศึกษาทหาร



เลขที่ 1625

น.อ. ธีรพล วุฒิทวีพัฒน์  
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์  
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ



เลขที่ 1626

นางสาวนราภรณ์ สุวรรณประเสริฐ  
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน



เลขที่ 1627

นางนภพรรณ สุธรรมเกษม  
บมจ.บางจากคอร์ปอเรชั่น



เลขที่ 1628

ดร.นิยม ไกรบุญ  
สถาบันบำราศนราดูร



เลขที่ 1629

นางสาวบุญจิรา หยุ่มไรสง  
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา  
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม



เลขที่ 1630

รศ.ดร.บุญยฤทธิ์ ปัญญาภิญโญผล  
มหาวิทยาลัยมหิดล



**เลขที่ 1631**

นายปกรณ์ ปรีชาวุฒิเดช  
สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและ  
การพัฒนา (องค์การมหาชน)



**เลขที่ 1632**

นายปฐมพงษ์ คำวิเศษณ์  
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต



**เลขที่ 1633**

นายปรีชา เสาร์เชียว  
กรมชลประทาน



**เลขที่ 1634**

นางสาวปิยะนุช บุญเย็น  
สำนักงานอัยการสูงสุด



**เลขที่ 1635**

นายปิยะพงศ์ เข้มขาว  
การประปานครหลวง



**เลขที่ 1636**

นายพงษ์ศักดิ์ เอื้อสุวรรณ  
สำนักงานนโยบายและแผน  
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม



**เลขที่ 1637**

ดร.พหลัชต์ อินทรบุญสม  
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง



**เลขที่ 1638**

ดร.พิชญภััสสร วรณศิริกุล  
กองตรวจราชการ  
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข



**เลขที่ 1639**

นางสาวมณัญญา แก้วกับเพชร  
สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยว  
และกีฬา



**เลขที่ 1640**

นายมีงวรินทร์ ศรีศิริพงศ์  
สำนักงานอัยการสูงสุด







เลขที่ 1652

พ.ท. สุรวาท ศิริพานิช  
สำนักยุทธโยธาทหาร



เลขที่ 1653

น.ท.หญิง โสภิตา ล้อใจ ร.น.  
หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา



เลขที่ 1654

นายหัตถ์สดี แคล้วคล่อง  
กำนันตำบล จ.ป.ร. จ.ระนอง



เลขที่ 1655

นางสาวอธิตานันท์ อภิรัตนวิวัฒน์  
บริษัท เอเซียอินเทลลิเจนซ์ อินฟอร์  
เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด



เลขที่ 1656

นางอัจฉรา ดาวัน  
กรมชลประทาน



## ภาคผนวก ข

### รายชื่อผู้สนับสนุนงบประมาณ การจัดกิจกรรมหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๑๖

นักศึกษายุทธศาสตร์รุ่นที่ ๑๖ ขอขอบคุณผู้มีอุปการะคุณที่สนับสนุนงบประมาณการจัดกิจกรรมหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ ดังรายนามต่อไปนี้

1. ธนาคารแห่งประเทศไทย
2. บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
3. บริษัท แอ็บโซลูท เฮลท์อินโนเวชั่น จำกัด
4. บริษัท เอเชีย นินเทลลีเจนท์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด



ความมั่นคงของชาติ  
เกิดจากการทำประโยชน์ของชาติต่อส่วนรวม  
และก้าวไกล



กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง  
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ  
62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400  
โทร. 02-275-5715 [www.sscthailand.org](http://www.sscthailand.org)